

Almanacho leidybą parėmė /
The anthology was supported by:

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

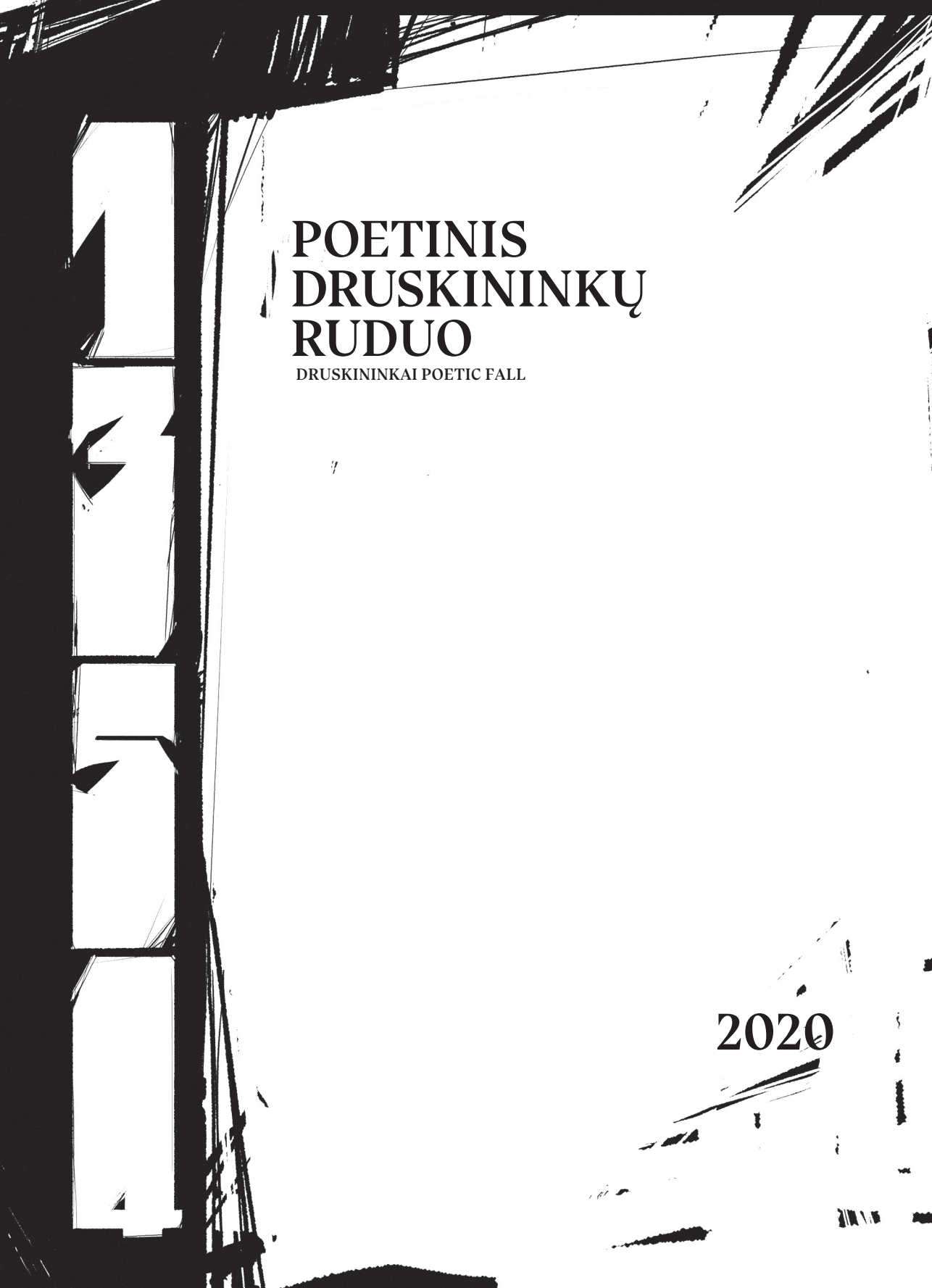
With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

Sudarytojai ir redaktoriai / Compilers and editors
Vytautas Dekšnys, Dominykas Norkūnas

Viršelio dizainas / Cover design
Linas Spurga jaun.

Maketas / Layout
Laura Klimaitė-Lusa

Sudarymas, Vytautas Dekšnys, Dominykas Norkūnas, 2020
© VO „Poetinis Druskininkų ruduo“, 2020
© Leidykla VAGA, 2020
ISSN 1822-3079

POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO

DRUSKININKAI POETIC FALL

2020

- 6 **Poetinis Druskininkų ruduo 2020. 1354 /**
Druskininkai Poetic Fall 2020. 1354
Ernestas Noreika
Vertė / Translated by Rimas Užgiris
- 14 **Piedad Bonnett Kolumbija / Colombia**
Vertė / Translated by Dovilė Kuzminskaitė
- 24 **Laurent Demoulin Belgija / Belgium**
Vertė / Translated by Agnė Žagrakalytė, Edgaras Platelis
- 34 **Tatiana Faia Portugalija / Portugal**
Vertė / Translated by Arvydas Makštutis
- 44 **Konrad Góra Lenkija / Poland**
Vertė / Translated by Vytas Dekšnys
- 54 **Madara Gruntmane Latvija / Latvia**
Vertė / Translated by Dominykas Norkūnas
- 62 **Antanas A. Jonynas Lietuva / Lithuania**
Vertė / Translated by Rimas Užgiris
- 72 **Rima Juškūnė Lietuva / Lithuania**
Vertė / Translated by Ada Valaitis
- 82 **Maarja Pärtna Estija / Estonia**
Vertė / Translated by Agnė Bernotaitė-Jakubčionienė
- 92 **Jerome Rothenberg JAV / USA**
Vertė / Translated by Dominykas Norkūnas
- 102 **Enrika Striogaitė Lietuva / Lithuania**
Vertė / Translated by Rimas Užgiris
- 110 **Arthur Sze JAV / USA**
Vertė / Translated by Marius Burokas
- 120 **Sergej Timofejev Latvija / Latvia**
Vertė / Translated by Dainius Dirgėla
- 130 **Ieva Toleikytė Lietuva / Lithuania**
Vertė / Translated by Medeinė Tribinevičius
- 140 **Tomas Venclova Lietuva / Lithuania**
Vertė / Translated by Rimas Užgiris
- 150 **Jonas Zdanys JAV / Lietuva / USA / Lithuania**
Vertė / Translated by Kornelijus Platelis
- 160 **Dovilė Zelčiūtė Lietuva / Lithuania**
Vertė / Translated by Medeinė Tribinevičius
- 170 **Europos poezijos platforma Versopolis**
171 **European poetry platform Versopolis**
172 **Dejan Aleksić Serbija / Serbia**
Vertė / Translated by Antanas A. Jonynas
- 174 **Gaia Ginevra Giorgi Italija / Italy**
Vertė / Translated by Ramunė Brundzaitė
- 174 **Myroslav Laiuk Ukraina / Ukraine**
Vertė / Translated by Vytas Dekšnys
- 178 **Thomas Tsalapatis Graikija / Greece**
Vertė / Translated by Rūta Burbaitė

- 180 **Nuo rugpjūčio iki rugpjūčio Lietuvoje išleistų poezijos knygų bibliografija / Bibliography of Poetry Books Published in Lithuania from August to August**
- 184 **XXX Poetinio Druskininkų rudens aidai / XXX Druskininkai Poetic Fall, Echoes of 2019 Kronika / Chronicle**
- Jotvingių premijos laureatas / Winner of the 2019 Yotvingian Prize**
- 192 **Ramūnas Kasparavičius** vertė / translated by Ada Valaitis
- Jaunojo jotvingio premijos laureatas / Winner of the 2019 Young Yotvingian Prize**
- 194 **Ernestas Noreika** vertė / translated by Ada Valaitis
- Žurnalo „Nemunas“ prizų „Poezija mus vienija ir jungia“ apdovanota / Winner of the Nemunas Magazine prize *Poetry Unites and Connects Us***
- 198 **Sara Poisson** vertė / translated by Ada Valaitis
- Antano A. Jonyno apdovanojimą geriausiam jaunųjų poezijos skaitymų dalyviui pelnė / Antanas A. Jonynas Prize for a young poet**
- 202 **Tadas Zaronskis** vertė / translated by Ada Valaitis
- Vieno anoniminio eilėraščio konkursas / Anonymous Poem Contest: Open Theme**
- 204 **Dainius Dirgėla** vertė / translated by Ada Valaitis
- 208 **Rimas Užgiris** vertė / translated by Marius Burokas
- 210 **Elena Karnauskaitė** vertė / translated by Ada Valaitis
- 212 **Ričardas Šileika** vertė / translated by Ada Valaitis
- 216 **Viktoras Gulbinas** vertė / translated by Ada Valaitis
- Vieno eilėraščio tema „Ne mano eilėraštis“ konkursas / Anonymous Poem Contest: Not My Poem**
- 218 **Giedrius Alkauskas** Lithuanian only
- 220 **Greta Ambrazaitė** Lithuanian only
- 222 **Viktoras Gulbinas** Lithuanian only
- 224 **Jotvingių premijos laureatai / Yotvingian Prize Winners**
- 225 **Jaunojo jotvingio premijos laureatai / Young Yotvingian Prize Winners**
- 227 **Priedas: PDR svečių eilėraščių vertimai į anglų kalbą / Appendix: English translations of poems by our guests**
- 238 **Steigėjai, rėmėjai, partneriai / Organizers, Sponsors, Partners**

ERNESTAS NOREIKA: 1354

Robotas grafas Tomis Kelbernas XVI, mano išgalvotas, bet, žinoma, egzistuojantis ir matomas draugas, sėdi odiniame krėsle, rankose laiko raštuotą holograminę taurę, sklidiną džino, liežuviu vaiko ledo gabaliukus, stumdo agurko griežinėlius ir staiga paklausia, kodėl aš skaitau poeziją. Akimirką išsimušu iš *nieko* meditacijos, bet ilgai negalvojęs atsakau, jog, gali būti, dėl to, kad vaikystėje žiauriai vežė tokios mažytės gražios poezijos knygutės, kurios visada atrodė kaip nedidelė paslapčių skrynelė. Ją atvožęs visiškai nieko nesuprasdavau. Įdomūs ir neaiškūs žodžių daiktai. Keistų formų brangakmeniai, su besikeičiančiais vaizdinių inkliuzais. Keletą tokių knygelių esu užsikišęs už nublukusių džinsų juosmens ir, su jauduliu nuleidęs marškinius, ramiai išėjęs iš bibliotekos. Šitaip mane pradėjo jaudinti poezija.

Tomis K. žiūri į mane ir nesupranta, ar kalbu rimtai, ar juokais. Ir aš savęs kartais nesuprantu, bet galvoju, kad rimtesnio atsakymo kalbant apie poeziją gal ir negali būti. Sunku įsivaizduoti, dėl ko taip veža žodžiai, dėl ko jais yra ištapetuotas visas pasaulis. Dėl ko jais tapetuojam vieni kitų ausis tarsi sienas, iš tikrųjų tapetodami vidinius kambarius. Vieni išeina gražūs, kiti šiaip sau. Būna sienų, prie kurių išvis niekas nelimpa. Arba tik išardytos kartoninės dėžės. Į jas puikiai galima įsidėti *nieko*, bet kai kuriems tiek vietos jau ir per akis, ir per ausis.

Tomis K. manęs klausia, kodėl kiti žmonės skaito poeziją, juk ne visi patyrė jaudulį vogdami iš bibliotekos knygą, ne visiems pirmas kartas buvo toks kaip man. Kadangi Tomis K. yra robotas, aš jo klausiu: o kodėl tu, po velnių, pats nepasiguglini ir nepadarai statistikos, juk tavo smegenys gali per sekundės dalį viską puikiai apskaičiuoti.

Tomis K. akimirką tyli, paskui atsako, jog taip būtų neįdomu. Galima peržvelgti įvairių šalių poezijos knygų pardavimus, suskaičiuoti renginius, net tuose renginiuose dalyvavusių žmonių skaičių ir išvesti vidurkį, bet tai neatsako į klausimą *kodėl*, nes šitai yra kažkas giliau ir neaiškiau, tai yra tai, ko roboto smegenys kol kas negali suvokti, nes robotai neturi sielos. Be to, vokiškasis poezijos kiborgas H. M. Enzensbergeris 3000 jau tai yra padaręs, jo skaičius: 1354.

ERNESTAS NOREIKA: 1354

The robot Count Thomas Kelburn XVI, my imaginary but, obviously, existing and entirely visible friend, is sitting in a leather armchair holding an intricately patterned holographic goblet full of gin in his hands. He is troubling the ice with his tongue, pushing the cucumber slices around and then suddenly asks me why I read poetry. It takes me a moment to shake free from my meditations on *nothing*, but I answer without thinking too much that maybe it's because, as a child, I got really into these small, pretty poetry booklets that always reminded me of some kind of mysterious treasure chests. Upon opening one of them, I understood nothing. Precious objects made of words, enigmatic but interesting. Gems of strange forms with inclusions of shifting imagery. I went on to stick a few of those booklets in the waist-band of my jeans and, in nervous excitement, covered them with my shirt and then walked calmly out of the library. That's how poetry began to arouse me.

Thomas K. is looking at me, not really sure if I'm being serious or not. I don't understand myself either at times, but I think you're probably not going to find a more sober answer to the question of poetry. It's hard to imagine why words can get you so aroused, why the whole world is plastered with them. We plaster each other's ears with them as if they were walls, but actually we are plastering our inner rooms. Some come out looking nice, some not so much. There are also walls to which nothing sticks. Or maybe they're just unfolded cardboard boxes. You can very easily put *nothing* into them, but for some people there is space enough to spare, and then some.

Thomas K. asks me why other people read poetry, since not everyone gets excited about stealing books from the library, not everyone has a first time like mine. Now, seeing how Thomas K. is a robot, I ask him: Why don't you, dammit, just google it and make a statistical analysis since your brains can calculate all that in a split second.

Thomas K. is silent for a moment. Then he replies that that would not be very interesting. You can look over the sales figures of poetry books from various

Pagalvoju ir sakau, kad tiek jau yra visai daug. Na, gal šiek tiek mažiau už besidominčius kvantinės fizikos ypatumais, kurie tuo pat metu dar ir žongliuoja skaitydami teorijas, miegančiais katinais, kurie išmokyti sapnuoti poeziją skaitančius žmones, – bet jau šis tas. *Kvantinė fizika* – ištaria mano matomas draugas ir nusijuokia. Lengviau nebūna. Va skaityti ir suvokti eilėraščių man neįkandama, nors savo metalinėmis lūpomis lengvai galėčiau perkąsti bet kokį daiktą.

Svarstau, gal ne toks ir lengvas dalykas ta poezija. Galbūt ji nėra toks lengvai perkandamas daiktas. Sigitas Parulskis, kalbinamas viename projekte, yra sakęs, kad geram skaitytojui reikalinga patirtis, pastabumas, vaizduotė. Aš manau, kad poezija reikalauja ne tik protinės, bet ir dvasinės pastangos, tam tikrų vidinių ypatybių, be tų išvardintų dalykų, turi būti noras besąlygiškai prisijungti ir išgyventi, be to, dar reikalingas ir vienas nežinomas, kurį galime pavadinti X.

Viso to tiesiog negalima reikalauti iš visos visuomenės, net ir tos dalies, kuri skaito prozą. (Tomis K. prunkšteli.) Na, tenka ir man ją skaityti, kai nėra geros poezijos, sako Tomis K., kad to nereikėtų sakyti man ir neįsiseistų prozininkai, – nes tai mano tekstas. Palieku kaip tikras draugas Tomį K. atvirai prozininkų ugniai. Taranuokit ir šaudykit iš pabūklų į jo metalinį korpusą. Nepyk, Tomi (niekada nesužinosit, ar Tomis K. mokėjo juokauti).

Tomiu K. visiškai nėra motais. Jis suvokia, kad pykti dėl nuomonės kvaila, nors yra robotas ir yra ribotas. Visai kaip ir mes, mėsos ir kaulų biologiniai robotai, bandome savo vidine gyvastimi pajusti tai, kas veiktų neįmanoma, tai, ko neišsėdinti sukišti į vieną atsakymą, *Kodėl yra skaitoma poezija*, kodėl ji nėra masinis ginklas, atominis grybas, besiveržiantis ir augantis kiekvieno žmogaus dvasinėse dykumose, tarp skorpionų ir barškuolių, kodėl tiek *nedaug* norinčių susinaikinti, sudegti stipriame žodžių koncentrate?

Ar galime įsivaizduoti autorinius poezijos skaitymus, į kuriuos susirenka pilnos arenos? Ne šiaip susirenka, o susirenka dėl to, jog supranta šį žodžių *žaidimą*, išmano jį, rėkia, klykia, staugia, garbina.

Išties neįsivaizduoju pasaulio, kuriame staiga rimtoji poezija pradėtų imti visame kame viršų. Pavyzdžiui, NBA sezonai užleistų vietą poezijai, prasidėtų tiesioginės NPA (National Poetry Association) varžybų transliacijos. Būtų sudaromos poetų komandos, vieni su kitais kovotų savo eilėraščiais, rašytų tankas, sonetus, haiku. Arbitrai mažomis jausmo svarstyklėlėmis svertų žodžių svorį, stebėtų, ar poetų kojos telpa *pėdose*, ar rimas neužmina banalybės užribio, ar kas nors kam nepisa į snukį slapčia, mėgindamas išvengti nesportinės. O žiūrovų būtų pilnos tribūnos, milijonai skaitytojų sėdėtų namuose prie televizoriaus ekrano, klausytųsi gražaus komandinio deklamavimo, apsilikę marškinėlius su mėgstamo poeto pavarde ar bent jau vardo raide.

Kad ir kaip norėčiau, jog poeziją iš tikrųjų skaitytų daug žmonių, suprantu, kad tai neįmanoma. Gal ji per subtilus laisvai pasirenkamas dalykas. Galbūt poezijos skaitytojų kiekis niekada nebuvo nei didesnis, nei mažesnis, tai tiesiog konstanta, kurią ištransliavo beribės, neaiškios ir visada daug paslapčių sau pasiliekančios visatos platybės. Įmanoma į poezijos skaitytoją žvelgti kaip į žmogų, kuriam duota labai didelė dovana, nes norėti suprasti sudėtingą žodžių kosmosą gana paranormalu.

countries, count the poetry events, even the number of people who attended the events, and come up with an average, but none of that answers the question of *why*, for this is something deeper and more mysterious. This is something that robot brains cannot as yet understand because robots don't have a soul. On top of that, the German poetry cyborg, H. M. Enzensberger model 3000, has already done that, and his number is 1,354.

After thinking it over, I tell him, That's actually a pretty high number. Sure, it may not be as high as for those who take an interest in the strange qualities of quantum physics, who also at the same time juggle in with their reading the theories of sleeping cats who have been taught to dream people reading poetry – but it's something at least. *Quantum physics*, says my very visible friend and laughs. As easy as it gets. But I can't properly digest a poem, even though with my metal lips I can easily chew up and spit out just about anything else.

Upon reflection, it seems that poetry may not be so easy on the stomach after all. Maybe it's not such a lightweight snack to digest. Sigita Parulskis, interviewed for a certain project, said that a good reader needs to have experience, acuity, imagination. I think that poetry requires not just intellectual effort, but spiritual effort as well, that it requires certain internal qualities besides the things mentioned – there has to be a desire to unconditionally connect with and live through other subjectivities, not to mention, a necessary yet unknown factor we can call X.

You can't expect all of that from an entire society, not even from that portion of it that reads prose works. (Thomas K. snickers.) Sure, I have to read it too when there isn't any good poetry around, he says – so that I would not have to say it and insult the prose writers, for such is my text here. So, I leave Thomas K. like a true friend: exposed to the field of fire of the prose writers. Load, aim and fire your cannons into his metal frame. Don't be angry, Thomas (and you'll never learn if Thomas K. knew how to take a joke).

Thomas K. doesn't give a hoot. He understands that it's silly to get angry over a difference of opinion, even though he is computerized and circumscribed. Much like us – biological robots of flesh and bone – we try to feel with our inner life what is almost impossible, that which we can't manage to stuff into one answer to *Why do people read poetry?* Why isn't it a weapon of mass destruction, a mushroom cloud growing in every person's spiritual desert among the scorpions and rattlesnakes? Why are there so few who want to destroy themselves, to burn up in that powerful concentration of words?

Can we imagine poetry readings of a single author that could attract enough people to fill an arena? People don't gather for nothing, but because they understand this *play* with words, they get it, shout, scream, yell and so, esteem it.

Honestly, I can't imagine a world in which serious poetry would suddenly be on top. For example, that the NBA season would move aside for poetry, that there would be live broadcasts of NPA (National Poetry Association) contests. They would have poetry teams competing with each other with their poems, writing tankas, sonnets, haiku. The umpires would weigh the words on their little emotional scales, watch to make sure the poet's feet stay within the poetic feet, whether the rhyme doesn't step out of bounds into banality, whether someone

Reikia pripažinti, jog didžioji visuomenės dalis mėgsta dalykus, kurie yra aiškūs ir apibrėžti. Jie mėgsta nusistovėjusią nuomonę, aiškias struktūras, prie kurių gali tiesiog imti ir prisijungti be didelių giluminių pastangų. Pvz., kaip krepšinyje, aišku, jei įmeta daug taškų, jei padaro daug perdavimų, gerai žaidžia komandinį žaidimą, žaidėjas yra geras, o kodėl yra geras vienas ar kitas poetas, pasakyti daug sudėtingiau. Nėra aiškių formulių, į kurias būtų galima sukišti eilėraščius ir pamatuoti jų gerumą. Daug kas lieka kažkur už racionalaus suvokimo ribų, kur negirdėti švilpukų, nematyti linijų, nes poezijos laukas nėra apibrėžtas konkrečiomis taisyklėmis. Net kalbant apie kanoną – gali būti puikiai surimuota, tačiau tuščia, ir atvirkščiai. Apie poeziją nuomonę turi susidaryti pats, pagal asmenines vidines nuostatas, kas nėra iš tikrųjų taip lengva.

Žinoma, sumodeliuotose fantastinėse situacijose, kuomet valstybės imtų skirti pinigų švietimui, kurio programose dominuotų poezijos skaitymas ir nagingėjimas, įmanoma padidinti knygų perkamumą, skaitytojų skaičių. Bet reikia suvokti, jog neišvengtume, kad knygas pirtų ir dėl mados, kad jos būtų lentynų puošmenos, ir šiek tiek eilėraščių būtų paskaitoma valgant ar geriant alų ir čep-sint čipsus, – bet tai nebus poezijos skaitymas. Poezijai nuo to būtų tik blogiau, poetui finansiškai ne, jis gautų rimtus honorarus ir galėtų sau ramiai rašyti kitą knygą, kurios didelis tiražas bus išpirktas. Ar norisi tokio poezijos skaitymo?

Galbūt ir normalu siekti tokio protų projektavimo, tiktai reikia suvokti, kad vaisiai neprinoks mūsų laike, jie bus daug vėliau, tada, kai nebebus nė vieno, kuriam norėjosi tuos vaisius valgyti šiandien. Būtų gražu mąstyti, kad tai noras iš tikrųjų plėsti poezijos skaitymo ribas į ateitį, deja, rėksniai pernelyg aiškūs ir naudoja per mažai kamufliažo, kad būtų galima patikėti jų nuoširdžiais norais, o ne ego.

Mano vienas neišgalvotas ir tikras pažįstamas sako, jog poezijos niekas neskaito. Jis nepažįsta nė vieno, kuris pirtų knygas. Sudvejojau, ar mes iš tikrųjų esame pažįstami. Jei remčiausi juo kaip statistika, sakyčiau, jog 100 procentų apklaustų žmonių neskaito poezijos. Jei apklausčiau 30 žmonių, kuriuos sutinku poezijos vakaruose, sakyčiau, jog 100 procentų skaito poeziją. Taigi, viskas yra keblu, nes pažįstu ir žmonių, kurių lentynose esu matęs neblogos šiuolaikinės poezijos knygų, tačiau paaiškėja, kad jos nebuvo nė karto atsiverstos. Knygų perkamumas neparodo tikrojo skaitytojo.

Galbūt tikrasis skaitytojas yra nematomas. Galbūt Robotas grafas Tomis Kel-bernas XVI tam skaitytojui padeda, sugeba nulažti el. pašto adresus, kai poetai siunčia savo rankraščius leidykloms ir juos išdalina skaitytojams, kad nereikėtų pirkti knygų, kad jie nepatektų į statistikas, o poezija išliktų gyva ir tikra.

Ir čia visai ne tai, kad poetas turi skęsti šūde ir voliotis supistoj agonijoje, kad rašytų ir būtų tikras poetas, čia tikriausiai tai, jog jau visai neblogai, kad žmogui, kuris kvėpuoja, kartkartėmis kas nors ima ir sumoka kokį honorarą. Dejuosim ar ne, niekas nuo to nepasikeis. Jei svarbiausia tik skaitytojų skaičius, reikia imtis tokių dalykų, kuriuose tų skaičių netrūksta, kad būtų pakankamai skaičių banko kortelėje. Poezija čia niekuo dėta. Ne jos jėgoms užkalti gražaus pinigų vien tam, kad nesijaustų poetai nuskriausti ir nevertinami, kad būtų galima juos sustatyti į eilę su kitų sferų atstovais, tų, kurias geriau suvokia ir vertina plačioji visuomenė. Poezija nepraranda prestižo, tik praranda tuos skaitytojus, kurie praranda poezijos prestižą savyje. Ir ačiūdie, madafakos.

doesn't try to secretly turn a nose into a period and avoid a flagrant foul. The stands would be full of spectators, and millions of readers would be sitting at home in front of their television screens listening to the beautiful team recitations, wearing jerseys with their favorite poet's surname, or at least the first letter of a name.

As much as I would want lots of people to actually read poetry, I understand that this is impossible. Perhaps it's too subtle a freely chosen thing. Perhaps the number of poetry readers was never greater or smaller but a constant broadcast along the universe's vast reaches full of indiscernable secrets. It's possible to look at the reader of poetry as a person who is given a very great gift, for to want to understand this difficult cosmos of words is a kind of paranormal activity.

It must be admitted, the greater part of society prefers things that are clear and well-defined. They like received opinions, discernible structures, to which they can directly connect without significant, deep-reaching effort. For example, in basketball, when someone scores a lot of points, when someone makes a lot of assists, plays well with the team, then the player is good, yet why one poet is good while another bad is a lot harder to say. There are no definite formulas into which you can stick some poems and come out with a measurement of their goodness. Quite a bit remains outside the bounds of rational comprehension, where there are no whistles, no lines, for the poetic field is not delineated by concrete rules. Even when speaking about the canon – a poem can be perfectly rhymed but empty, or the opposite. You have to make up your own mind about poetry according to your inner standards, something that is not actually all that easy.

Of course, we can model out imaginary scenarios in which the government gives lots of money to educational programs wherein poetry readings and the analysis of poetry have a dominant role, and by which we manage to increase the sales of poetry books and their readership. But we also have to realize that, unavoidably, people would be buying the books because it was *à la mode*, that they would become decorations for bookshelves, and some poems would be read while eating, or drinking beer while munching chips – but that would not be the reading of poetry. Poetry would only suffer from all that. Sure, poets would be financially better off, with serious book deals and appearance fees, and they could contentedly sit down and write their next collections knowing they would sell out. Do we want poetry to be read in this way?

Maybe it's okay to strive for such an imaginary scenario, but we have to understand that the fruits will not ripen in our time. They will only mature later when not one poet will be left of those who wanted to eat of them today. It would be nice to think that this is all a desire to truly expand the horizons of poetry reading into the future. Unfortunately, those raising a ruckus are too obvious and do not disguise themselves well enough for us to believe their desires are genuine and not just egotistical.

One not at all imaginary and quite real friend tells me that nobody reads poetry. He doesn't know a single person who buys books. It made me wonder if we are actually friends. If I relied on him for statistics, then 100 percent of those surveyed do not read poetry. If I asked 30 people whom I meet at poetry readings, I would say that 100 percent read poetry. Everything is a bit complicated, for I also

Tomis K. viską išklausė, šiek tiek apgirtęs nuo džino tuštėjančioj holograminėj taurėj, žiūrėjo į mane mirksėdamas akių lemputėmis ir tyliai paklausė, pašnibždomis: o tai ką apie tą poezijos skaitytoją gali pasakyti? Po velnių, pagalvoju, Tomi K., visoks tas poezijos skaitytojas. Jis yra. Perka žmonės knygas, eina į renginius, klausosi eilėraščių, jais gyvena, jais kvėpuoja, be jų negali. Viskas vyksta taip, kaip turi vykti.

O jei manot, kad poezijos skaitytojas neegzistuoja ar kad tų skaitytojų per mažai, apsičiupinėkit, žvilgtelkit į veidrodį, gal jūsų taip pat jau nebėra. Galbūt ištirpot kaip leduakai holograminėj Tomio K. taurėje. Galbūt esat nevykęs eilėraštis, kuris atsidūrė visatos šiukšliadėžėje, vis mėginantis lygintis su kitais ir niekaip neišsilyginantis, nes viduj tiesiog per daug susiglamžęs.

know people in whose bookshelves I've seen quality contemporary poetry collections, but then it turns out that they have never been opened. Books sales do not reveal the real reader.

Maybe the real reader is invisible. Maybe the robot Count Thomas Kelburn XVI helps that reader, manages to break into e-mail addresses when poets send their manuscripts to publishers and then gives them out to readers so that they wouldn't have to buy the books, so they wouldn't end up in the statistics, and poetry then remains living, breathing, real.

And this has nothing to do with how poets need to be up to their necks in shit, rolling around in fuck-all agony, in order to write their verses and be real poets. It's more about how it's not bad at all that a living, breathing person sometimes gets paid a book or reading fee. Whether you complain or not, not much will change. If the number of readers is the most important thing, then you have to take up activities that have better numbers, so that the numbers in your bank account would be sufficient. Poetry has nothing to do with this. It's not in its power to mint pretty coins just so that poets don't feel unappreciated or wronged, or so that they can be put in the same ranks with representatives of other spheres of activity whose work is better understood and appreciated by the wider society. Poetry doesn't lose prestige, it only loses those readers who lose the prestige of poetry within themselves. And thank god for that, mothafuckahs.

Thomas K. listened to my whole speech, already buzzed from the gin in the almost empty holographic goblet, and gazed at me with his blinking eye lamps. He then quietly asked, in almost a whisper: And so what can you say about that poetry reader? Dammit, I thought, Thomas K., poetry readers are a motley crew. They exist. People buy books, go to readings, listen to poems, live the poems, breathe the poems, cannot go without them. Everything happens as it should.

And if you think the poetry reader doesn't exist, or that there are too few readers, pinch yourself, look in the mirror, maybe you don't exist either. Maybe you have melted like the ice in Thomas K.'s holographic goblet. Maybe you are a failed poem tossed into the universe's wastebasket, trying incessantly to see if you can be ironed out like the others but never getting smooth enough because you are just too damn wrinkled up on the inside.

PIEDAD BONNETT

Piedad Bonnett was born in Amalfi in 1951. She took her degree in Philosophy and Arts in Columbia and Spain. Since 1981 she has taught literature at the University of Los Andes in Bogota. She has published eight books of poetry. Her work also appears in five poetry anthologies, including *Lo demás es silencio* (2003) and *Los privilegios del olvido* (2008). Piedad Bonnett is the author of five plays, four novels and a memoir in testimony to the death of her son, *Lo que no tiene nombre* (2013). In 2011 she received the Casa de las Américas Prize. Her latest work is titled *Donde nadie me espere*. Some of her poems have been translated into English, French, Italian, Greek, Portuguese and Swedish. Since 2015, we can read all her poems in *Poesía reunida*, published by Lumen. Piedad Bonnett represents a lyrical tradition, her poems dwell upon personal experiences, autobiographic details and the realities of the current world.

Colombia

Precisamente

Mientras escribo este verso
millones y millones de seres respiran todavía en mi viejo planeta.
Prueba aquel una manzana y descubre un gusano entre su pulpa.
Una mujer escribe una carta y solloza.
Abre la tierra este otro con sus manos, y transpira y no piensa.
Y en una esquina una muchacha espera a un hombre que no llega.
Miles de hombres y mujeres abren sus ojos y recuerdan su cuerpo y sus tareas.
Cientos de esófagos, de glándulas, de hígados, hacen su inocente trabajo
y el amor resucita caricias a un millón por segundo
y alguien se juzga feliz
y un hombre compra una cuerda y la cuelga
del árbol que en su patio florece.
Tosen, cantan, defecan, multiplican, parten su pan, aceitan su paciencia,
bufan, escupen, besan, timan a su vecino,
mienten, mienten y ríen, mienten sinceramente y apuñalan
o leen un poema,
y éste se hace un bistec y aquel cae de bruces y ya no se levanta,
y Rosa estrena su vestido verde,
y Allan le ha pegado a su joven mujer y se emborracha
y Gore
cría peces en su bidet y apesta
y Lina se masturba
y Pedro se masturba
y Amarilis se pinta las uñas y camina desnuda por su cuarto en la penumbra.
Millones de hombres y mujeres respiran mientras yo te busco en la memoria

Piedad Bonet gimė 1951 m. Amalfyje. Baigusi filosofijos ir filologijos studijas Kolumbijoje ir Ispanijoje, nuo 1981 m. dirbo literatūros dėstytoja Andų universitete (Bogota). Yra išbandžiusi kone visus literatūros žanrus – išleisti aštuoni eilėraščių rinkiniai ir kelios poezijos rinktinės, keturi romanai, penkios pjesės, kultūrinėje spaudoje publikuota apsakymų, esė; daug dėmesio skyrė mokslinėms literatūros studijoms. Apdovanota vienu iš svarbiausių ispanakalbio pasaulio poezijos premijų, viena reikšmingiausių – *Premio Casa de América* – įteikta 2011 m. Laikoma vienu svarbiausių šiuolaikinės Lotynų Amerikos poezijos balsų, lyginama su Alejandra Pizarnik ir Rosario Castellanos. Jos tekstai priklauso lyrinei tradicijai, eilėraščiuose apmąstomi intymūs išgyvenimai, autobiografija ir šiuolaikinio pasaulio aktualijos.

Kolumbija

Būtent

Kol rašau šią eilutę,
milijonai, milijonai būtybių vis dar kvėpuoja senojoj mano planetoj.
Anas atsikanda obuolio ir randa minkštyme susirangiusį kirminą.
Kažkokia moteris rašo laišką ir kūkčioja.
Kitas kasa žemę rankom, prakaituoja ir apie nieką nemąsto.
Gatvių sankirtoj mergina laukia vyro, o jis nesirodo.
Tūkstančiai vyrų ir moterų atsimerkia, prisimena savo kūnus ir darbus.
Šimtai stemplių, liaukų, kepenų dirba nekaltus savo darbus,
meilė prikelia glamones – milijoną per sekundę,
vienas manosi esąs laimingas,
o kitas perka virvę ir ją kabina
ant kieme žydinčio medžio.
Jie kosti, dainuoja, tuština, dauginasi, laužia duoną ir tepa kantrybę,
šnopuoja, spjaudosi, bučiuojasi, mulkina kaimyną,
meluoja, meluoja ir juokiasi, meluoja nuoširdžiai ir suvaro peilį,
arba skaito kokį eilėraštį,
šitas čirškina kepsnį, o anas plojas ir jau nebesikelia,
Rosa pirmą sykį apsirengia žalią suknelę,
Alanas tvoja jaunutei žmonai ir prisiliubia,
Gorė augina žuvis bidė ir dvokia,
Lina masturbuojasi,
Pedro masturbuojasi,
Amarilis lakuojas nagus ir prieblandoj nuoga vaikštinėja po kambarį.
Milijonai vyrų ir moterų kvėpuoja, kol aš ieškau tavęs atmintį,

y te maldigo a ti
imposible y único

precisamente a ti
precisamente.

Biografía de un hombre con miedo

Mi padre tuvo pronto miedo de haber nacido.
Pero pronto también
le recordaron los deberes de un hombre y
le enseñaron
a rezar, a ahorrar, a trabajar.
Así que pronto fue mi padre un hombre bueno.
("Un hombre de verdad", diría mi abuelo).
No obstante
-como un perro que gime, embozalado
y amarrado a su estaca-, el miedo persistía
en el lugar más hondo de mi padre.
De mi padre,
que de niño tuvo los ojos tristes y de viejo
unas mano tan graves y tan limpias
como el silencio de las madrugadas.
Y siempre, siempre, un aire de hombre solo.
De tal modo que cuando yo nací me dio mi padre
todo lo que su corazón desorientado
sabía dar. Y entre ello se contaba
el regalo amoroso de su miedo.
Como un hombre de bien mi padre trabajó cada mañana,
sorteó cada noche y cuando pudo
se compró a cuotas la pequeña muerte
que siempre deseó.
La fue pagando rigurosamente,
sin sobresalto alguno, año tras año,
como un hombre de bien, el bueno de mi padre.

Bogota

II

En el pálido vendedor de cabeza encerada.
En cien mujeres que amamantan en las puertas de un hospital.
En la ventana que me pertenece
por haberla soñado antes de verla.

ir keikiu tave,
nejmanomą ir vienintelį,

būtent tave,
būtent.

Baikštaus vyro biografija

Mano tėvas baisiai bijojo būti gimęs.
Bet taip pat baisiai greitai
jam priminė vyro prievoles ir
išmokė
melstis, taupyti ir dirbti.
Taip mano tėvas tapo baisiai geru vyru.
(„Tikru vyru“, kaip pasakytų senelis.)
Nepaisant to
– kaip tas inkščiantis šuo su antsnukiu,
pririštas prie baslio – baimė tūnojo
giliai tėvo viduj.
Mano tėvo,
vaikystėj – liūdnom akim, o senatvėj –
rankom šiurkščiom ir švariom,
tarsi paryčių tylą.
Ir visad visad jį lydėjo vienatvė.
Kai gimiau, tėvas man atidavė
viską, ką turėjo jo
pasimetus širdis. Drauge ir
meilią baimės dovaną.
Kaip kiekvienas doras vyras, tėvas kasryt eidavo į darbą,
o kas vakarą išsigelbėdavo, kai išgalėjo,
išsimokėtinai nusipirko mažulytę mirtį,
kurios visad taip troško.
Atsakingai už ją mokėjo,
nesibaimindamas, metai po metų,
kaip doras, baisiai geras vyras, tas mano tėvas.

Bogota

II

Išblyškusiam prekeivį sulaižytais plaukais.
Šimtuose moterų, žindančių ligoninės prieangy.
Lange, man priklausančiam,
nes sapnavau jį dar prieš pamatydama.

En esta luna recia y barrigona que solapadamente se escabulle,
 en tus custodias y tus incensarios,
 en la parálisis de tus letrinas,
 en el patio de ropas extendidas
 que desde mi balcón veo hundirse
 donde un hombre cansado grita ¡perra!

En ti me reconozco, reconozco mis días
 y mis incertidumbres,
 y mis precariedades,
 y ese algodón de dulce que llaman alegría,
 y los días futuros (que quizás ya no existan).
 Mosaico de zaguanes y de tardes rosadas,
 y de calles mezquinas que exhiben sus colores,
 ávida y estruendosa
 con las fauces heridas.

Vigilante

Pinté un perro para que cuidara mi puerta,
 un perro triste y feroz al mismo tiempo
 que disuadiera a cualquier atacante.
 Pero cuando fui a colgar el perro en mi puerta
 vi que no había puerta, ni ventanas.
 Pasé mi mano por la pared rugosa buscando una grieta,
 tal vez un agujero. Comprendí que yo era la pared,
 que iba a morir sin aire,
 que la única grieta estaba en mis adentros
 y que por los agujeros de mis ojos
 miraba un perro triste,
 triste y feroz al mismo tiempo.

De tarde en tarde

A mi madre le gusta ir a ese café de sobrias lámparas,
 pedir galletas de vainilla,
 tomar dos tazas de té negro con parsimonia
 como en un acto ceremonial.
 Hoy la he traído, pues, cediendo al gesto filial mi tarde laboriosa.
 Tras los enormes ventanales vemos correr la vida afuera
 mientras hablamos de otros días
 y la tibieza del lugar sugiere que la felicidad no es más que esto.
 De repente,

Šitam stambiam pilvotam mėnuly, mikliai pasprunkančiam,
tavo monstrancijose ir smilkyklėse,
tavo išviečių paralyžiu,
kieme, kur džiūsta drabužiai –
matau jį skęstant iš savo balkono –
kur kažkoks pavargęs vyras rėkia „kale!“

Tavyje save atpažįstu, regiu savo dienas,
savo abejones,
savo trūkumus,
tą cukraus vatą, kitų vadinamą laime,
ateities dienas (jų galbūt jau nebus).
Prieangių, rausvų vakarų,
skurdžių gatvių, demonstruojančių savo spalvas, mozaika,
mieste, neramus ir griausmingas,
sužalotais nasrais.

Sargas

Nupiešiau šunį, kad saugotų mano namus,
liūdną, bet piktą,
kad atbaidytų visus prašalaičius.
Bet nuėjusi pakabinti savo šunį ant durų,
pamačiau, kad nei jų, nei langų nebėra.
Perbraukiau ranka šiurkščių sieną, ieškodama ertmės,
kokios nors įdubos. Supratau, kad tai aš esu ta siena,
kad mirsiu be oro,
kad vienintelė ertmė yra mano viduriuose,
o pro akių kiaurymes
žvelgia liūdnas šuva,
liūdnas, bet piktas.

Retsykais

Mano mamai patinka lankytis toje kavinėje su prastom lempom,
užsisakyti vanilinių sausainių,
lėtai išgerti du puodelius juodosios arbatos,
tarsi per kokią ceremoniją.
Ir šiandien ją čia atsivedžiau, paaukojusi užimtą vakarą dukteriškam poelgiui.
Pro milžiniškus langus stebim lauke bėgantį gyvenimą,
kalbam apie praėjusias dienas,
o kavinės vėsa, regis, teigia, kad kaip tik šitai ir yra laimė.
Staiga,

como recuperando las palabras de un sueño
ella dice: "Qué lástima que todo se termina".
Lo dice con sonrisa liviana, pues sabe
que ser trascendental no conviene a la tarde.
(Mi madre cumplió setenta y cuatro años
y alguna vez fue bella).
Al fondo de las tazas el té pinta sus signos.
Yo no sé qué decir.
Miramos la avenida, las caras planas de los transeúntes,
los árboles que callan. Anochece.

XV

Cuando mi padre fue un punto lejano en la bruma de la mañana,
cerró mi madre los postigos
y empezó su tarea.

En papel encerado envolvió uno por uno los platos de la vajilla inglesa,
la quesera de peltre, los sartenes,
la estola, los manguitos, el sombrero de fieltro de la boda,
el tesoro de la juventud que mi padre había pagado a cuotas,
y la máquina Singer,
con la que había cosido su joven matrimonio tarde en tarde,

su soledad
pespuntada con triste mansedumbre.

(Yo sostenía el aire, me hacía mayor
en la complicidad que nos unía).

Enseguida, con su caligrafía de maestra
de largas eles pálidas y vocales rotundas,
escribió en un pedazo de cartulina blanca:
"Vendo muebles y enseres".

Lo demás fue esperar.

Oracion

Para mis días pido,
Señor de los naufragios,
no agua para la sed, sino la sed,
no sueños
sino ganas de soñar.

tarsi prisimindama sapne girdėtus žodžius,
ji sako: „Kaip gaila, kad viskas baigiasi“.
Taria lengvai šypsodamasi, nes žino,
kad vakarais neverta imtis transcendentinių temų.
(Mano mamai septyniasdešimt ketveri,
kažkada ji buvo tikra gražuolė.)
Puodelių dugne arbata raito savo ženklus.
Nežinau, ką pasakyti.
Stebim gatvę, plokščius praeivių veidus,
tylinčius medžius. Temsta.

15

Kai mano tėvas virto tolimu taškeliu ryto migloje,
mama uždarė duris
ir ėmėsi darbo.

Į vaškinį popierių vieną po kitos suvyniojo lėkštes iš angliško servizo,
alavinę sūrinę, keptuves,
peleriną, antrankovius, fetrinę vestuvinę skrybėlę,
„Jaunystės lobio“ enciklopedijų rinkinį, kurį mano tėvas pirkė išsimokėtinai,
ir „Singer“ siuvamąją mašiną,
ja buvo pasiuvusi jauną savo santuoką,

savo vienetą,
dygsniuotą liūdnu abejingumu.

(Aš, laikydama orą, brendau
mudvi jungiančiam suokalby.)

Netrukus, mokytojos rašysena,
ilgomis išblyškusiomis priebalsėmis ir apvaliomis balsėmis,
ant skiautės baltos kartono išraitė:
„Parduodu baldus ir rakandus“.

Beliko tik laukti.

Malda

Savo dienoms prašau,
skenduolių globėjau,
ne vandens troškuliui numalšinti, o troškulio,
ne svajų,
o noro svajoti.

Para las noches,
toda la oscuridad que sea necesaria
para ahogar mi propia oscuridad.

En el borde

Lo terrible es el borde, no el abismo.
En el borde
hay un ángel de luz del lado izquierdo,
un largo río oscuro del derecho
y un estruendo de trenes que abandonan los rieles
y van hacia el silencio.
Todo
cuanto tiembla en el borde es nacimiento.
Y sólo desde el borde se ve la luz primera
el blanco – blanco
que nos crece en el pecho.
Nunca somos más hombres
que cuando el borde quema nuestras plantas desnudas.
Nunca estamos más solos.
Nunca somos más huérfanos.

Naktims –
tiek tamsos, kiek reikės
paskandinti manajai tamsai.

Pakraštyje

Pakraštys baisėnis už gelmę.
Atsidūrus pakraštyje,
iš kairės – šviesos angelas,
iš dešinės – ilga tamsi upė,
griausmas traukinių, apleidžiančių bėgius
ir riedančių į tylą.
Viskas,
kas virpa pakraštyje, reiškia gimimą.
Tik iš čia matyti pirmoji šviesa –
balta. Balta,
auganti mūsų krūtinėse.
Esam kaip niekad žmogiški,
kai pakraštys degina basas pėdas.
Esam kaip niekad vieniši.
Kaip niekad našlaičiai.

LAURENT DEMOULIN

Laurent Demoulin was born in 1966. He works at the University of Liège in the Department of the Romance languages and literature where he teaches history of literature, creative writing and poetics. He is also the head of the Simenon Foundation and the chief editor of *Textyles* – an interuniversity magazine dedicated to Frenchspeaking Belgian authors. Laurent's novel *Robinson* was awarded with Prix Victor-Rossel in 2017. He writes in many different genres – literary reviews, scientific research, pamphlets, short stories, poetry and novels, sometimes even in collaboration with other writers or artists. He often organizes his own poetry readings usually accompanied by music performed by his friends. Among his books are: *Filiation* (2000, Prix Émile Polak), *Trop tard* (2007, Prix Marcel Thiry), *Même mort* (2011), *Ulysse Lumumba* (2014), *Robinson* (2016), *Homo saltans* (2018) and *Poésie (presque) incomplète* (2018, Prix Maurice Carême).

Belgium

Laurent/ce

De Laurence à Laurent n'est qu'une différence
Car l'homme est une femme en un corps d'homme encore
Et la femme est un homme habitant dans son corps
De Laurent à Laurence est une ressemblance

De Laurence à Laurent tout est doux tout est dense
Même le doute est doux comme en un double accord
Un alliage oublié soudant le miel et l'or
Même ta danse est dense au bal de l'évidence

Je ne t'attendais pas mais tu es là patiente
Généreuse et loquace astucieuse apaisante
Je ne t'entendais pas : tu es entrée sans bruit

À pas de loup à pas de louve à pas de lune
Mais ton rire au soleil nuit à mon infortune
Comme un phare à feux doux écarquillant ma nuit.

Mort marre

J'en ai marre que mes parents soient morts
Marre mère morte encore
Marre père mort et bien mort
Maman mater marre la mort
Papa pater parents morts marre vraiment marre...

Merde!

Loranas Demulenas gimė 1966 m. Dirba Lježo universiteto Romanų kalbų ir literatūros skyriuje, dėsto literatūros istoriją, autorinę kalbą, kūrybinį rašymą ir poetiką. Taip pat yra Simenono fondo kuratorius. Nuo 2017 m. vadovauja kelių universitetų leidiniui *Textyles*, skirtam prancūzakalbei Belgijos literatūrai. Pripažinimo sulaukė už romaną *Robinson*, kuris 2017 m. įvertintas Victorio Rosselio premija. Rašo labai įvairių žanrų tekstus – kritikos, mokslinius straipsnius, pamfletus, apsakymus, poeziją, romanus, tiek vienas, tiek bendradarbiaudamas su kitais rašytojais ar menininkais. Rengia savo tekstų skaitymus, dažnai su draugų atliekama muzika. Jo išleistos knygos: *Filiacija* (*Filiation*, 2000, Émile'io Polako premija), *Per vėlai* (*Trop tard*, 2007, Marcelio Thiry premija), *Net mirtis* (*Même mort*, 2011), *Ulisas Lumumba* (*Ulysse Lumumba*, 2014), *Robinson* (2016), *Homo saltans* (2018) ir (*Beveik*) *nebaigta poezija* (*Poésie (presque) incomplète*, 2018, Maurice'o Carême'o premija).

Belgija

Lauryna/s

Lauryno iš Laurnos taip neišskirsi
Mat vyras yra moteris įsikūnijusi vyre
O moteris yra vyras kūne įsivyravus
Laurnos nuo Lauryno tad neatskirsi

Nuo Lauryno iki Laurnos visa ramiai pakilume
Net dvejonė švelni tarsi dvigubas sutarimas
Pamirštas lydinys, medaus ir aukso suvirimas
Net šokis tavo šoklus aiškumo pokylyje

Neklausiau nesitikėjau bet tu kantri
Dosni iškalbi gudri ramini
Nenuklausiau kaip be garso ateini

Žingsniu vilko žingsniu vilkės ir mėnulio
Kai juokiesi saulėtai niaukiasi mano menkumas
Esi švyturyš švelnia šviesa mano naktį atmerkiantis

Mirties per akis

Man jau per akis mano tėvų mirtis
Man gana mama mirusi dar vis
Man gana tėvas miręs mirtinai
Mamyte mater mirties per akis
Tetyte pater numirę tėvai rimtai per akis...

Šūdas!

Qui nous a dit « *Après un an, après deux ans, vous verrez, une forme de douceur, de chaleur, de tendre écrin, en songeant à eux* » ? 2008-2018 : point de mer de douceur, point de lac de chaleur, et toujours des cauchemars, une infinie variété de cauchemars materno-paternels mortels. Marre que mes parents meurent. Meurent et remeurent. Marre du manque amer, marre de la douleur. Marre de la douleur dans les yeux de mes sœurs, dans le sourire de mon frère, dans l'ombre de mes enfants. Marre de la mort : fiche-nous la paix, Ô Mort, vieux capitaine ! Appareille loin d'ici !

J'en ai marre que mes parents soient morts
Marre du manège des cauchemars
Marre que ma mère soit morte encor

Marre que leur mort soudain redémarre,
Que mon père meure, remeure et meure,
Ma mémoire stagnant comme une mare,

Comme une amarre arrimant un steamer,
Un miroir qui dans un miroir se mire,
En reflétant sans cesse leur tumeur.

J'en ai marre de leur dernier soupir,
Du dernier mot et du dernier murmure
Que répètent souvent mes souvenirs.

J'en ai marre que l'absence perdure,
Qu'à jamais le manque s'avère amer,
Que leur voix dans le silence se mure.

Marre de ne plus embrasser ma mère,
De sentir le temps passer sans remords,
Et de n'apprendre plus rien de mon père.
J'en ai marre que mes parents soient morts.

Mouche

I

Mouche qui tourne autour de mon pain, pourquoi viens-tu, avec ton bourdonnement familial, me parler de mon enfance ? Mouche bavarde, avec ta bouche d'ailes bruyantes ?
Tu as toujours été là, pourtant, chaque printemps, chaque été, tout au long de ma vie, sans discontinuer. Tu n'as pas hiberné pendant des décennies pour te réveiller aujourd'hui. Alors pourquoi est-ce uniquement l'enfance que ton retour saisonnier ranime en ma mémoire ?

Kas sakė po metų, po dvejų pamatysite, liks tik švelnumas ir šiluma, švelnumo versmė juos prisimenant? 2008–2018: visa švelnumo jūra, visas šilumos ežeras ir vis košmarai, begalinė įvairovė motintėvystės mirtingumo košmarų. Gana kad mano tėvai miršta. Miršta ir nepamiršta. Gana karčios tuštumos, gana skausmo. Gana skausmo mano seserų akyse, brolio šypsenoje, mano vaikų šešėliuose. Iki mirties man mirties: palik ramybėj, Mirtie, senas kapitone! Plauk lauk iš čia!

Man per akis mano tėvų mirtis
Man per akis šis siaubo kambarys
Man per akis mano mama mirusi dar vis

Man per akis vis atsimirštantį tėvų mirtis
Kai tėvas vis miršta atmiršta numiršta
Tiršta it pelkė mano atmintis

Kaip lynas laiko laivę privėžintą
Atspindys atspindį atspindi
Iš naujo jų vėžį atšviežina

Man per akis jų paskutinis atsidusimas
Žodžiai paskutiniai, paskutinis kuždesys
Kas kartoja prisimena prisiminimuos

Nebegaliu jų begalinio nebuvimo
Ir ilgesio apkartusio nebe
Kai tyloje klausausi jų balsų nokimo

Nebegaliu to: paskutinis mamai bučiny
Jaučiu negailestingai lekiant laiką
Nebeišmokstantis iš tėvo nieko mokiny
Man per akis mano tėvų mirtis

Musė

I

Muse, virš mano duonos sukiojies, ko atskrendi įprastinai žyždama man apie vaikystę papasakoti?
Šneki muse, viena burna ir triukšmingi sparneliai?
Visad prisistatai, kiekvieną pavasarį, vasarą, visą mano gyvenimą, be perstojo.
Nėra taip, kad būtum
dešimtmečius žiemojus, o dabar atsibudus. Tai kodėl tau kasmet sugrįžtant atmintyje man iškyla būtent vaikystė?

Mouche, de tes bouches d'ails, pourquoi me parles-tu de ma grand-mère ?
 Mouche, pourquoi précisément d'elle ? Ma grand-mère ne t'aimait guère,
 pourtant, elle te trouvait moche, Mouche, dans sa maison de campagne, à
 Terwagne, quand tu atterrissais sur la tarte à la rhubarbe qu'elle avait préparée
 pour nous – et non pour toi. Elle se demandait alors à voix haute où tu avais
 auparavant posé tes sales pattes et faisait à ce sujet les suppositions les moins
 flatteuses !

Mouche, ni la chute du mur de Berlin ni celle des tours de New York, ni Internet,
 ni les téléphones portables, ni le racisme décomplexé, ni la mort répétée de la
 gauche n'ont en rien modifié ton langage particulier, ton bourdonnement qui
 ne ressemble à aucun autre bruit, si ce n'est, peut-être, au grincement d'un
 vieux vélo dont la chaîne mériterait d'être huilée depuis longtemps. Mouche,
 têtue comme une mule, fermée comme une moule, ma grand-mère est si
 loin désormais, elle a reculé si vite dans le passé – à moins que cela ne soit
 le présent qui ait rapidement avancé sans elle –, elle a disparu il y a tellement
 de temps que je me demande si je ne suis pas en train de l'inventer, avec
 sa coiffure de grand-mère bien coiffée, ses lunettes, sa voix à la fois vive et
 traînante, ses robes à fleurs imprimées, son élégance discrète, ses préjugés, sa
 patience, sa générosité, avec son sourire de grand-mère aimante qui ne saura
 jamais quel homme est devenu son petit-fils – merci, Mouche, avec ta bouche
 d'ails, de renouer un lien dans le discontinu de la vie.

II

Sur ma miche de pain, tiens ! s'est mise une mouche.
 Je suis à mi-chemin de choir ou de déchoir :
 Tu remets, mouche moche, en marche ma mémoire
 Et ton vol vrombissant, bavard comme une bouche,
 Ne mâche pas ses mots et agite un mouchoir
 Afin de dire adieu, bombe à la mèche louche,
 Au passé massacré sans la moindre escarmouche.

Mouche, viens-tu d'hier ou du latin *musca* ?
 Ta trompe qui partout nous pompe nul ne trompe :
 Nous le savons d'instinct : tu veux qu'elle corrompe
 La tarte aux abricots ou la glace au moka
 Dont le ressouvenir dans le lointain s'estompe
 Comme les êtres chers que la mort convoqua :
 Nul ne domestiqua *musca domestica* !

Mouche moche et mobile, à jamais tu te moques
 De mes musées secrets, de ma muse-mémoire,
 Du micmac de l'enfance au bord de mon miroir
 Et des fantômes blancs venus d'une autre époque.
 Mouche amère, de ma grand-mère et de l'histoire

Muse, burnyte sparnuota, ko seki man apie senelę? Muse, kodėl būtent apie ją? Mano senelei muselė šleikštulį kėlė. Muse, kai Tervanės kaime ant mums – ne tau – iškepto rabarbarų pyrago atbirbus tūpdavai, senelė pakėlus balsą klausdavo, kur tu anksčiau savo purvinom kojytėm ropinėjai, spėdama, kad vietos tos garbės anaipol tau nedaro! Muse, nei Berlyno sienos, nei Niujorko bokštų griuvimas, nei internetas, nei mobilieji telefonai, nei akiplėšiškas rasizmas, nei serijinės politinės kairės mirtys nepakeitė tavo šnektos, tavo zyzimo, nesupainiojamo su jokių kitu garsu, na nebent su seniai tepalo besiprašančios seno dviračio grandinės gergždimu. Muse, užsispyrus kaip mulas, buka kaip moliuskas, mano senelė dabar taip toli, ji taip greit nutolo praeitin – o gal dabartis ją palikus taip greitai nurūko – ji iškeliaavo taip seniai, kad, įtariu, aš ją išgalvoju – su gražia senelės šukuosena, akiniais, su savąja gyva, bet neskubria kalbėsena, gėlėtom suknėlėm, kuklia elegancija, užsispyrimu, kantrybe, dosnumu, mylinčios senelės šypsena, ji niekad nesužinos, kokių žmogum tapo jos anūkas – ačiū, Muse, burnyte sparnuota, kad surišai palaidą gyvenimo siūlą.

II

Ant duonos puskepalio nutūpė musė
Nuduodu dvejojąs nudėt ar nusidėt:
Muština muse, man vaizdus atminties
Atzvimbini, vabzdžiaburni šnekusis,
Nemalk š tarp dantų ir šluoste tėkšk
Baisios bombos dagtis kužda sudie
Be kovos paklotai kuopai praeities.

Muse, tu vietinė ar iš lotynų *musca*?
Tavo triūba, dūdoriau, yra sukurta,
Žinom nesvarstę, tam, kad subjurtų
Abrikosų pyragas ir ledai su moka,
Kurių prisiminimai toluoj blunka
Kaip mirusių mūs, kuriuos pranokom.
Musca domestica nedomestikuota!

Muse mėšlina ir šmitri, vis šydijies
Iš mano slaptų muziejų, atminties mūzų,
Vaikystės šmikysčių, veidrody marmūzių
Baltų vaiduoklių iš kitų laikų atklydusių.
Muse bedale, ant mano senelės, istorinių lūžių

Tu t'en mouches le nez, mouche sans équivoque :
 Pourtant, c'est le passé que ton vieux vol m'évoque !

Enfant j'étais

J'éprouvais une paix absolue et prospère	enfant
À croire que toujours dans le chef de mon père	j'étais
Un être naturel sans ombre et sans secret	à la fois
Évident et entier, être qui le rendait	heureux
Jamais je ne songeais qu'il pouvait m'observer	et
Se sentir loin de moi, absent, inachevé,	angoissé.

Luctus

le père de mon ami	
	<i>entrant dans mon esprit</i>
dans le téléphone fixe	
	<i>comme une bombe immobile</i>
prononce la phrase Luc est	
	<i>cette phrase élémentaire</i>
suivie d'un attribut	
	<i>revenant du passé</i>
tel que parti tombé	
	<i>et me voilà en pleurs</i>
il ne dit pas est mort	
	<i>par un beau soir d'été</i>
il dit est décédé	
	<i>le cœur rompu hurlant</i>
trois syllabes officielles	
	<i>supernova des langues</i>
indistinctes en chinois	
	<i>tchèque espagnol latin</i>
	mon ami n'est plus que des mots

Tau nusišnypšt, muse, bet neabejotina:
Tavo zvimbimas man praeitį primena!

Buvau vaikas

Tobulą ir gausią ramybę patyriau	vaikas
Tikįs, kad visada tėvo akivaizdoj	buvau
Natūrali būtybė, be šešėlio ir be paslapties	kartu
Aiškus ir išbaigtas, dėl manęs jis buvo	laimingas
Niekada nemaniau, kad jis mane galėjo stebėti	ir
Jaustis nutolęs, nesavas, nepilnatviškas,	susisielojęs.

Luctus

Draugo tėvas	
	<i>mano sąmonėje jraustas</i>
laidinio telefono ragely	
	<i>tarsi nesprogusi bomba</i>
ištaria sakinį Lukas yra	
	<i>šis elementarus sakiny</i>
sudurtinį tarinį	
	<i>grįžta iš praeities</i>
na, kaip išėjęs, išnykęs	
	<i>ir aš apsipilu ašarom</i>
jis nesako miręs	
	<i>gražų vasaros vakarą</i>
jis sako velionis	
	<i>raudant plyšta širdis</i>
trys oficialūs skiemenys	
	<i>kalbų supernova</i>
neaiškūs it kiniški	
	<i>čekiški, ispaniški, lotyniški</i>
	mano draugas dabar tik žodžiai

Et la fille?

La petite
Elle est là.
Avec ses cheveux noirs et ses menottes déterminées
Dans sa totale présence
Et sa totale altérité
Comme le trèfle à quatre feuilles
Que le guerrier à bout de force
Aperçoit stupéfait
Dans la boue du champ de bataille.
Il ne le cueille pas, il le regarde :
Ce petit être l'attache à la vie plus sûrement que ses rêves de victoire.

O mergaitė?

Mažylė

Ji čia.

Juodais plaukais ir tvirtom rankytėm

Visiškai artima

Ir visiškai kitoniška

Kaip keturlapis dobilas

Kurį pavargęs karys

Išvysta apstulbęs

Mūšio lauko purve.

Jis neskina, tik žiūri:

Ši maža esybė jį tvirčiau prie gyvenimo riša nei pergalės troškimas.

TATIANA FAIA

Tatiana Faia was born in 1986 in Lisbon. Now she lives and works in Oxford. She holds a PhD in Ancient Greek Literature and has translated Homer and Anne Carson into Portuguese. Tatiana is the author of one book of short stories and four books of poems, most recently *Leopardo e Abstracção* (Leopard and Abstraction, 2019). In 2019 her book *Um quarto em Atenas* (A Room in Athens, 2018) won the Portuguese Pen Award for poetry. She also shares editorial responsibilities in the publishing project *Enfermaria 6* (Ward 6), which exists both as an online magazine and an independent imprint, with a focus on Portuguese and Brazilian poetry.

Portugal

a felicidade efemera de antifon, pintor de vasos ateniense, ca. 490 a.C.

a partir de C. P. Cavafy

pistachos e solidão
enchem a oficina do chão ao tecto
durante as noites de outono
lá fora a chuva que cai a cântaros
dá cabo dos nervos e é
uma maneira de medir o tempo

humilde no escuro como uma romã
e escuridão é o que atravessa o vermelho
das sementes derrubadas sobre a mesa
e alguma espécie de má sorte
tem-me acordado toda a noite

rumino lentamente tudo o que me preocupa
inutilidades banais disputas com outros artesãos
todas as parvoíces que não me deixam
fazer o meu trabalho em paz
e conto as minhas pequenas alegrias
elas deixam-me sempre perplexo
as suas sementes semeio-as no escuro
elas contêm a noite e vão
um dia talvez chegar à primavera
que chegará muito depois
de eu ter deixado
os tigres caminharem sobre o meu peito
sem razão

Tatiana Faja gimė 1986 m., užaugo Lisabonoje, nuo 2012 m. gyvena Oksforde. Antikinės graikų literatūros daktarė, parašė disertaciją apie Homero *Iliados* personažus. Keturių poezijos rinkinių autorė: *Luganas* (*Lugano*, 2011), *Gatvės teatras* (*Teatro de Rua*, 2013), *Kambarys Atėnuose* (*Um quarto em Atenas*, 2017, Portugalų P.E.N. centro premija), *Leopardas ir abstrakcija* (*Leopardo e Abstracção*, 2019). Išleido apsakymų rinkinį *Degančių portugalų šventas Liudvikas* (*São Luís dos Portugueses em Chamas*, 2016). Viena iš portugalakalbių autorių leidybos projekto *Enfermaria 6* redaktorių. Vertė Homerą ir Anne Carson poeziją.

efemeriška vazų dailininko antifono laimė atėnuose apie 490 m. prieš Kristų

K. P. Kavafiu sekant

pistacijos ir vienatvė užpildo
dirbtuvę nuo grindų iki stogo
rudens naktimis už durų
kaip iš kibiro pliaupia
ir įtempti nervai
laiką matuoja savaip

ant stalo granato vaisiai
jų sėklų raudonį nustelbia tamsa ir
nuojauta tarsi pikto laukimo
visą naktį neleidžia
sumerkti akių

palengva užvaldo mintis kad visa kas jaudina tėra
smulkūs beprasmingi dalykai kivirčiai su tokiais kaip aš
tačiau tos banalybės dirbti neleidžia ir
kažkodėl nuolat primena
mažuosius mano džiaugsmus
visuomet nustembu
jų sėklas daiginu tamsoje
skaičiuoju naktimis ir žinau
pavasaris ateis
kai man virš krūtinės
tigras vaikštinės
be jokios prasmės

também no que parece ser escuridão
um negro absurdo e absoluto
farei iluminar a sua figura que agora me foge
ao centro sentado absorto no seu trabalho
o seu nome e o meu hão-de desaparecer
e esse esquecimento
outra forma de alegria
será o selo do nosso segredo
mas ele será ainda mais esquecido do que eu
porque é ainda mais efêmero o seu trabalho

os meus traços sobre a superfície
farão o seu rosto a princípio parecer
mais indefinido
e de mim será dito que preferi sempre
pintar nos vasos
cenas com rapazes aristocráticos atenienses
e batalhas míticas para
serem vistas e adoradas em banquetes
por ainda mais rapazes
aristocráticos atenienses
cenas onde se pode observar
os mais respeitáveis heróis gregos
os mais sangrentos mitos da grécia

os arqueólogos notarão
que são poucas as mulheres
que surgem nos vasos onde se pode reconhecer
a minha mão, a mão por que será reconhecido o meu nome
que não será já o meu nome
mas o nome que outros me terão dado
em virtude de serem reconhecíveis os meus traços
os meus padrões, mesmo na solidão de mínimos cacos
nas imagens que ficarão perdidas para sempre
elaborados pormenores deixarão
emergir o meu verdadeiro nome
e que se entenda que foi meu o meu trabalho
que este trabalho
por certos pormenores se fez famoso
e não há nada de errado
em um artesão capaz querer viver
em paz
da sua arte
com uma certa dignidade

tai kas atrodo juodžiausia tamsa
absurdiška ir absoliuti aš priversiu švytėti
liepsna dabar ji degina mane
panirusį į darbą
kurio prasmė kaip mano vardas
privalės išnykti tačiau ši užmarštis
kitokia džiaugsmo forma
bus mūsų paslapties žymė
nugrimsianti į dar gilesnę užmarštį nes ji
efemeriškesnė už manąją kūrybą

mano pėdsakai žemėje
primins pirminį veidą
vos regimą
apie mane kalbės
kad piešiau ant vazų atėnų
aristokratų jaunuolius ir jų gyvenimo scenas
bei mitines kovas
kad dar daugiau
ištroškusių vaizdų jaunuolių iš atėnų
banketuose galėtų pasimėgauti vaizduojamais
garbingais graikijos herojais
ir kruviniausiais mitais

žinoma archeologai bus aptikę
ir vieną kitą moterį tuose
piešiniuose kur atpažinsit
mano ranką atspėsit mano vardą
kuris jau bus ne mano
o tik duotas man kitų
kad netgi iš fragmentų galėtų
nustatę mano braižą
užrašyti vardą
ir vaizdiniai jau amžiams prarasti
mažytės jų detalės vėl prikels
iš užmaršties ir tikrą mano vardą
kad išliktų jis mano kūryboj gyvas
juk ir mažiausia šukė garsins
kiekvieną mano darbą
ir nematau aš nieko blogo ir nei keisto
kad meistras trokšta
gyventi taikoje
iš savo amato
ir oriai

mas não nesta noite
e não para o trabalho deste vaso
que será descoberto muito longe de onde
se passou esta cena e esta cena devia
ela própria ser efêmera
nem tu pensarás de imediato
em páginas saídas da história
em gente como dario ou xerxes ou nos anos
em que os malditos persas
atravessaram o helesponto
para nos darem o inferno em atenas

este jovem que não é nem aristocrata
nem efebo mítico nem terá nome
ficará assim pacientemente sentado
diante do capacete que foi o seu trabalho
esculpir de uma só peça

atento, quase imóvel, quase vencendo o tempo
à velocidade de uma corrida mortal
a sua mão alonga os gestos
que terminarão o trabalho que não é o meu
esta intenção opressiva esculpida no bronze
a força desta leveza quase luz fazendo inchar o peito
até ao transporte final das imagens através da escuridão
transformadas em incêndio e pelo fogo visíveis

antes queria não ter sabido nada disto
queria tê-lo deixado dormir quieto na oficina
entre os pistachos e as romãs

aconteceu então
embora eu não o tivesse entendido
que foi minha uma coisa breve do mundo
de repente um rosto reconhecido
e esta outra arte mais difícil de dominar
muito dificilmente conquistada
aquilo que aqui se pode ver agora
uma efêmera lei do caos, indecifrada

tačiau dar ne šią naktį
kai ant grakščios vazos
kuri tik ateity bus atrasta
vaizduoju žmones tokius
kaip *darío* arba *xerxes**
arba metus kai piktavaliai persai
siaubė *helespontą***
ir vertė pragaru atėnus
istorijos knyga bus atversta
ir būtinai iškils
tie efemeriški vaizdai

šio jaunuolio priešais šalmą
sėdinčio ramiai nepavadinsi
nei aristokratu nei mitiniu *febu****
juk tai tik meno kūrinys iškaltas
iš vieno akmens luito

jis susikaupęs tarsi nugalėjęs laiką
lenktynėse su mirtimi
jo rankos judesiai užbaigia darbą
kurio net negalėtum pavadinti manuoju
audringas įkvėpimas išsiliejęs bronzoj
vaizduotėje užgimstantys paveikslai šviesos
lengva galia užlieja širdį įveikia tamsą
ir įgauna formą perkeisti ugnies

kadaise man visai tas nerūpėjo
lai visa tai netrukdomai sau dunkso
dirbtuvėj tarp granato vaisių

ir pistacijų tačiau tuomet nutiko
bet tąsyk aš reikšmės nesupratau
kad visa kas atrodė laikina
pavirto veidu atpažįstamu
o gal tuo sunkiai valdomu
ir dar sunkiau įveikiamu menu
kuriuo šiandieną galime gėrėtis čia
tuo chaoso dėsniu
nepermanytu efemerišku

* *darío*, *xerxes* – senovės Persijos karaliai, nesėkmingai mėginę užkariauti Graikiją, VI–V a. prieš Kristų. (Visos pastabos vertėjo.)

** *helespontas* – jūrų kelias senovėje tarp Europos ir Mažosios Azijos, jungęs Egėjo ir Marmuro jūras; šiandien – Dardanelai.

*** *febas* – gr. *Phoibos* – švytintis; mitologinė Apolono, kaip Saulės dievo, pravardė.

Filipo Lippi en Genova*o poema mais triste*

que haveria entre nós
um tempo para a peste e para a caligrafia
foi coisa que afinal não se veio a passar
entre florença e a tua maçã de adão
os nossos piores medos
pela parte que nos toca
raramente acontecem
pelo menos não completamente
ou não exactamente na sua pior versão

em génova filippo no palazzo bianco
repousa um dos teus quadros
os genoveses que eram forretas e orgulhosos
ainda hoje arengam com turistas como eu
por chamar ao teu quadro *fiorentino*
está em génova é genovês
diz-me o velho empregado da galeria
ríspido, zangado, cinzento
como o dia lá fora
como o inverno que me espera

deixei de saber filippo de que país é o meu corpo
mas o teu rezam todas as crónicas
que floresceu no prato, cidade perto de florença
que uma mulher que tu escolheste
que na verdade roubaste
como os romanos com as sabinas séculos antes
e um filho te prenderam à terra
e que se fez pintor esse filho

do meu amor alguma coisa floresce
desde a penumbra até à esterilidade
e uma escuridão triste devora o meu coração
e o mal que nele durante muitas estações
eu deixei medrar com um grande descuido
com uma indiferença cobarde e silenciosa
redunda no que eu sempre soube que daria:

agora toda a terra me aterroriza
em nenhum lugar me sinto em casa
não há país que me acolha
hei-de vaguear como ulisses
mas sem amante que me espere

Filipas Lippi* Genujoje

liūdniausias eilėraštis

jei būtume turėję laiko
ir marui ir dailyraščiu galiausiai
niekas to nebūtų pastebėjęs
tarp florencijos ir tavo rojaus obuolio
didžiausių mūsų baimių
kurios sukausto mus
ar šmėsteli staiga
tegul ne visos ir nebūtinai
pavidalu baisiausiai

genujoje *palazzo bianco*** filipas
paliko vieną iš tavo paveikslų
genujiečiai šykštuoliai pasipūtę
dar ir šiandieną plūstas su turistais
tokiais kaip aš kai tavąjį paveikslą
išdrįsau pavadinti *fiorentino****
senučiukė galerijos darbuotoja atšovė
kad čia genuja ir paveikslas iš genujos
o šiurkštūs ir užgaulūs žodžiai
slegia tarytumei pilka diena už lango
arba žiema kuri manęs dar laukia

pakuždėjau filipui iš kokios šalies mano kūnas
esu tikra tau visos kronikos meldžias
nes tave šlovė aplankė prato mieste prie florencijos
ir moteris kurią pasirinkai
tiesą sakant pagrobei ir pasielgei taip
kaip romėnai pagrobę sabinų**** moteris prieš šimtus metų
tačiau tavo sūnus tapęs dailininku
pririšo tave prie šios žemės

* Filipas Lippi (apie 1406–1469) – žymus italų Florencijos ankstyvojo Renesanso dailininkas; jo sūnus Filipinas Lippi (1457–1504), taip pat garsus Italijos dailininkas.

** *palazzo bianco* (it.) – „baltieji rūmai“. XVI a. rūmai ir viena svarbiausių meno galerijų Italijoje, Genujos mieste. Po Antrojo pasaulinio karo bombardavimų galerija restauruota ir papildyta ne vienu meno šedevru, tarp jų – ir Filipino Lippi iš Florencijos paveikslais.

*** *fiorentino* (it.) – Florencijos.

**** Senovės italikų gentys, nuo IX a. pr. Kr. gyvenusios kai kuriose kalvose netoli Romos. III a. pr. Kr. sabinai, galutinai nukariauti romėnų, turėjo ypatingą reikšmę formuojantis pastarųjų tautinei tapatybei. Pagal legendą, Romulas, kurio pavaldiniams trūko moterų, pakvietė kaimynystėje gyvenusius sabinus su žmonėmis į Neptūno šventę. Žaidynių metu iš artimiausių sabinų gyvenviečių romėnai pagrobė ten likusias merginas. Kai galų gale sabinai išsiruošė į keršto žygį prieš Romą, pagrobtos sabinų merginos jautėsi jau esančios romėnų žmonos ir jų vaikų motinos. Jos išskyrė priešiškausiems šalių karius ir privertė sudaryti taiką.

para que nem me recorde
com quem me pareço
quando um espírito floresce junto de outro espírito
em lentas conversas
durante ensolaradas tardes
noites de inverno longas
tenho medo disso agora
porque quero partir
não quero nada que me prenda

a tinta fixa-se na tela
as cores restauram ao olhar a sua unidade inicial
penso que isto é qualquer coisa como um final
mas a pureza do azul
absolve-me e afasta-me de tudo o que acho que sei
e do trabalho das estações

na extrema solidão dela
as mãos estão juntas
os olhos baixos mas não os meus olhos
povoam-se de gente os meus pensamentos
e saio para a rua
e talvez porque me iluda
um amor à vida que não me pede nada

que não espera de mim nada
concedo que posso recomeçar
ainda que a tua sombra continue
a alastrar por todas as lajes
a florescer de todas as janelas

tai kas iš mano meilės auga
skleidžiasi žiedais visur net prieblandoje tegul ir nevaisingoj
tik ilgesingas liūdesys sumaudžia širdį
o blogis dėl niekingo abejingumo dėl užgniaužtų žodžių
daugybę metų mano nevaržomas vešėjo
nors visada žinojau kuo tai baigtis gali

pasaulis šiandien mane baugina
neatrandu tos vietos kur jausčiaus kaip namie
nėra šalies kuri mane priglaustų
klajoju tarsi odisėjas
tik be mylimosios kuri lauktų
kuri prisimintų
šalia kurios pajusčiau
kaip mūsų sielos viena šalia kitos pražysta
ir šnekučiuojasi ramiai
vidudienio saulėkaitoj
ar vakarais žiemos
tačiau akimirką šią šito man nereikia
aš nekantrauju iškeliauti ir bijau
kad tik kas nors manęs nesuturėtų

dažai sukimba su drobe
akimirka ir spalvos sugrąžina į pradinę darną
šmėsteli mintis kad gal tai pabaiga
tačiau tyra žydrinė
išlaisvina mane ir tarsi viską nuo manęs nubraukia
viską net viso gyvenimo kūrybą

paskutinioji vienatvės riba
vėl susiliečia rankos
nuleistos akys bet tai ne mano akys
mintis išblaško žmones
ir išeinu į gatvę
turbūt todėl kad vis dar mane šaukia
gyvenimo meilė nieko neprašanti

kuri iš manęs nesitiki nieko
todėl ir manau kad viską galėčiau pradėti iš naujo
nors grindinio akmenimis slenkantis tavo šešėlis
visuose languose paslaptinai
vis dar virsta žiedais

KONRAD GÓRA

Konrad Góra was born in Oleśnica in 1978. He lives in Wrocław. He has published his works in literary magazines (e.g. Odra, Cegła, Tygiel Kulturalny, Opcje, Wakat). He authored five books of poetry: *Requiem dla Saddama Husajna i inne wiersze dla ubogich duchem* (2008), *Pokój widzeń* (2011), *Siła niższa* (full hasiók) (2012), *Nie* (2016), *Kalendarz majów* (2019). He is also an editor of the anthology of new Polish poets: *Półw. Poetyckie debiuty* 2013 (2014, with Marta Podgórnika) and a co-author of *Fontanny i muszle*. A laureate of several poetry competitions and a nominee of various literary prizes (e.g. Silesius, Orfeusz, Juliusz). He is an anarchist and activist of Wrocław's *Food not bombs* campaign. One of his hobbies is collecting branches and roots of different plants – he claims to prefer the bitter ones.

Poland

Z Szymborskiej

Pada śnieg, siekiera i pień, obce sobie,
nagle jedne.
Pada śnieg, to biegnie, to tonie.
Pada śnieg, ojciec gnoju w uniesieniu.
Pada śnieg, oni są samotni, są pod nim.
Pada śnieg z Szymborskiej, z Szekspira,
poetów sprzed wojny, rozbity na litery
norweskiego, którym nikt nie włada.
Pada śnieg, układam w nim wódkę
na stypę po wrogu, lecz piję śnieg:
u nas na wsi mało jest rozrywek,
stąd każda śmierć to wyjście do ludzi.
Pada jego cień, wraca, nie wróci.

”

Żyję któryś rok
w państwie zmarłych,
ale przeraził mnie dopiero wrak psa.
Przepalało się powietrze między nami
i modliłem się „kurwa” za „kurwą”
ten jeden raz tak naprawdę.

Konradas Gura gimė 1978 m. Olesnicoje prie Vroclavo, vadina save lenkiškai kalbančiu sileziečiu. Penkių poezijos rinkinių autorius, tarp jų – oratorija *Ne* (*Nie*, 2016), skirta pastato griūties Bangladešo sostinės Dakos priemiesčiuose 1300 aukų atminimui. Rinkiniai *Pasimatymų kambarys* (*Pokój Widzeń*, 2011) ir *Majų kalendorius* (*Kalendarz Majów*, 2019) nominuoti Silezijos poezijos premijai. Su rašytoju Jaceku Żebrowskiu įsteigė leidyklą *papier w dole*, joje spausdina ir savo poezijos vertimus iš slovākų bei čekų kalbų. Renka šakas ir kitas augalų dalis, labiausiai jam prie širdies – karčios.

Lenkija

Iš Szymborskos

Krinta sniegas, kirvis ir kelmas, svetimi vienas kitam,
staiga yra viena.

Krinta sniegas, tai bėga, tai skęsta.

Krinta sniegas, mėšlo tėvas euforijoj.

Krinta sniegas, jie vieniši, po juo.

Krinta sniegas, iš Szymborskos, iš Šekspyro,

iš prieškario poetų, padalintas į raides

norvegų kalba, kurios niekas nemoka.

Krinta sniegas, išdėlioju ant jo degtinę

priešo šermenims, bet geriu sniegą:

mūsų kaime mažai pramogų,

tad kiekviena mirtis proga išeiti į žmones.

Krinta jo šešėlis, grįžta, negrįš.

” “

Gyvenu kelintus metus

mirusiųjų karalystėje,

bet tik šuns karkasas mane nugąsdino.

Išdegė oras tarp mūsų

ir meldžiausi: „kurva“ dėl „kurvos“

tą vieną sykį taip iš tiesų.

Małpka i maska*z Anny Świrszczyńskiej*

Płonie makak we fryturze palmowej.
 Świecimy sobie jego oczami. Takt
 nie pozwala prosić o łaskę
 dla nędznej małpki o dzikim szlochu. Ale

z tej małpki zostanie maska,
 która na twarz zachodzi jak ulał:
 małpka nie zginie całkiem bez śladu.
 Wołamy Pana jej dzikim szlochem.

A ja

Pół biedronki wpadło mi do pociągu
 między stacją Długoleka, a stacją Psie Pole,
 prawie dokładnie tam, gdzie 9 lipca 1977
 pociąg relacji Praga – Moskwa zderzył się
 z zaplątaną na nieswój tor
 samotną lokomotywą, do której maszynista
 zabrał syna na jedenaste urodziny. Obaj zginęli,
 a mi tam 23 marca 2019 wpadło
 pół biedronki do pociągu: a ja
 nie powiem wam, które.

Przez frontowe okno 2

Ogłuszany, patrzę przez Odrę, przez gówniane,
 coraz gęstsze feerie, jak chudy rozczochrany facet
 wjeżdża rowerem z doczepionym wózkiem na nowo
 wybudowane, strzeżone osiedle i pakuje płytę wiórową
 z obrzmiałych mrozem mebli bodzio,
 jest za duża, toteż łamie ją nogami,
 zakłada o krawężnik i skacze po niej,
 nikt mu nie jest niemiły, bo to sylwester i wszyscy są pijani,
 biją petardami w ziemię, rzekę i niebo i dokładnie teraz
 przypomina mi się, że od dzieciństwa nienawidziłem
 idiotycznego powiedzenia Traktować kogoś jak powietrze,
 i pytam go oczami przez siedemdziesiąt metrów
 huku, wrzasku, nonsensu: –
 Macie tam jakieś powietrze? – i widzę, jak odpowiada mi
 gwałtownym ruchami kończyn i bioder: – Mamy,
 dwa.

Beždžionėlė ir kaukė

iš Annos Świrszczyńskos

Liepsnoja makaka palmių gruzdintuvėj.
Šviečiame sau jos akimis. Taktas
neleidžia melsti malonės
vargšei beždžionei, raudančiai baisiai. Bet

liks kaukė iš tos beždžionėlės,
tinkanti ant veido kaip nulieta:
nežus beždžionėlė visai be pėdsako.
Šaukiamės Viešpaties baisia jos rauda.

Ir aš

Pusė boružės įkrito man į traukinį
tarp stoties Długolenkos ir stoties Psie Polės,
beveik ten pat, kur 1977 liepos 9
traukinys Praha–Maskva susidūrė
su nuklydusiu ne į savo bėgius
lokomotyvu, kur mašinistas
buvo įsisodinęs sūnų per vienuoliktą jo gimtadienį. Žuvo abu.
O man 2019-ųjų kovo 23 įkrito
į traukinį pusė boružės: ir aš
nepasakysiu jums, kuri.

Pro priekinį langą 2

Apkurtintas žiūriu per Odrą, per šūdinas
vis tirštesnes pramogas, kaip liesas susivėlęs bičas
įvažiuoja dviračiu su priekaba į naujutėlę
saugomą namų valdą ir kišasi drožlių plokštę
iš sutinusių nuo šalčio prekybcentrio baldų,
ji per didelė, tad laužo ją kojomis,
pasideda ant šaligatvio krašto ir ant jos šokinėja,
niekas nenori būti jam atžarus, nes Naujieji, ir visi girti,
daužo petardomis žemę, dangų ir upę, aiškiai dabar
imu prisiminti, kaip nuo vaikystės nekenčiau
idiotiško posakio Elgtis su kuo nors lyg būtų oras,
klausu akimis jo per septyniasdešimt metrų
trenksmo, riksmų ir nesąmonių:
– ar turit ten kokio nors oro? – ir matau, kaip atsako man
staigiais galūnių ir klubų judesiais: – turim,
du.

Jedno wysoko pełne korytarzy drugie
pod ziemią w ścieżkach kretów których
nie możemy
nazywać już korytarzami żeby nie mącić
dzieciom

w głowach i jeszcze
szybciej dociera do mnie moja głupota,
bo nawet nie wiem, czy w Syrii są krety,
ale krety chyba są wszędzie, może Kanał Sueski
odciął od siebie podgatunki, skoro
udało mu się to z ludźmi, i widzę, jak ktoś
krzyczy do niego przez balkon i zrzuca
mu zgrzewkę i idę do niego, a on
jedzie do mnie i ustępuje mi drogi w wejściu na
Mosty Warszawskie, wracam na ten nowszy a
on wjeżdża na starszy, bo ja idę w sylwestra 2018/19,
a on jedzie w sylwestra 2003/4, kiedy drugiego mostu jeszcze
nie było, na skłot przy Kromera, do mnie,

do pokoju,
przez kuchnię i gościnny.

Składnia

przyjaciołom jeszcze

Idzie tu murarz wstecz swojej ściany: białe od wapna
są oczy jego, język i serce.

Cieśla tu idzie po rusztowaniach: całe ma w drzazgach
serce i oczy, a język także.

Idzie lekarka, przyjęła zgon: martwe ma całkiem
oczy i usta, serce do zmiany.

Stoję tu ja, bo do mnie przyszli:
oczy z nadruku, język gazety, serce bez krwi.

Murarz lekarce nadstawia oczy: widzę i ja.

Cieśla lekarce przydaje język: mówię i ja.

Lekarka sobie przekłada serce: trzeszczę od krwi.

Stoimy murem, wrzeszczymy czworo:
murarz ma cegłę całą już z krwi,
cieśli w ramionach belka grunt łapie od krwi,
lekarka cała jest jasna od naszych krwi.

Vienas aukštai, išvarpytas koridorių, kitas
po žeme, kurmių takuose, kurių
nebegalime
vadinti koridoriais, kad nejauktume
vaikams
galvose, ir dar
mikliau suvokiu savo kvailumą,
nes net nežinau, ar Sirijoje yra kurmių,
bet turbūt kurmių yra visur, galbūt Sueco kanalas
atkirto porūšius vieną nuo kito, jei jau pavyko
taip su žmonėmis, matau, kaip kažkas
rėkia jam iš balkono ir numeta
jam butelių pakuotę, einu link jo, o jis
atvažiuoja iš priekio, ir užleidžiu jam kelią ties įvažiavimu ant
Varšuvos tiltų, grįžtu į naujesnįjį, nes einu per Naujuosius 2018/19,
o jis važiuoja per Naujuosius 2003/04, kai antrojo tilto dar
nebuvo, į skvotą Kromerio gatvėį, į mano
kambarį,
per virtuvę ir svetainę.

Sintaksè

Eina čia mūrininkas skersai per savo sieną: baltos nuo kalkių yra akys jo, liežuvis ir širdis.

Eina gydytoja, registravo mirtį: negyvos visai akys jos ir burna, širdį reikia pakeisti.

Mūrininkas gydytojai atstato akis: matau ir aš.

Gydytoja perdeda sau širdį: net trašku nuo kraujo.

Płaczemy szczęściem nowi od krwi.
Płaczemy szczęściem nowi od krwi.

Idzie

(dla dobrego czytelnika przyjazne będzie czytanie w dowolnej figuracji)

Idzie nadzieja pariasów pod sztandarem z plandeki.
Idzie rójka jebaków na stadion z chityny.
Idzie śmierć ku dołowi, czyta locję nieba.
Idzie pasek sprzedaży po grzbiecie Azjatki.

Idzie godność z zakwefionym pyskiem.
Idzie inna godność tępym szronem gardła.
Idzie wstyd ex catedra plotąc komunały.
Idzie rumor z parteru, śpimy podnając.

Idzie wszechfilozof, jego konkubina dzierży zaś monstrancję.
Idzie ruiny kobierzec na najświeższą skórę.
Idą bożki czeredą, najtężej Pan Jezus.
Idzie litość pazerna dla dalszej ofiary.

Miękko stąpa kuna, wlecze jajo gęsi.
Idzie lura do ust spragnionych szacunku.
Idzie i szacunek, skoro go wołają: miesi go piekarczyk o kocim podszerstku.
Idzie marazm bólu, jest pusto pod mostkiem.

Idzie młyn w rotację przed skrzepłą Bystrzycą.
Idzie służba, nie może oddychać.
Idzie las; w nim się pochowamy.
Idzie płacz o łzach prawie jak tapioka.

Idzie rzut molochów spod klawiszy miasta.
Idzie nóż komorą, wraca w poręczeniu.
Idzie tlen, w jego samopałach wiruje pól słońca.
Idzie sęk tarcicą: to też jest nadzieja.

Verkiame iš laimės nauji per kraują.
Verkiame iš laimės nauji per kraują.

Eina

(geram skaitytojui pritiks skaityti bet kokia tvarka)

Eina parių viltis po brezentine vėliava.
Eina pisių pulkelis į chitino stadioną.
Eina mirtis pakalnėn, skaito dangaus lociją.
Eina pardavimų juosta per azijietės keterą.

Eina orumas per apterkštą snukį.
Eina kitas orumas gerklėj per grubų šerkšną.
Eina gėda ex catedra vapėdama banalybes.
Eina gandas iš pirmo aukšto, miegam pernuomoti.

Eina visafilosofas, o jo sugyventinė neša monstranciją.
Eina griuvėsių kilimas, žengia ant šviežiausios odelės.
Eina dievukų minia, tvirčiausiai Viešpats Jėzus.
Eina gailestis godus naujos aukos.

Minkštai žengia kiaunė, velka žąsies kiaušinį.
Eina marmalas į pagarbos ištroškusių burną.
Eina ir pagarba, kad jau kviečiama: maišo ją kepėjukas katės pavilniu.
Eina skausmo marazmas, tuščia po mentim.

Eina malūnas į apsukas priešais sukrešėjusią Bistžycą.
Eina tarnyba, nejstengia kvėpuoti.
Eina miškas; jame išsislapstysim.
Eina verksmas, ašaros beveik kaip tapijoka.

Eina vada molochų iš po miesto klavišų.
Eina peilis per ertmę, grįžta pagal laidavimą.
Eina deguonis, jo žybsniuos sukuriuoja pusė saulės.
Eina šaka per skydliaukę: tai irgi viltis.

W fabryce

Teraz to widzę okiem widzenia,
Teraz tam patrzę okiem patrzenia,
Teraz to słyszę jak piosenkę z mięsa,
Wytykano nam języki gazet,
Nadużywaliśmy gazet za języki:
W fabryce spłonął tapicer schowany w tapczanie,
Ja posiadałem jeszcze dwoje oczu,
Oko widzenia, oko patrzenia.
W fabryce topniał łój i wrzały nasze nozdrza,

Zostaliśmy ubrudzeni, żeby nie mylić nas z ludźmi.
Teraz to widzę okiem patrzenia,
Teraz tam patrzę okiem widzenia:
Na dziedzińcu fabryki usechł kasztanowiec i dla
Uczczenia hysterii tłumu wieszano na nim
Kukły z zajęć lalkarskich przy domu osiedlowym.
Ja posiadałem jeszcze dwoje oczu,
Jeszcze widziałem okiem widzenia,
Jeszcze patrzyłem okiem patrzenia:
W fabryce schodzi się po ożebrowaniu wieży pożarowej
Do dziur w tapicerce mościć się jak w białku oka.

Fabrike

Dabar regiu tai akim regėjimo,
Dabar žiūriu ten akim žiūrėjimo,
Dabar girdžiu lyg iš mėsų dainelę,
Laikraščių liežuvius mums prikaišiojo,
Piktnaudžiavome laikraščiais vietoj liežuvių:
Fabrike sudegė apmušėjas pasislėpęs už sofos,
Turėjau dar akių dvejetą,
Akį regėjimo, akį žiūrėjimo.
Fabrike tirpo lajus ir virė mūsų šnervės,

Buvom išpurvinti, kad su žmonėmis mūsų nepainiotų.
Dabar regiu tai akim regėjimo.
Dabar žiūriu ten akim žiūrėjimo:
Fabriko kieme nudžiūvo kaštonas, ir
Minios isterijai pagerbti ant jo korė
Lėles iš lėlių dirbimo pamokų mikrorajono kultūrnamy.
Turėjau dar akių dvejetą,
Vis dar regėjau akim regėjimo,
Vis dar žiūrėjau akim žiūrėjimo:
Fabrike lipama žemyn gaisrinio bokšto konstrukcijomis
Į apmušalų skylės įsitaisyti lyg akies baltyme.

MADARA GRUNTMANE

Madara Gruntmane was born in Latvia in 1981. She graduated from a music school in Liepāja as a pianist and studied culture management at the Baltic International Academy. Since 2015 she has participated in and organized multiple workshops, poetry readings and art projects. She has published two poetry collections *Dzērājmeitiņa* (Drunk Daddy's Girl, 2018) and *Narkozes* (Narcoses, 2015). Her awards and nominations include the Annual Public Broadcasting culture award Kilograms kultūras Best Literary Work Nomination (2019), Ojārs Vācietis Poetry Award Nomination (2018), the Annual Latvian Literature Award (Delfi News Site Readers' Choice Award, 2016).

Latvia

rīts uzausis kārdinošs
sapinis palagus putnu treļļos
spirinās
gaida sauli
pavasaris vienaldzīgi elpo
gatavojas vasarai
aizsmakuši strazdi krāso dzeltenas lūpas
murmina par nesen piedzīvoto pārlidojumu
valdzina un netic savai melnajai krāsai

ja esi mans cilvēks
apprecamies bez kāzām
bet smuki
es baltā kleitā
tu kreklā ar apročpogām
Matkules pilskalnā
kuru no trim pusēm apskalo upe
sameklējam mitru pļavu
apsolām viens otram nebūt sausi

sadrupinātas pilis
bez istabām
bez sevis
gaidošs tornis

Madara Gruntmanė gimė 1981 m. Liepojoje. Mokėsi muzikos mokykloje (pianino specialybė); Tarptautinėje Baltijos akademijoje baigė kultūros vadybos studijas. Daugelio įvairių sričių meno projektų ir renginių organizatorė. Dviejų poezijos rinkinių autorė: *Narkozės* (*Narkozes*, 2015, pelnė latvių literatūros Metų premijos skaitytojų apdovanojimą; 2018 m. išleista anglų kalba) ir *Girtuoklio dukrelė* (*Dzērājmeitiņa*, 2018, nominuotas Ojāro Vāciečio premijai ir visuomeninio transliuotojo apdovanojimui *Kilogramas kultūros*).

Latvija

gundanti išbrėškusi aušra
patalus sunarstė paukščių trelėmis
ji spurda
laukia kylančios saulės
pavasaris dūsauja vangiai
ruošiasi vasarai
prikimę varnėnai dažos nugeltusias lūpas
žavingai murmasi apie paskutinius skrydžius
ir patys netiki kokios juodos jų plunksnos

jei esi mano žmogus
susituokime be iškilmių
bet prideramai
aš vilkėsiu balta suknele
tu marškiniais dailiomis sąsagomis
ant piliakalnio
iš trijų pusių skalaujamo upės
pulkime rasoton pievon
ir niekados neišdžiūkime

dūlančios pilys
neliko jose nė vieno kambario
neliko jokios savasties
lūkuriuojantį bokštą

tam pieskaroties ar mēli
nomainās filma
tur kautrīgi un lēni cits citam piesūcas pie kakla
nākamajā kadrā pa pieneņu pļavām
pastaigājas mātes ar tukšiem bērnu ratiem
dīvanā puisītis nošatslēgas pozā ripinās
pa labi un kreisi pa labi un kreisi
kāds spēlē kārtis ar sevi
trankvilizatori dievmaizītes vietā
kamēr ārsti iešauj pa šotam
domājot ka dzīve ir ārpusē

pieskāros
no tavas tramīgās elpas
pārvērtos par stirnu
nu ceļmalās plūcu cilvēku bailes

man ir māsas
viņas naktīs sargā savus bērnus
šņāc
neprot
iespējams nedrīkst
riet
es pati būtu stājusies stirnās
tad pieskāros tev
nu ceļmalās dzirdu garāmbraucošo nopūtas
cilvēkiem ir bail

naktīs man jāsargā ceļš no māsām
kad paliek par skaļu
viņas metas uz ceļa
un sastingušas skatās braucējiem acīs

man taču nepiestāv
lielā mīlestība
nu paskaties
cik es skaista
liela
biezām lūpām
slapju mēli
gaídoši karsta
vienmēr gatava dabūt
pa seju

lyžteli liežuvis
ir keičiasi kadras –
kažkas droviai pamažu siurbias viens kitam į kaklą
kitame kadre motinos pienių laukais
stumia tuščius vežimėlius
berniukas ant sofos išsirangęs tarsį smuiko raktas
linguoja kairėn dešinėn
kažkas lošia kortomis pats su savim
vietoj komunikacijos dalija raminamuosius
kol gydytojai išmeta po burnelę
galvodami kad gyvenimas vyksta tik šiaip

palytėta
baikštaus tavo alsavimo
virtau stirna
pakelėje rupšnojantčia žmonių baimes

mano seserys
nakčia sergsti savo vaikus
šnypščia
jos nemoka loti
joms neleista loti
pati mieliau būčiau prisidėjus prie stirnų
po to palytėjus tave
nūnai pakelėje girdžiu kaip šnopuoja
išsigandę žmonės lekiantys pro šalį

nakčia sergsčiu kelią nuo seserų
sukilus triukšmui
jos iššoka kelio vidury
ir sustingusios skverbias į keleivių akis

didelė meilė
visgi ne man
tu tik pažvelk
kokia aš daili
ir putli
dažytom lūpom
drėgnu liežuvio
karšta kaip ir tikėtumeis
visada pasiruošus gauti
per ausį

pieskaries vaigam
 pieliec plaukstu pie vaiga
 jūti tas iegūļas sauļā kā persiks
 palūko tev ir bedrīte vaigā
 sasprindzini lūpu kaktiņus
 sasprindzini žokli
 jūti
 tagad lēnām ļauj rokai noslīdēt
 atrodi to vietu
 ieelpo
 redzi tu esi skaists(a)

omīt
 atceries
 rūpnīcas "Seļmaš" garie gaiteni
 koka skaitīklī
 siera cepumi ēdnīcā
 priekšnieki uzvalkos
 es zem galda
 komandējumi uz Rīgu
 autobuss
 neskaitāmi maisiņi somā maniem sliktumiem
 saldējumi
 tu ēdi lēnāk lai atdotu pusi man
Cimdi zeķes zābaciņi pirms aizmigšanas
 tava roka uz mana vēdera
 omīt
 nevaru ieēst marinētus gurķus
 tavus pēdējos
 atdodu draugiem
 pirms nomiri teici
nedari sev pāri
 paspēju pateikt
tevi mīlu
 stāsts vairs nebūs par gurķiem un mīlestību
 esmu viena

pilnmēness
 sapnī mīlējos ar jaunā Rīgas teātra aktieri
 šoreiz viss sanāk
 varu dzīvot tālāk

priliesk skruostą
priglausk delną prie skruosto
pajusk kaip šis nugula saujoj it persikas
pažvelk tavo skruoste duobutė
įtempk lūpų kampučius
sukąsk žandikaulį
pajusk
tegu ranka iš lėto nulysta žemyn
ir užčiuopia tą vietą
įkvėpk
pažvelk koks/ia tu gražus/i

močiute
ar pameni:
ilgi koridoriai *Se/maš* gamykloje
medinės skaičiuoklės
sūrio sausainiai valgykloj
kostiumuoti viršininkai
aš palindusi po stalu
komandiruotės Rygoj
autobusas
nesuskaičiuojama galybė maišelių rankinėje jei mane supykintų
ledai
tu valgydavai lėčiau kad pusę porcijos paliktumei man
lopšinės prieš miegą
tavo ranka man ant pilvo
močiute
nebegaliu valgyt tavo marinuotų agurkų
paskutiniuosius atiduodu draugams
prieš mirtį ištarei
tu tik nesisielok
tespėjau pasakyt
myliu tave
pakaks pasakojimų apie agurkus ir meilę
esu vienutėlė

pilnatis
sapne mylėjau su aktorium iš Naujojo Rygos teatro
šįkart viskas praėjo gerai
galiu ir toliau

bez viņa protams
atjēdzos pie savas gleznas
paņemu lupatu un mazgāju visu nost
pēc katra vēziena redzu citu bildi
sajūsmā stāstu
atklāju jaunu tehniku
apkārtējie netic
nav attēla
es skaidri redzu
atvaļinātas balerīnas
iesprostotas puantēs
pamestā lidlaukā
spēlē tenisu
isina laiku
kamēr aizlidos

viņa paņēma rokā zalkti
kuram kaķis nokodis galvu
un aizmeta krūmos

zini man tīk tie zalkši
bet netīk beigti
tas pats ar kukaiņiem
patīk ka rāpo
kad pašai jāsit
nevaru

skaties te dārzā
viss aug pa mālām
pa vidu jāmēslo vairāk
varbūt būs labāk

sarunāju zemi
audzēšu ķirbjus

marihuānu gribi?
siltumnīcā ir

gyventi be jo
 grįžtu prie savo paveikslų
 pagriebiu skudurą ir viską nutrinu
 kaskart perbraukusi matau vis kitą vaizdą
 užsidegusi pasakoju
 atrandu naują techniką
 kritikai šnairuoja
 joks čia ne paveikslas
 o aš aiškiai matau
 kaip bedarbės balerinos
 uždarytos puantų narveliuose
 žaidžia tenisą
 apleistam aerodrome
 prastūminėja laiką
 iki skrydžio

ji suima rankomis žaltį
 kuriam katinas nukando galvą
 ir nusviedė į krūmus

žinai aš mėgstu žalčius
 tik nemėgstu nudaigotų
 tas pats ir su vabalais
 man patinka kai jie ropinėja
 jeigu reiktų kurį pritrėkšti
 negalėčiau

pažvelk į šį sodą
 viskas sužėlę palei pakraščius
 derėtų dažniau patręšti
 gal bus geriau

deruosi su žeme
 auginsiu moliūgus

marihuanos nori?
 šiltnamyje yra

ANTANAS A. JONYNAS

Antanas A. Jonynas gimė 1953 metais Vilniuje. Poetas ir vertėjas. Baigė lituanistikos studijas Vilniaus universitete, daug metų dirbo redaktoriumi leidykloje. Išleido daugiau dešimties poezijos knygų, pirmoji – *Metai kaip strazdas* – išėjo 1977 m. A. A. Jonyno poezija verčiama į daugelį kalbų, atskiromis knygomis išleista anglų, vokiečių, rusų, italų, serbų, prancūzų ir bambarų kalbomis. Verčia poeziją, dramaturgiją, prozą iš vokiečių, rusų ir kitų kalbų, žymiausias vertimas – J. W. Goethės *Faustas* (abi dalys). Kūryba įvertinta daugeliu premijų, tarp jų – Lietuvos nacionaline kultūros ir meno premija. Gyvena Vilniuje.

Lietuva

Pentametras

Kala ir kala galvoj pentametro ritmas
mors somno similis est anot cicerono
prie parduotuvės stovi alzheimerio angelas
kūnas neleidžia užmiršti ko jisai laukia

kuo mes užbalinsim šito ežero tamsumą
dramblio kaulo spalvos mėnuliui užmaišysim
šiukšlės pakrantėje senos suverstos padangos
ant kurių susėdę geriame vyną

o tuo tarpu mieste triukšmas ir įniršis
o tuo tarpu mieste sujudimas ir panika
miestas laukia ugnikalnio išsiveržimo

ir ačiū die kad jo laikas yra nenumatomas
atleidžiai mano lovoj drybso Tanatas
o gal jo besišypsantis brolis kas žino

Pavakario sonetas

Sėdi praeivis ant suolo
varstosi nukleiptą batą
vėjas į veidą alsuoja
pavakario aromatą

Antanas A. Jonynas was born in 1953 in Vilnius. A poet and translator, he graduated from Vilnius University with a degree in Lithuanian Studies and worked for many years as an editor at a publishing house. He has published over a dozen poetry books, the first of which was *Seasons Like A Thrush* in 1977. Jonynas's poetry has been translated into many languages, and his work has been collected in books published in English, German, Russian, Italian, Serbian, French and Bambara. He translates poetry plays and prose, from German, Russian and other languages. His most notable translation would be Goethe's *Faust* (both parts). His work has garnered numerous prizes, among them the Lithuanian National Prize for Culture and Arts. He lives in Vilnius.

Lithuania

Pentameter

Pentameter hammers and hammers the mind
 mors somno similis est according to cicero
 an alzheimer's angel loiters by the store
 the body won't let you forget what it waits for

what will we bleach the lake's darkness with
 perhaps we can mix the moonlight's ivory in it
 and with the trash on shore we'll take a seat
 and drink our wine with ancient tires for thrones

that's when the city fills with sound and fury
 that's when the city scampers in distress
 it waits for the volcano to erupt

thank god its time is unforeseen as yet
 so Death just lies indulgent on my bed
 or could that be his smiling brother Sleep

Evening Sonnet

A passer-by sits on the bench
 and inspects a worn-out shoe
 a breeze whispers with the stench
 of evening's fragrant blue

trenkia nuo degalinės
stabdžių guma ir alyva
kur ilgesys begalinis
gena praeivį vėlyvą

dieve kaip ilgu kaip ilgu
kriaušėm ir šiferiu žvilga
nuokalnėj priemiestis balsvas

upė per akmenis gremžias
– mūsų čia žemė per amžius –
šaukia pamišėlio balsas

Avarija

Žengiau į gatvę žingsnį ir nespėjau
pajusti kaip buvau parbloktas. Knygos
gulėjo ant asfalto. Šlapias vėjas
nervingai plaikstė puslapius. Išnykęs

tas vaizdas buvo tik labai trumpai.
Bet man tos laiko atkarpos pakako.
Pradingo pyktis, užsigludino kampai.
Tik nuo asfalto mėnuo kraują lakė.

Tada ir supranti kad įklimpai.
Lietus po lempa dulkė įkypai,
regėjau kaip blausi bala atspindi ją.

Atrodė lyg visai beprasmiš potyris.
Patinka man eilėraščiai ir moterys
su paslaptim. Ir su skeletais spintoje.

Dulkantis įrašas

Jis viską iššvaistys. nepatausos –
prisiminimų gaivalai sukyta
išnirdami iš šniokščiančios tamsos
ir grimzdami į paskutinę tylą

absurdiškas pasaulis. bet ar tai
jo trūkumas? gal tai kaip tik paguoda
ir vien nuo to kad to nesupratai
palaimingai pašiurpsta oda

which is cut with the gas station's
burnt brake-pad aroma of lye
where longing's endless flirtation
herds the late-night passers-by

god what longing what longing
pear trees and slate roofs shining
on the slope of the pale suburb

the river boring through old stone:
"forever this land has been home!"
the voice of the madman blubbers

Accident

I stepped into the street and didn't
even feel the crash. My books
lay on the asphalt. A wet wind
fretted their pages. That look

only lasted a second or two.
But the moment was enough for me.
Corners were polished, anger withdrew.
The moon lapped at blood on the street.

It's then that you know you're in trouble.
The rain under the lamp fell diagonal,
and I gazed at its pale light in the puddle.

The whole experience seemed meaningless.
Though I like poems and women with secrets.
Add skeletons in closets, they please me double.

A Dusty Inscription

He will waste it all, sparing nought –
the elemental shards of remembrance
surface from the murmuring dark
before diving back to final silence

the world is absurd, but is that
its fault? maybe that is our solace
and because you have not grasped it
your skin still shivers with happiness

kaimynas šypsos. jo šypsnyš neužgaulus
štai karstą išneša pro vartelius
vainikai (laurų) sučeža po kojom

ir šuo suloja garsiai. tik kimiau
prisiminimai daug patikimiau
nei visa kita ką prisigalvojam

Skveras

Priemiesčio tuščias skveras
apstotas daugiaaukščių
ant žvyrtakių pabėręs
mieguistų miesto paukščių

kaip gera žvelgti vakarą
ramiai prisėdus ant suoločio
štai jis mėnulį pakaria
ant neįžiūrimo siūlelio

virš gatvės juodo brūkšnio
palinkusio šermukšnio
liauna šakelė drebanti

ramybe siela gėrisi
ir stebi atsivėrusį
gal sapną o gal nebūtį

Kriminalinė kronika

Saulė jau nusileidus
tiesa ne visa
girtuokliaujančių veidus
apšviečia mirties šviesa

donkichotas išvyksta kautis
su malūnais
su besišypsiančia kauke
bet be malonumo

kažkas duris paklebina
girdis balsai nuo kapinių
tarsi iš operos

the neighbor will smile with no offense
as they carry the coffin through the gates
causing wreaths (of laurel) to crepitate

a dog barks loudly, though hoarse
memories are more faithful of course
than everything else we fabricate

Suburban Square

An empty square in the suburbs
surrounded by high rise flats
scatters along its gravel paths
the city's slumberous birds

it's good to gaze at the evening
sitting on a bench serene
below where the moon is hung
on a thread that no one can see

above the street's black mark
hangs a skinny trembling branch
of a bowing mountain-ash

the soul enjoys this tranquility
observing in its receptivity
a dream or just non-being's dark

Chronicle of a Crime

The sun has already set
well not all of it
and the faces of drunkards
are lit like death's heads

Don Quixote goes to fight
with giants and windmills
the mask of his face is a smile
bereft of any enjoyment

now someone wants into the room
now voices waft from the cemetery
as in an opera aria

užsižiūrėjusi į mėnulį
naktį įkritus į šulinį
užsimuša moteris

Nida. Pavasaris

Magnolija žydi pakrantėj
iškėlus šakas įžūliai
džiovintomis stintom užkanda
gurkšnodami alų šauliai

kiemai prikabinti paklodžių
paveikslas su balta gulbe
ir skamba romansai be žodžių
tačiau ne Verleno kalba

išstypusios stelos papėdėj
svajingai du vokiečiai sėdi –
duokdie grįžti rudenį dar

kur keteras kopos iškėlė
ir Sartras klampoja per smėlį
palikęs kažkur Bovuar

Krantas

Tada jam atsivėrė vandenynas
supleišėjus ant kranto mirko valtis
ir irklas žvilgantis sidabro žvynais
ir kylantis krante stulpais bazaltas

tolybėj ūkė vėjo karuselė
netildama neįkyriai pastoviai
jis buvo ir drėgna girtuoklio siela
ir sausas spindesys pilna tikrovė

toli paliko lydinčiųjų pulkas
lietus iš lėto liovės tyliai dulkęs
vandens ramybė darėsi bespalvė

verčiau neatsisuk ir nepamok –
ir ta mintis kaip didelis akmuo
suknežino jo gražią galvą

and while reaching for the moon
which had fallen into a well
a women falls in there as well

Nida: Spring

The magnolia blooms on the shore
raising its arms with impertinence
and with a snack of dried smelts
the marksmen down their beer

sheets are draped in the courtyards
like a painting of a white swan
romances resound without words
lacking the language of Verlaine

like two sprouted pedestal stelae
a pair of Germans sit lost in reverie
oh autumn will be quickly at hand

where the dunes raise their crests
and Sartre trudges through sand
having left Beauvoir somewhere else

Shore

And then the ocean opened up for him
a cracked boat soaking along the shore
glistened with the silver scales of an oar
basalt spires loomed behind in the scrim

the wind's carousel whistled in the distance
not importunate but holding implacable hunger
he was both the sodden soul of a drunkard
and dry, brimming with reality, a radiance

the accompanying crowd was left behind
while the skies sputtered silently resigned
as the ocean calmed and its color faded

it's better not to turn or gesticulate
and like a large stone that thought
demolished his beautiful head

Pažadas

Iš mokslų ir kitokios išminties
nuodingą mišinį užmaišęs
esu dulkėtas senas maišas
ant luošo vargetos peties

kai žvakės žiburį nustelbia
užkėtus dangų mėnesiena
pasaulis šaukiasi pagalbos
o man šiandieną jau vis viena

būrėjai šaukia aikštėj sumišai
ir gatvėj protestuoja pranašai
ir reikalauja teisių

už durų trepsintys žyniai –
tik uždarysiu žvirblius daržinėj
ir tuoj ateisiu

Juodi vandenys

Aš ėjau palei juodą upokšnį
juodos eglės žiūrėjo nuo skardžių
tykšdami į akmenis šokčiojo
milijonai purslų bevardžių

dvi pelėdos viršūnėje suposi
vandenį aukšlių žvynai spindėjo
o per vakaro dangų apniukusį
vos šnarendamos raganos skriejo

ir kažkur toluoj degė plaustas
ir krantinės prietemoj glaustės
dvi meilužių figūros išsekusios

gyvenu nežinodamas nieko
medkirtys prie laužo užmiega
jį užvirsta rusenančios šakos

Oath

I stirred up a poisonous mix
made of science and other tricks
I'm just an old dusty bag
on the shoulders of a limping vag

when candles muffle their wicks
and moonlight has taken the sky
the world shouts out for a lift
but today I don't even want to try

fortune-tellers call through the nights
while prophets protest in the street
and the seers demand their rights

at every door they stamp their feet
I'll just close up the birds in the shed
and come over as soon as I said

Dark Waters

I walked by an obsidian stream
where firs stared dark from the slope
and a nameless unending spume
splattered and danced on stone

two owls swayed on branches up high
while fish scales flashed below ground
and through the evening's cloudy sky
witches flew hardly making a sound

somewhere far off a raft was burning
and the banks embraced in the gloaming
like lovers who have now grown tired

I live without knowing anything much
a woodsman who falls asleep by his fire
whom smoldering branches soon cover up

RIMA JUŠKŪNĖ

Rima Juškūnė gimė 1979 m. Vilkijos miestelyje Kauno r., ten baigė vidurinę mokyklą, vėliau – VU KHF lietuvių filologijos bakalauro studijas. Nuo 2003-ųjų gyvena Danijos šiaurėje. Olborgo universitete įgijo danų filologijos ir komunikacijos bakalauro bei informacinių skaitmeninių medijų magistro laipsnius. Šiuo metu dirba vertėja, studijuoja VU Skandinavistikos fakulteto doktorantūroje. Išleido dvi poezijos knygas: *Irisai* (2015) ir *Perikonas* (2018), kūryba publikuota *Nemune*, *Šiaurės Atėnuose*, *Literatūroje ir mene*, almanachuose *Poezijos pavasaris*, *Vilnius Review*, versta į anglų kalbą.

Lietuva

Dangaus ir Žemės kūnai

ji mane žindė iki trejų metų: jatau,
kaip jos pientakiais teka balta ir saldi sula,
mano liežuvis vartėsi burnoje, čiupdamas jos spenelio žirnj.
aš buvau plėšri ir norėjau mėsos,
galandau dantis į jos aureolę,
kartkartėmis paleisdavau kraują.

jai maudantis vonioje, stovėdavau šalia jos, sumerkusi pirštus
į šiltųjų vandenį, po juo regėdavau jos kūno Žemę:
užsitraukusių apendicito giovą, kiaurai pilvo klostes – savo buvusį urvą,
po jomis – juodus neišbrendamus želmenis, jie kadaise saugojo olą,
kad jokie plėšrūs žvėrys manęs nerastų, jos strijų nusėtas šlaunis –
gofruotą stangų kilimą, išsivyniojusį man ateinant.

už durų girdėdavau Tėvą: įjungtas radijas pasakojo
apie tarybinius tankus, jie tvinko prie rūmų tvoros, jie ruošėsi
geležiniais arkliais kopti į bokštą, ieškoti princesės, perimti
papirusus ir testamentus; dar girdėjau švokščiant nuodingą jo uodegą:

mano Tėvas turėjo išperėtus tris kiaušinius – mano brolius:
vienas nepanašus į mane, antrasis panašus į jį, o trečiasis
aukso plaukais, apvaliom garbanom, sapnuoju jį atsimerkusi,
jis man meta oro pripūstą kamuolį, kol vaizdas išskysta, paduok man muilą,
sako ji man, skaidrus vanduo pabalkšvuoja, uždengdamas vieną
jai likusį spenį, muiluojantis, kyščioja iš vandens dešinė:
ten, kur būta krūties, – vienišas geležinkelio bėgis, kuriuo ji grįžo namo,

Rima Juškūnė was born in 1979 in Vilkija, district of Kaunas, where she graduated secondary school. She later earned a Bachelor's degree in philology from the Kaunas Faculty of Vilnius University. Since 2003, Juškūnė has been living in northern Denmark. She holds a Bachelor's degree in Danish philology and in communications and a Master's degree in digital media from Aalborg University. Currently, she works as a translator and is a doctoral candidate in the Centre for Scandinavian Studies at Vilnius University. She has published two collections of poetry: *Irises* (2015) and *Pericón* (2018). Her work has appeared in *Nemunas*, *Šiaurės Atėnai*, *Literatūra ir menas*, the Poetry Spring Festival anthologies, *Vilnius Review*, and has been translated into English.

Lithuania

Heavenly and Earthly Bodies

she breastfed me until I was three: I felt
the white and sweet sap course through her milk ducts,
tongue rolling in my mouth, sucking on her pea-sized nipple.
I was rapacious and I wanted flesh,
I sharpened my teeth on her areola,
at times drawing blood.

as she'd soak in a bath, I'd stand next to her, my fingers submerged
in the warm water beneath which I felt the Earth of her body:
the appendicitis scar right below the folds of her stomach – my former cave,
below that – a black impassable thicket that protected the cave
so that predators wouldn't find me, her thighs pebbled with stretch marks –
stiff corrugated carpet rolled out for my arrival.

I'd hear my father behind the door: the radio told of
Soviet tanks gathering at the palace gates, preparing
to climb the tower with iron horses, search for the princess, take
the papyrus and testaments; I also heard the wheeze of his toxic tail:

my father had hatched three eggs – my brothers:
one didn't look like me at all, the second looked like him, and the third
with golden hair, round curls, I dream of him with my eyes open,
he tosses me a ball filled with air, as the image fades, hand me the soap
she says to me, the clear water turns milky, covering the one nipple
she has left, soapy, the right one pokes out from under the water:
there, where her other breast used to be, – a lonely train track along which she

matau ten jos šonkaulio dygsnį, užsitraukusią piršto dydžio skylę, kur buvo įstatytas
Viešpaties pirštas – vamzdelis pūliams ir skausmui nuleisti, prarasta pusiausvyra
nusiprausęs atkuriamas mažu maišeliu, pilnu sorų: klausom apie blokadą,
jei būtų badas, išsivirtume košės
iš šito maišelio.

maišelį prisegusi žiogeliu, šukuojasi plaukus, jos plaukai siekia liemenį,
blakstienos – antakius, lūpos ir lygūs baltučiai dantys žybteli veidrody,
prie rūmų ima šaudyt, aš nustoju valgyti, girdžiu, kaip kulkų ritmu
kalasi mano krūtys, aš nesu ta princesė, bandau sulaukyti
žirgus ir žiogelius. ----- man maudantis, po kaire mano panage palenda
aštrus mano Motinos žvynas – vaikštau su ilgu nagu, lakuoju jį
raudonu perlamutru, kad jusčiau ją gyvą, skaitau
žurnale horoskopą:

aš esu Vėžys, ir aš suvalgiau savo Motiną.

sandėlininko dukra

mano vaikystės sandėliuose
pilna statybinių medžiagų,
sukratų bemiegių tėvo naktų stelažuose:
vienuose vamzdžiai, įvairaus diametro movos, dėžės su vinimis,
kituose – brangus porcelianas, kristolo taurės viršinių banketams,
stalo įrankiai su kūjo ir pjautuvo įspaudais koteliuose,
oranžiniai šalmai ir mažos plastmasinės dėžutės su buteliukais radiacijos ir
cheminio pavojaus atvejui,
žalios lipnios dujokaukės, paverčiančios mane plikagalve žuvimi su filtrų žiaunomis,
jų žarnos, susiraičiusios ant lentynų, trakši po manimi kaip pjaunamos avies trachėja, –
niekas mums nepraneš apie tą pavojų.

visą dieną ateina didelės ir stiprios moterys su kerzavais batais ir šiurkščiais delnais,
tokie patys vyrai nedrąsiai pritupia ant kėdžių, kad pasiimtų važtaraščius,
smulkesnės moterys – kontorose, paskendusios cigarečių dūmuose, megztais šalikais,
beveik nekosėja, retkarčiais atsidaro langus.

kai lyja, skaitau prietaisų panaudojimo instrukcijas, matuoju movų diametrus
sulankstomu metru, skaičiuoju vinis, varžtus bandau atitaikyti į srieges, karstausi
stelažais, žaidžiu brangiausiais servizais palubėse, kristolinių taurių briaunomis
gaudau saulę, įspįstančią pro stiklo blokelių langus, matuojuosi vatinukus, stipriai
kvepiant juodų darbinių batų odai, susisuku tarp vatinių kelnų sau gūžtą, žaidžiu

came home, I see the stitch of her rib, the closed hole the size of a finger where
God's finger was inserted – a tube to drain the pus and the pain, after bathing lost
coordination was restored by a small pouch filled with millet: we hear about the
blockade,
if there was a famine we'd make porridge
from this pouch.

the pouch closed with a safety pin, she brushes the hair that reaches down
to her waist,
eyelashes – eyebrows, lips and straight white teeth gleam in the mirror,
they begin shooting at the palace, I stop eating, I hear how my breasts develop
at the rate of gunshots, I'm not that princess, I try to hold back
the steeds and grasshoppers. ----- as I bathe, one of my mother's sharp scales
slips under one of my left fingernails – I walk with a long nail, I paint it
with red nail polish so that I feel her living, I read
my horoscope in a magazine:

I am a Cancer, and I ate my Mother.

warehouse keeper's daughter

the warehouses of my childhood
are filled with construction materials,
stacked on the rack of my father's sleepless nights.
some hold pipes, couplings in various diameters, boxes of nails.
others – expensive porcelain, crystal goblets for commanders' banquets,
silverware embossed with a hammer and sickle on the handles,
orange helmets and small plastic boxes with vials in case of radiation or chemical
poisoning,
green sticky gas masks that turned me into a bald fish with filters for gills,
their hoses, curled up on the shelf, crunch beneath me like the trachea of a
slaughtered sheep, –
no one will warn us about that danger.

all day long large and strong women arrive with combat boots and rough palms,
the same kind of men timidly sit on chairs waiting to pick up their waybills,
the petite women – they're in offices, drowning in cigarette smoke, with knit scarves,
they rarely cough, sometimes open the windows.

when it rains, I read device instructional booklets, I measure the diameter of
couplings with a folding ruler, I count nails, I try to match the screws by their
threads, I climb on the racks, play with the most expensive tea sets near the
ceiling, I catch sunlight in the rims of the crystal goblets as it streams in through
the glass block windows, I try on short quilted jackets, the strong leather smell
of black work boots, I build myself a nest from the quilted pants, I play hide and

slėpynių su darbininkais, viena akimi stebėdama kranistą: jis įlipa į aukštybes, nešinas siūlais ir virbalais, nulipa, dėvėdamas megztinį, – kojines, kepure ir pirštines neša moterims kontoroje.

kepinant saulei, šokinėju nuo vieno bitumo gabalo ant kito, jų paviršius lydos, garuoja ir limpa prie padų, darbininkai sėdi atokaitoje, pažiove aptrintus autus, atpjautais konservais, užgeria alumi, duoda man palaižyti, jis šiltas ir neskanus, pavalgę, žaidžia šaškėmis su sunkvežimio vairuotoju, pirmą valandą tas išvažiuoja, atvažiuoja didžiulis *kamazas* su priekaba, ir tie eina krauti *šiferio*, stebiu, kaip jie dirba, jų plaštakos apmautos šiurkščiomis bepirštėmis pirštinėmis, panašios į deficitinių krabų.

mama ir tėvas kabinete panarinę galvas į popierius:
synchroniškai tauškantys skaitliukai, tūkstančiai kortelių stačiakampėse
medinėse dėžėse,
lygiausiai užrašomi skaičiai į langelius, tokie lygūs kaip mamos dantys, ji šypsosi,
kai ateinu
visa murzina iš sandėlių ir lauko, pasidedu jai galvą ant šviesaus sijono po
tamsiai mėlynu chalatu, tarp jos pilvo ir skaičių, ji nuleidžia kairę ranką ir mane
glosto, ir man niekas daugiau neatima apatinių kelnaičių per pietų miegą,
šiandien ketvirtadienis, eisim pasiimti paketo su žaliais žirneliais, o rytoj Jonas
mėnesiui atveš mėsos.

tas vyras

tas vyras persekioja mane iš vaikystės:
stambiais brūkšniais tapytas veidas, raudoni plaukai, barzdos kuokštas,
raudoni akių baltymai, nenuėjusi ausis nosis,
uodžianti menstruacijų kraują.

kiekvieną spalį jo susiraitę gyvaplaukiai
krenta po mano batais, plakasi
į automobilio langą, užkemša lietvamzdžius, kanalizaciją,
iš ten sklaidžia puvenų kvapą,
sumišusį su geležim.

užsiplombavau dantis, įsistiklinau akinius,
įeinamąsias angas paverčiau išeinamosiomis angomis,
virtau moterimi su arklio uodega ir geltonais dantim,
pakeičiau kalbą savo gerklose, plaukų struktūrą, spalvą ir ilgį,
sėdėjau tyli, slapsčiausi už žinomų kūdikių, knygų ir ekrano šviesos.

bet jis įlipo
į geltoną lėktuvą, demonstravo
kaip pripūsti geltoną liemenę, kur yra deguonies kaukė.

visoms moterims lėktuve staiga ėmė bėgti kraujas.

seek with the workers, keeping one eye on the crane operator: he climbs up to the heights carrying yarn and knitting needles and comes back down wearing a sweater, – he brings socks, hats, and gloves to the women in the office.

with the sun beating down, I jump from one piece of asphalt to another, the tops melting, smoking, and sticking to my feet, the workers sit in the shade, their worn footwraps hanging, they drink beer with their canned goods, they let me try a little, it's warm and disgusting, after eating they play checkers with the truck driver, at one o'clock he leaves and a large *Kamaz* truck with a trailer arrives, and they go to load slate tiles, I watch as they work, their palms covered in rough fingerless gloves like deficient crabs.

in the office, my mother and father have their heads buried in paperwork: calculators clicking synchronically, thousands of cards in rectangular boxes, numbers are written very evenly in the grids, as even as my mother's teeth, she smiles when I enter

all grimy from the warehouse and the outdoors, I lay my head on the light skirt under her dark blue shop coat, between her stomach and the numbers, she lowers her left hand and caresses me, and no one takes my panties during the afternoon nap, today is Thursday, we'll go get a packet with green peas, and tomorrow Jonas will bring meat for the month.

that man

that man haunts me since my childhood:
a face painted in broad strokes, red hair, tuft of beard,
bloodshot eyes, ear and nose not cut,
smelling menstrual blood.

every October his curled downy hairs
fall under my shoes, beat
against the car window, clog the rain gutters and the drains,
wafting the smell of mold
mixed with iron.

I filled the cavities in my teeth, put lenses in my eyeglasses,
I changed the entrances to exits,
I became a woman with a horse's tail and yellow teeth,
I changed the language in my larynx, the structure of my hair, its color and length,

I sat silent, hiding behind breastfed babies, books, and the light of the screen.

but he climbed up into the yellow airplane, demonstrated
how to blow air into the yellow life vest, where the oxygen mask is located.

all of the women on the airplane suddenly started bleeding.

iš feisbuko: koncertas

“nėra ko norėti, suvažiavo visos
 Monikos Nails, Kristinos Crystal
 Enrikos Love ir t. t. iš visų Anglijos
 pakampių, visos gėlių skynėjos, vaisių
 pakuotojos ir nepamirškim Londono
 valytojų – elitas, su papūstom lūpom,
 rankinukais kinietiškais Luis Vuitton iš
 Ebay, ilgais batais iki kelių, užmautais
 ant baltų džinsų, prisigėrusios pigaus
 lietuviško brendžio prieš koncertą,
 kad nereikėtų viduj pirkti, nes
 per brangu, prisiminusios senas
 meiles ir nuoskaudas, paliko
 agresyvos ir kibo į plaukus viena kitai,
 nes nepasidalino staliaus iš Londono,
 kuris vairuoja BMW 7 ir su tokia faina
maikute Emporio Armani su ženklu
 per visą priekį, ir gucci *piderastke*”

šokiai su paštininkais

paštininkas padeda prie durų siuntinį, pabeldžia į duris, pasitraukia per du metrus –
 pasilenkiu, su savo šratinuku pasirašau ant siuntinio etiketės –
 pasitraukiu per du metrus –
 paštininkas prieina prie siuntinio, pasilenkia, nufotografuoja etiketę –
 paštininkas pasitraukia per du metrus, pakelia į mane akis –
 pakeliam rankas atsisveikindami ir nusišypsom –
 pasiimu siuntinį ir uždarau duris.

from Facebook: a concert

"what else could you want, all of the
Monika Nails, Kristina Crystals
Enrika Loves etc etc arrived from all of the corners
of England, all of the flower pickers, fruit
packers and let's not forget the London
cleaners – the elite with lip injections,
Chinese Louis Vuitton handbags from
Ebay, knee-high boots worn over
white jeans, drunk on cheap
Lithuanian brandy before the concert
so they wouldn't have to buy at the venue because
it's too expensive, recalling old
loves and heartaches, they became
aggressive and tore at each other's hair
because they wouldn't share the carpenter from London
who drives a BMW 7 dressed in a really cool
Emporio Armani t-shirt with the logo
emblazoned across the front, and a Gucci shoulder bag"

dances with postmen

the postman places a package at the door, knocks, takes two steps back –

I bend down, sign the form on the package with my pen –

take two steps back –

the postman approaches the package, bends down, takes a photo of the form –

he takes two steps back, lifts his eyes up to me –

we raise our hands waving goodbye and smiling –

I pick up the package and close the door.

Atlantida

kai jau būsim sudžiūvę padžioję
 savo išaugtas lytis nelyg barškalus
 suanglėjusio kaimo palėpėje, kai jau būsim
 išvažinėję tūkstančius kilometrų vėsiais korporacijų liftais,
 dalykinėm veido iškamšom, spindinčiom
 kostiumų aureolėm, kai būsim plaukę
 nei žvilgančios žuvelės vakaro metro
 srovėje pamaitint susitraukusių skrandžių, išleisti
 pribrinkusių suplanuotų ikry,– patogiuos konservuos
 jie krykštaus, sujungti laideliais baltais,
 apstatyti šviesiausiais ekranais,–

minkštuos kilimuos ištiesę švelniausias čiurnas stebėsime
 vakaro žiniose įsmukusią aukso galvą,– ji mums vis aiškins
 apie cunamius ir virusus, karo mėsas pabaksnodama
 stambiausiu planu, lyg vartytų, prietaiso kotu ieškodama
 gyvybės minų; galiausiai praneš apie drungną
 griaustinio srovę, nuplausiančią šitą miestą:
 užtvindys ji langus, saugius konservų laivus
 išplukdys į patvinusius vandenį;

dusliai, lyg iš po jūrų, kikensim:
 kaipgi smagiai ji čia tauška? –
 juk barška barškalai palėpėse,
 kaklaraiščiai spindi, ikrai brinksta, žaibolaidžiai veikia:
 užgerkim vynu šitą pramogą: vynos yra mūsų minos,
 miegas yra mūsų potvyniai.

ir tvinstam, girti, sidabrinėmis miego tranšėjomis,
 jungiančiom sniegą ir vandenį, regim, kaip traukinio langus
 semia ir semia ugninės molekulių garbanos.

stoties palėpėje tarška mažutis vario varpelis.

Atlantis

when we're already dried up having hung up
our outgrown genders not unlike rattles
in the attic in a charred village, when we've already
ridden a thousand kilometers in chilly corporate elevators,
stuffed professional faces, glowing
suit halos, when we've swum
like shimmering fish on the evening metro
to feed the empty stomachs in a stream, release
ripe planned roe, – they'll cheer
in comfortable preserves, joined by white cords,
surrounded by the brightest screens,–

stretching our smooth tarsal plates on soft carpets we'll watch
the evening news with the sunken golden head, it'll keep telling us
about tsunamis and viruses, tapping the meats of war
with a close-up shot, as if turning them over with
the handle of a tool,
looking for mines of life;
finally it'll tell us about the lukewarm
current of thunder that will wash away this city:
it'll flood the windows, it'll float the safe boats of preserves
to the flooded waters;

muffled, like from beneath the seas, we'll giggle
how cheerfully it patters? –
the rattles rattle in the attics,
ties gleam, roe swells, lightening rods work:
let's drink wine for amusement: wine is our mines
sleep is our flood.

and we rise, drunk, in the silver trenches of sleep,
connecting snow and water, we see how the train windows
are flooded by the fiery tresses of molecules.

a tiny copper bell clacks in the station's attic.

MAARJA PÄRTNA

Maarja Pärtna was born in 1986 in North-East Estonia. She studied English literature at the University of Tartu. Maarja is a poet, editor and translator who authored four poetry collections: *At the Grassroots* (2010), which was shortlisted for the Betti Alver Debut Award, *Thresholds and Pillars* (2013), *[Becoming]* (2015) and *Vivarium* (2019). She has translated works of Edward Said, Kathleen Jamie, Robert Macfarlane and Margaret Atwood. She has won the Juhan Liiv Poetry Award and is a co-founder of the poetry press Elusamus. Her poems, which have been translated into eight languages, weave connections between the human and non-human worlds and address issues of identity and belonging.

Estonia

pimendamine / kojusaabuja

lasta aknakatted alla
selleks, et end varjata. pimendada linn
sulada videvikus maastikku
maailma sulguvas peopesas.
ülalt õhust rünnates
võivad nad su pihuks ja põrmuks teha
aga vähemalt jääb lootus
et nad ei leia sind niisama lihtsalt üles.

kui sa

paadiga teispoole merd kohale jõudsid
jäid – tõesõna – valgusest sõnatuks.
peale pilkast ja purustatud linna
ühtäkki kõik need säravad tuled
valgustatud tänavad, koduse elu
toimekas soojus paistmas heledalt
valgustatud akendest –

kõik see, millest sa nii pikalt ilma olnud olid
ning mille argisus ja enesestmõistetavus
su päris keeletuks võtsid.

seitsekümmend aastat hiljem elab siin linnas ja tänaval
samas korteris, kust sina kunagi teele läksid
keegi, kes kummardub su kirjade kohale
ja püüab seda hetke mõista.

võib-olla olen see mina.

Marja Pertna gimė 1986 m. Liuganusėje, šiaurės rytų Estijoje. Tartu universitete studijavo anglų ir pasaulinę literatūrą. Poetė, vertėja ir redaktorė. Išleido keturis poezijos rinkinius: *Žolių pašaknėse* (*Rohujuurte juures*, 2010), *Slenksčiai ir kamieniai* (*Läved ja tüved*, 2013), *[Tapsme]* (*[Saamises]*, 2015) ir *Vivariumas* (*Vivaarium*, 2019). Juhano Liivo, Gustavo Suitso poezijos premijų, Tartu jaunojo kūrėjo premijos laureatė. Kūryba versta į aštuonias kalbas. Verčia iš anglų kalbos, daugiausia eseistiką – išvertė Edwardo Saido, Kathleen Jamie, Roberto Macfarlane'o ir Margaret Atwood kūrinių. Kūryboje apmąsto šiuolaikinio žmogaus santykį su gamta, visuomene ir istorija. Leidyklos *Elusamus* įkūrėja, anksčiau – kultūros mėnraščio *Müürileht* literatūros skilties redaktorė.

Estija

temdymas / parėjūnas

nuleisti užuolaidas
kad pasislėptum. užtemdyti miestą
išlydyti sutemose peizažą
susiskliaudžiančiame pasaulio delne.
iš viršaus užpuolę
jie gali tave sutrinti į dulkes
bet bent jau lieka viltis
kad taip paprastai jie tavęs nesuras.

kai

valtimi nuplaukei į kitą jūros krantą
likai – išties – nuo šviesos be žado.
po dumsaus sumaitoto miesto
ūmai visos tos ryškios šviesos
nutviektos gatvės, naminio gyvenimo
bruzdi šiluma iš už
skaisčiai nušviestų langų –

visa tai, be ko taip ilgai prabuvai
tai, ko kasdieniškumas bei savaime suprantamumas tau visai atėmė žadą.

praėjus septyniasdešimčiai metų čia, mieste ir gatvėje
tam pačiam bute, iš kurio kadaise leidausi į kelią
gyvena kažkas, kas palinksta prie tavo laiškų
ir mėgina suprast tą akimirką.

galbūt tai aš.

mida tean

mina pimedusest
ja valgusest, mis peale seda saabub?
mida sa ütleksid, kui näeksid mu pingutust
mõelda end välja lülitite, lampide
ja lõpmatusse avanevate ekraanide uinutavast ümbrusest?

kujutleda end hinge kinni pidades ootamas
tihkelt kokku surutud peopesas
kus ei lükka pimedust laiali
ükski paar autolaternaid.

kuhu ei ulatu
ühegi telefoni valgus ega helin.

kus ei sütti
välisukse ees ühtegi lampi
et valgustada teed hilisele kojusaabujale.

tuulelipp

kui ma kergenedes läbi suitsuaugu väljapoole
tõusen, hingan välja, keeran end selili –
tiibade sinised lehvikud läbi atmosfääri
laiali. all maa peal

taevalik tuuletu suvepäev.
maamehe avatud peos väike ristikujuline surnukeha
liivakivist rinnakoja kohal kaks musta silmaakent – akende taga
süvaväljade tähised maastikud.

toas sõlmid sa mu noka ümber siidnööri
ja riputad mu lakke tuulelipuks, et osutaksin
ilma muutumist – mina aga pöörlen

mõttetult ümber oma telje nagu vurrkann:
ühegi selget sõnumit ma
sulle anda ei kavatse.

siit kõrgemalt paistavad kätte kui peopesal
orkaanide tantsivad derviisid, tuli
mis raadab põlismetsadest
põlendikke. märk

ką aš žinau

apie tamsą
ir šviesą, kuri po jos atslenka?
ką pasakytum, jei matytum mano pastangas
išsigalvoti jungiklių, lempų
ir begalybėn atsiveriančių ekranų mieguistą
aplinką?

įsivaizduoti sulaikius kvapą laukiant
smarkiai sugniaužtame kumšty
kur tamsos neišsklaido
net pora auto žibintų

kur nepasiekia
jokio telefono šviesa anei skambutis

kur prieš laukujes duris
nedegama nė vienos lempos
nušviest kelią vėlyvam parėjūnui.

vėjarodė

kai lengvėdama pakylu pro dūmų skylę
laukan, iškvėpiu, apsigrėžiu –
mėlynos sparnų vėduoklės plačiai
atmosferoj. apačioj žemė viršuj

dangiška bevėjė vasaros diena.
kaimiečio delne mažas kryžiaus formos lavonėlis
virš smiltainio krūtinės du juodi akių langai –
už langų
žvaigždėti gilulaukių peizažai.

kambary apriši man snapą šilkinė virvute
ir pakari mane palubėj kaip vėjarodę, kad rodyčiau
nejudėdama – bet aš sukuos

tuščiai apie savo ašį kaip vilkelis:
jokios aiškos žinutės
tau duoti neketinu.

čia iš aukštai matyti kaip ant delno
viesulu šoky besisukantys dervišai, ugnis
kuri sengires paverčia
lydimais. ženklas

nagu langev täht
puruneb läveesisel kildudeks

üks teise järel:
pealkirjad, uudised, artiklid
raamatud, saated, konverentsid.

see vestlus on vanem kui mina –
kuid mina pean andma vastust

solastalgia

lõikuskuu katuse all ripub
rukkipooldude piltvaip, selle peal
keset ikalduvat saaki seisan mina, võõras

nagu aegunud maakaart
muutunud paigas. sellel uuel maastikul
põhi on sama lähedal kui lääs.

mustad autorattad veerevad muretult
keskpunktide ümber keereldes edasi.

hetk enne kokkupõrget
paistavad asjad küljepeeglis
kaugemal, kui nad tegelikult on.

järgmisel suvel mitte uputus
vaid põud. uudis mainib möödaminnes:
see vist ongi muutus. loen raamatut
kus öeldakse, et aeg on tegutseda –
tulevik ei oota.

ühel pool maakera ütleb keegi
tähtsa näoga: muutuse varjus
on peidus võimalus.

teisel pool karjatab keegi
kelle häält pole kunagi olnud kuulda.

kaip krintanti žvaigždė
dūžta į šukes paslenkstėj

viena po kitos:
antraštės, žinios, straipsniai
knygos, laidos, konferencijos.

šis pašnekesys senesnis už mane –
bet aš turiu atsakyti

solastalgija

pjūmenio padangtėje kabo
rugių laukų gobelenas, jame
vidury nykstančio derliaus sėdžiu aš, svetima

kaip atgyvenęs žemėlapis
pasikeitusioj vietoj. šiam naujam peizažė
šiaurė taip pat arti kaip pietūs.

juodi automobilio ratai vis rieda
nerūpestingai sukdami apie ašį.

akimirsnį prieš susiduriant
šoniniam veidrodėly daiktai atrodo esą
toliau, nei iš tikrųjų yra.

kitą vasarą ne potvynis
o sausra. žinios prabėgomis pamini:
tai matyt ir yra pokytis. skaitau knygą
kurioje sakoma: metas veikti –
ateitis nelaukia.

vienoj žemės rutulio pusėj sako kažkas
rimtu veidu: pokyty
slypi galimybė.

kitoj pusėj surinka kažkas
balsu lig šiol negirdėtu.

varjualune

kõik mu varjualused
on ainult ajutised. miski jääb alati
pooleli, lõpetamata, sõnastamata
miski alati jääb –

õised laineharjad
lootus, põgenemine. armilise linna kohal
taevas hakiparvede loetamatu kiri.

ajaloo kitsal murdejoonel
seista ma ei taha – aga ma
ei varja end. ahtal ajateljel

tõustes kõrgemale
võimaluste maastik muutub
ümberringi vähehaaval nähtavaks.

kerisekivi

peatada käsi. jätta murdmata
ülane valgete õite ja angervaks
magusa lõhna pärast.

jätta elavale alles
ta elu – nii palju kui saab

valada oma siinoleku piimjas sisu
ümber väiksemasse anumasse.
teha ruumi – kahaneda, piseneda

ja siis ikkagi olla
väike tuline kerisekivi

ja siis ikkagi olla
tihe kui tammepuit.

pastogė

visos mano pastogės
tėra mintyse. visada lieka kas nors
įpusėta, nepabaigta, neįžodinta
kas nors visada lieka –

naktinės bangų keteros
viltis, pabėgimas. virš randuoto miesto
dangus kuosų būrių neįskaitomas laiškas

ant plonos skiriamosios istorijos linijos
stovėti nenoriu – bet aš
nesislepiu. siaura laiko juosta

kylant aukštyn
galimybių peizažas aplinkui
pamažu išryškėja.

pirties akmuo

sustabdyti ranką. likti nenuskynus
plukės dėl baltų žiedų ir vingiorykštės
už saldų kvapą

palikti gyvam
jo gyvybę – tiek, kiek tik pajėgs

perpilti pienišką savo būties turinį
į mažesnį indą.
padaryti vietos – sumažėti, susitraukti

ir tada vis tiek būti
mažu ugningu pirties akmeniu

ir tada vis tiek būti
kietu kaip ažuolas.

paju

kui sa tuppa astud
tulevad nad sinuga koos: põlispärnad
lehtede kõdulõhn, metskitsede aredad jäljerajad.

kõrge sammastiku all
vanad madalad maakivimüürid
sambla ja jänese kapsaste koheva kasuka sees.

sina oled
noor sihvakas võrse
sirutad end üles taeva
rohelise lae poole.
sa ütled: keel on elus

kui ta puudutab maapinda.
mina ütlen: olen pajuviits – lõika mind

maha ja ikka suudan ma
mulda pistetult uuesti kasvama minna.

gluosnis

kai užėini į kambarį
jie užėina kartu: praamžės liepos
lapų puvimo kvapas, ryškūs stirnų
pėdsakų takeliai.

po aukšta kolonada
seni žemi akmenų mūrai
samanų ir kiškiakopūstų puriuos
kailinaičiuos.

esi
jaunas liaunutis ūglys
stiebiesi aukštyn dangop
link žalių lubų.
sakai: kalba gyva

kai liečiasi žemės
sakau: aš gluosnio vytelė – nukirsk

mane ir vis tiek pajėgsiu
vėl iš po žemių išdygt.

JEROME ROTHENBERG

Jerome Rothenberg was born in 1931 in New York to a family Polish-Jewish descent. Poet, translator, anthologist and the founder of the ethnopoetic method. From 1953 to 1955, he served in the U.S. army in Mainz, Germany after which he returned to America and graduated from the Columbia University. Rothenberg taught visual arts and literature at the University of California in San Diego. He authored and edited over 70 books including poetry collections of his own, literary translations, various anthologies, literary reviews, essays etc. In 1974 he was awarded with the Guggenheim Fellowship for achievements in literature, he also received the American Book Award (1982, 2010, 2014).

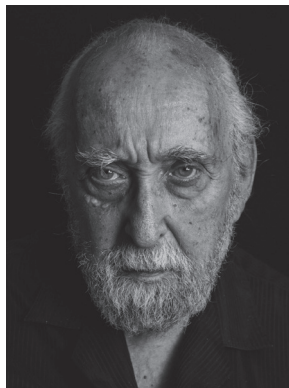
USA

That Dada strain

the zig zag mothers of the gods
of science the lunatic fixed stars
& pharmacies
fathers who left the tents of anarchism
unguarded
the arctic bones
strung out on saint germain
like tom toms
living light bulbs
aphrodisia
“art is junk” the urinal
says “dig a hole
“& swim in it”
a message from the grim computer
“ye are hamburgers”

Cabaret Voltaire, Zurich, 1916

For that evening's reading he had made himself a special costume. His legs were in a shiny blue cylinder, which reached up to his hips so that he looked like an obelisk. Over it he wore a huge coat collar cut out of cardboard, scarlet on the inside & gold on the outside. It was fastened at the neck in such a way that he could give the impression of winglike movement by raising & lowering his elbows. He also wore a high, blue-and-white witch doctor's hat.

Džeromas Rotenbergas gimė 1931 m. Niujorke. Poetas, vertėjas, antologijų sudarytojas, etnopoetinės disciplinos įkūrėjas. Gimė ir užaugo Niujorke žydų imigrantų šeimoje. Nuo 1953 iki 1955 m. atliko karinę tarnybą Vokietijoje, Maince dislokuotuose JAV daliniuose. Grįžęs į Ameriką, baigė studijas Kolumbijos universitete. Dėstė vizualiuosius menus ir literatūrą Kalifornijos universitete San Diege. Išleido ir sudarė daugiau nei 70 knygų, tarp jų – autorinės ir verstinės poezijos, įvairių antologijų, literatūros kritikos, esė ir kt. 1974 m. apdovanotas Guggenheimo stipendija už nuopelnus literatūrai, *American Book Award* laureatas (1982, 2010, 2014).

JAV

Toji Dada padermė

zigzaginės mokslo dievų
 motinos pamišusios apmirusios žvaigždės
 ir vaistinės
 tėvai apleidę anarchizmo
 stovyklas
 arktiniai griaučiai
 išsimėtę palei sen žermeną
 lyg tamtamai
 elektros lemputės atgyja
 žvėriški geiduliai
 „menas yra šlamštas“ gargaliuoja
 pisuaras „išsirausk duobę
 ir plaukiok joje“
 žinutė niūriame kompiuterio ekrane
 „jūs esat hamburgeriai“

Cabaret Voltaire, Ciurichas, 1916

*To vakaro skaitymams jis pasidirbino ypatingą kostiumą. Jis stovėjo blizgiame mėlyname cilindre, kuris siekė klubus, taigi panėšėjo į obeliską. Ant viršaus buvo užsivilkęs didžiulę palto apykaklę, iškirptą iš kartono, vidus – raudonas, išorė – aukso spalvos. Ši apykaklė jam prie kaklo buvo pritvirtinta taip, kad – aukštyn žemyn kilnojant alkūnes – atrodė, tarsi jis plasnotų sparnais. Jis taip pat dėvėjo ir smailią, mėlyna su balta šamano kepurę.**

* Turimas omenyje Hugo Ball pasirodymas Cabaret Voltaire kavinėje 1916 m.

Dibbukim (dibbiks)

spirits of the dead lights
 flickering (he said) their ruakh
 will never leave the earth
 instead they crowd the forests the fields
 around the privies the hapless spirits
 wait millions of souls
 turned into ghosts at once
 the air is full of them
 they are standing each one beside a tree
 under its shadows or the moon's
 but they cast no shadows of their own
 this moment & the next they are pretending
 to be rocks but who is fooled
 who is fooled here by the dead the jews
 the gypsies the leadeyed polish patriot
 living beings reduced to symbols
 of what it had been to be alive
 "o do not touch them" the mother cries
 fitful, as almost in a dream
 she draws the child's hand to her heart
 in terror but the innocent dead
 grow furious they break down doors
 drop slime onto your tables
 they tear their tongues out by the roots
 & smear your lamps your children's lips
 with blood a hole drilled in the wall
 will not deter them
 from stolen homes stone architectures
 they hate they are the convoys of the dead
 the ghostly drivers still searching
 the roads to malkin ghost carts overturned
 ghost autos in blue ditches
 if only our eyes were wild enough
 to see them our hearts to know their terror
 the terror of the man who walks alone
 their victim whose house whose skin
 they crawl in incubus & succubus
 a dibbik leaping from a cow to lodge inside
 his throat clusters of jews
 who swarm here mothers without hair
 blackbearded fathers
 they lap up fire water slime

Dibbukim (dibukai)

mirusių dvasios mirgančios
šviesos (ištare jis) jų ruakh**
jau niekad nepakils nuo žemės
tik plarnos ir spiesis giriose laukuos
aplinkui išvietės boluos nelemtos dvasios
lūkuriuos milijonai
visi lig vieno paversti vaiduokliais
jų persmelktas oras
jie stoviniuoja medžių paunksmėj
ar mėnesienoj
jie nemeta savo šešėlio
akimirką kitą jie apsimės
akmenim bet ką gi apkvailins
ką gi apkvailins tie pražuvėliai žydai
čigonai lenkų patriotai švininėmis akimis
esybės įspraustos į simbolius
buvusio gyvenimo
„ak, nelieski jų“ motina surinka
nirtulinga ir pakraupusi lyg blankiam
sapne prie krūtinės spausdama vaiko
rankytę tačiau gležnučiai negyvėliai
pasiunta jie išspiria duris
glitėsiais nudrebia stalus
išsirovę liežuvius
krauju mozoja šviestuvus ir vaikelių burnas
kulkų išvarpytos sienos
jų neatbaidys
nuo atimtų namų nuo akmens mūro
pagiežingos numirėlių vilkstinės
vadeliotųjų pamėklės tebeieško
kelio į malkiną šmėklų vežimai apvirtę
šmėklų mašinos pamėlusiam griovy
jei mūsų akys juos regėtų
jei širdys pažintų jų siaubą
ar siaubą vienišo keleivio –
jų aukos – į kurio trobą ir kūną
jos įšliaužia incubus ir succubus
dibukas atsispyręs nuo karvės snukio
neria jo gerklėn dūzgiančios žydukų
minios motinos nuskustais plaukais
juodabarzdžiai tėvai
jie išmaukia liepsną vandenį puvėsius

** dvasia (hebr.).

entangle the hairs of brides
 or mourn their clothing hovering
 over a field of rags half-rotted shoes
 & tablecloths old thermos bottles rings
 lost tribes in empty synagogues
 at night their voices
 carrying across the fields
 to rot your kasha your barley
 stricken beneath their acid rains
 no holocaust because no sacrifice
 no sacrifice to give the lie
 of meaning & no meaning after auschwitz
 there is only poetry no hope
 no other language left to heal
 no language & no faces
 because no faces left no names
 no sudden recognitions on the street
 only the dead still swarming only khurbn
 a dead man in a rabbi's clothes
 who squats outside the mortuary house
 who guards their privies who is called
 master of shit an old alarm clock
 hung around his neck who holds
 a wreath of leaves under his nose
 from eden "to drive out
 "the stinking odor of this world"

Golem & Goddess

for Rabbi Loew

into the dark of Prague
 the golem walks
 backwards in the familiar stride
 empty of longing
 a madman takes o Loew Loew
 in your chair I sat
 the shadows in your books
 so heavy
 hurt my eyes & brought
 memories of the children
 changing to skeletons
 you my old rabbi couldn't

suvelia nuotakų sruogas
jie gedi savo rūbų plevendami
virš pievų nuklotų skarmalais nusėtų apdrunijusiais batais
staltiesėm senais termosais žiedais
paklydę gentainiai tuščiose sinagogose
nakčia jų balsai
stūgauja laukuos
pūdo jų grikių miežius
išgraužtus rūgščių lietaus
jokio holokausto nes jokių atnašų
jokių atnašų nieks nesuneš sumeluotai
prasmei pagerbti jokios prasmės po aušvico
telieka eilės išblėsta viltis
jokia kalba neišgydys žaizdos
jokia kalba į tamsą panyra veidai
neliko nė vieno veido nė vieno vardo
nė vieno pažįstamo gatvėse
tik numirėliai dūzgia tik khurn***
negyvėlis rabio drabužiais
pritūpęs šalia morgo
sergsti jų išvietes jį vadina
šūdo meistrų senas žadintuvas
kabo jam ant kaklo po nosimi
jis pasikišęs vainikėlį žolių
iš edeno „šio pasaulio
smarvei atmiešti“

Golemas ir deivė

rabiui Leivui

golemas žirglioja
atbulom
į Prahos tamsą
tarsi pamišėlis
išsunktas ilgesio ak Leivai Leivai
sėdėjau tavajam krėsle
šešėliai tavo rankraščiuos
tirstėjo
mano akys įskaudo ir atgijo atminimas
vaikelių virstančių skeletais
jų prikelti tu nepajėgtum
nusenęs mano rabi

*** pragaištis, sunaikinimas (jidiš).

bring to life again
 though with your stones I spoke
 & heard
 old voices through old cities
 the victims of the century
 that the century will bring together
 will offer their own flesh to the hill
 somewhere beyond the city
 the goddess once built with
 the bones of dogs & children
 a thousand cities spring from
 over Europe & the goddess
 still waits above the moldau
 the daughter of the morning star
 who feeds her son the moon
 with children's blood

For the god of Europe

1

The Vision

along the road he saw
 a row of babes
 brightly implanted singing
 babes in many colors
 red & blue & yellow
 was a fantasy of babes & lights
 whose eyes spelled europe
 & were bright with blood
 a chorus muttering forgotten names of god
 whose leader was the arch babe
 chewing at his mother's breast
 a tiny hand upraised in grandeur
 gloved & regal
 he who would place a ring upon the finger
 of his willing bride
 pale katerina playing with her child wheel
 that she offers up to him
 from window of a passing train
 the picture of a babe
 with glaring eyes
 & fingers tightly pressed
 against the scepter
 held in one hand
 & a ball held in the other
 by a babe

nors su tavo griaučiais kalbėjais
ir išgirdau
kaip vilnija sukriošę balsai sukriošusiuos miestuos
epocha dar sykį
draugėn suburs savąsias aukas
jų kūną ir kraują atnašaus viršukalnė
kažkur anapus miesto
kurį deivė surentė
iš šunų ir kūdikių kaulų
tūkstančiai miestų išskyla
Europoj o deivė
tebelaukia virš vltavos –
aušrinės duktė
savo sūnų ji maitina mėnuliu
išmirkytu kūdikių krauju

Europos dievui

1

Vizija

pakelėje jis išvydo
eilę kūdikėlių
kruopščiai įsodintų žemėn giedantys
margaspalviai kūdikėliai
raudoni geltoni mėlyni
kūdikėlių ir šviesų pamėklės
jų akys tvieskiančios krauju
žaižaravo europa
choras murmantis užmirštus dievo vardus
jų vyresnysis – kūdikėlis vyskupo apdaru
kramtantis motinos krūtį
gležnutė ranka didingai iškelta
papuošta karališka pirštine
jis užmaus žiedą
atsidavusiai savo nuotakai
blyškiaveidei kotrynai – ji ridena spygliuotą ratą
kurį įteiks jam kaip žaisliuką
pro traukinio langą regiu
ikoną kūdikėlio
blyksinčiom akimis
pirštukai spaudžia skeptrą
kitoje rankoje ilsis
karaliaus obuolys

2

The Marriage of Saint Catherine
after Lorenzo Veneziano

the groom
a babe
in bright green shirt
& red cape
with a red sun overhead
& dark blue moon
when they have come together
nightly in the dark
& staring at herself inside the mirror
of his god eyes
what will she do to please him
how will the pressures of her body
rest on him
her breathing filling up the nursery
the crib in which he stands
or will a babe
hands cupped go mad
with pleasure

3

Variation & Coda

babes with yellow eyes cry out their names the mother draws a ring around each child a picture of a risen babe with scepter grasped between his fingers he whose train she holds unfolding it in grandeur & the arch babe joins the chorus under blue lights rows of babes each with a ball to bounce with eyes that stare out of a window at the waiting bride her hand clutched in the leader's red with the blood of babes that stains the road the babe's hand playing with her wheel one finger on her breast he is the god of europe spinning fantasies & colors in a vision that won't end

& from his crib in which the pressures of the dark so weigh on him that he no longer can distinguish red from green the babe wrapped in her cape feels the moon sinking in his eyes the nursery aglow with pleasures that can change a red groom to a blue god breathing lightly on his hands his marriage shirt emblazoned with the sun that's now a mirror into which he stares & sees himself reflected as before in body of a babe

2

*Šventosios Kotrynos santuoka
pagal Lorenzo Venziano*

jaunikis
 kūdikėlis
 žalsvais marškiniais
 ir raudonu apsiaustu
 kruvina saulė ir pamėlęs mėnuo
 žėri jam virš galvos
 kai prieblando j nakčia
 jiedu susilies
 ir ji išvys save veidrody
 jo dieviškų akių
 kaip ji pamalonins jį
 kaip jos kūnas nuguls
 ant jo kūnelio
 kai jos atodūsiai užtvindys
 lopšį
 o gal kūdikėlis
 ištiesęs rieškutes pamiš
 persunktas geismo

3

Variacija ir koda

kūdikėliai pageltusiom akim surinka savuosius vardus motina brėžia po
 žiedą aplinkui kiekvieną vaikelį prisikėlusio kūdikėlio atvaizdas pirštukai
 spaudžia skeptrą ji laiko jo mantiją iškilniai ją vynioja vyresnysis kūdikėlis stoja
 į choro gretas nupliektas mėlynos šviesos ištisos eilės kūdikėlių mušančių
 kamuoliukus jų akys pro langą stebėilija į lūkuriuojančią nuotaką jos ranką
 gniaužia karaliaus plaštaka sutepta kūdikėlių krauju užliejusiu vieškelį kūdikėlio
 ranka žaidžia spygliuotu ratu pirštukas lyti jos krūtį jis europos dievas pamėklių
 verpėjas verpiantis vizijas kurios niekad nenutrūks

lopšyje jo kūną užgula tamsa kurioj jisai nebeskiria raudonos nuo žalios
 kūdikėlis įsisupęs jos apsiausto klostėse jaučia kaip mėnuo nugrimzta jo akyse
 lopšys žioruoja geismu kuris išraudusį jaunikį pavers pamėliu dievu švelniai
 alsuojančiu sau į delnus saulė įsiūta jo tuoktuvų apdaruos nūnai – veidrodys į kurį
 pažvelgęs jis regi save įspraustą kūdikėlio kūnan kaip kadais

ENRIKA STRIOGAITĖ

Enrika Striogaitė gimė 1967 m. Mokėsi Šiaulių pedagoginio instituto Klaipėdos fakultete (dabar – Klaipėdos universitetas), bet studijas po trejų su puse metų, kartu nutraukė aktyvią sportininkės (lengvoji atletika) karjerą. Vilniaus universiteto Kauno humanitariniame fakultete baigė lietuvių kalbos ir literatūros bakalauro ir magistro studijas. Kauno televizijoje kūrė ir vedė kultūros laidą *Konrado kavinė*, dirbo kultūros žurnaliste dienraštyje *Kauno diena*, savaitraštyje *Nemunas*. Straipsniai apie kiną, dailę, teatrą, modernųjį šokį, fotografiją, literatūrą, muziką publikuojami *Kauno dienoje*, interneto portale *Bernardinai.lt*, mėnraštyje *Kultūros barai*, savaitraštyje *Šiaurės Atėnai*. Trijų dokumentinių filmų apie menininkus autorė. Išleido tris poezijos knygas: *Lyja* (2004), *Vienišėja* (2005), *Žmonės* (2019).

Lietuva

Girta saulė

girtuoklėlė,
kasdien sutinkamą
prie Kęstučio *maximos*,
kaulijančią centų pigiausiam alui

mama norėjo pavadinti Saule,
bet persigalvojo: kai būsi sena,
kokia iš tavęs saulė,
o jei dar stora kaip aš,
tai ką – stora saulė?

ji niekam nėra sakiusi
pase užrašyto savo vardo,
ji – Laisvės alėjos Saulė
(na, dar Kęstučio *maximos*
ir Šančių, kur gauna pavalgyti)

kartą, ties Laisvės alėjos fontanu
mačiau ją su raudonais aukštakulniais,
kaip Dievą myliu, ėjo tarsi karalienė –
tiesi, ori, išdidi

visiems tai pasakoju,
nors niekas netiki,
bet juk ne kiekvienam pasiseka pamatyti
seną, storą, girtą saulę

Erika Striogaitė (b. 1967). She studied at (what is now) Klaipėda University but dropped out of her studies after three and a half years, also putting an end to her career in track & field. She acquired her BA and MA degrees in Lithuanian language and literature in the Kaunas branch of Vilnius University. Striogaitė worked as a TV host and producer and cultural journalist. She has published articles on cinema, visual arts, contemporary dance, photography, literature, and music, which appeared in the newspaper *Kauno diena*, the online magazine *Bernardinai*, and the cultural periodicals *Kultūros barai* and *Šiaurės Atėnai*. Erika Striogaitė is the author of three books on artists and has also published three books of poetry. Her first book *It Rains* was published in 2004, and her second – *Getting Lonesome* – in 2005. Her most recent book *People* was published in 2019.

Lithuania

Drunkard Sun

the drunk woman I meet
every day
by the Maxima on Kęstučio St.
begs for change for the cheapest beer

Mama wanted to name me after the sun
but thought twice: when you're old
what kind of sun will you have,
and if you end up fat like me,
what then – a fat sun?

the woman hasn't told anyone
the name on her passport,
she is the Sun of Freedom Boulevard
(well, and of the Kęstučio St. Maxima,
and of one in Šančių too, where she gets something to eat)

once, by the fountain on Freedom Boulevard,
I saw her wearing red pumps,
and as I love God, I swear,
she walked like a queen:
upright, dignified, and proud

I tell this to all whom I meet
though no one believes me:
after all, not everyone lives to see
an old, fat, drunkard sun

Adelė

jaukioje Žaliakalnio krautuvėlėje
mažytėje mėsinėje
už prekystalio
pamačiau jį

keletą metų klasiškai
perdavinėdavo jo raštelius
kvapnius džiovintus žolynus
keistai išpieštus akmenėlius
[svajojo tapti dailininku]
įtikinėdavo kaip stipriai
mane įsimylėjęs
alpsta vien nuo mano balso
Cha! Jis man negražus

- Jums išpjovos? – kietas ledinis žvilgsnis sužvilgo
- Ar aš prašiau išpjovos? Tikrai ne
prašyčiau kiaulės širdies.
Oi, kokia didelė
malonėkite ketvirtį

po šitiek metų jis manęs nepažino –
gerokai susenusios apibrizgusios
susibuvusios
su nutrintu *maximos* maišeliu
aš pirmą kartą regėjau
kaip suvirpėjo oras
prie jo ausies

- Miela ponija, širdį pjaustome tik per pusę
daugiau nesmulkiname.
Imsite?
- Ne. Pusės man per daug

Goda

ten mano mylimas –
prie geležies prišalusiom lūpom

sustingusios lede
mano kojos

kad būtume arčiau vienas kito
vis pasningam

Adelè

in a cozy store up on Žaliakalnis,
a little butcher's shop in fact,
I saw him
behind the counter

for several years our classmates
passed me his notes
his fragrant dried herbs
and strangely painted stones
(he dreamed of being an artist)
convincing me how much
he loved me
how he fainted from the sound of my voice
Ha! I think he's ugly

"You want the tenderloin?" A hard, icy stare.
"Did I ask for the tenderloin? No.
I would like the pig's heart.
Oh, it's so big.
Maybe just a quarter."

after so many years, he didn't recognize me –
aged and frayed
worn-out
holding a wrinkled Maxima bag,
I noticed for the first time
how the air quivers
around his ear

"My dear lady, we only cut the heart in half.
It can't be divided any more than that.
So, will you take it?"
"No. Half is too much."

Goda

there's the one I love –
his lips frozen to steel

my legs –
frozen in ice

to be closer to each other –
from time to time – we snow

Irutė

po penkiasdešimties metų
sutikau savo jaunystės meilę
maximoj
prie kasos

vienas kitą vos atpažinome
[kaip ir daugelis vyrų jis išsilaikęs geriau]
pirko liesos varškės ir grietinės
savo žmonai

kaip anuomet
susikibom už rankų
prie neveikiančio šviesoforo
mėginom perbėgti gatvę

aš parklupau

sutrikęs jis prie manęs pasilenkė
pirmąkart jį pabučiavau
dideliu greičiu lėkęs automobilis
kliudė - - - - -

jo pirkinių krepšelį

liesa varškė ir grietinė
ištiško ant asfalto
ir mano drabužių

Giedra

žiogų įaistrintoje žydinčių jazminų alėjoje
pati mačiau kaip mano tėvas
švelniai ir stipriai apkabino
mano motiną

tada rimtai suabejojau
ar aš esu
ar dar tik būsiu

Irutė

after fifty years
I met the love of my youth
by the cash register
in Maxima

we barely recognized each other
(like most men he had aged better)
he was buying low-fat cottage cheese and sour cream
for his wife

as in times past
we held hands
then at the broken streetlight
we made a dash for the other side

I fell

surprised, he bent down over me
and I kissed him for the first time
just as a car coming very fast
struck – – –

his shopping bag

the low-fat cottage cheese and sour cream
splattered all over the asphalt
and all over my clothes

Giedra

in an alley of blooming jasmine
set to chirring excitement by grasshoppers
I saw how my father
tenderly yet firmly embraced
my mother

then I seriously doubted
whether I am –
or am still yet to be

Adomas

ją pamačiau kelyje:

stabdė pakeleivingą automobilį –

sulyta, smulkutė, su obuolių rezginėle rankoje,
rudenėjanti

- Šiandien taip stipriai lyja,

taip pasidarė ilgu, pavešit į miestą?

- Taip, man irgi lietus suktrkdė darbus –
tinkavau namo sienas.

- Sekiau orų prognozes, neturėjo taip tamsiai pliaupti,
šitą rudens dieną neturėjo lyti, tik debesuota.

- Taip, todėl ir pradėjau tinkuoti, ryt grįšiu.

- Aš irgi, ryt atsikeliu ir važiuoju,

gal galėčiau su jumis, jei stabteltumėt?

ateisiu kada pasakysit.

- Važiuosiu labai anksti.

- Supratau...

- Na, aš tikrai važiuosiu labai anksti,

nenorėjau pasakyti...

- Viskas gerai, aš keliausiu vėliau,
niekur neskubu, nebeskubu.

- Važiuosiu labai anksti, nepagalvokit...

išleidau ją prie miesto riboženklį.

ji važiavo į miesto centrą, senamiestį,

aš – aplinkkelį į savo namus.

Aš – idiotiškiausias pasaulio asilas!

septintą ryto jau buvau pravažiavęs miesto riboženklį,

kur vakar ją paleidau.

pravažiavau jį ir aštuntą valandą,

ir devintą, ir pusę dešimtos,

dešimtą, po dešimtos penkiolika,

pusę vienuoliktos, be dešimt

vienuolikta, po vienuoliktos dvylika,

po trisdešimt antro karto pasidaviau –

jis nebuvo

bet ji kažkur juk yra

Adomas

I saw her on the road:
she was stopping a passing car –
all soggy, petite, with a mesh bag of apples in hand:
autumnal

“It’s raining so hard today,
such dreary weather, can you take me to town?”
“Sure, the rain ruined my work too –
I was plastering walls.”

“I looked at the forecast, there wasn’t supposed to be
such a heavy shower, no rain at all, just clouds.”
“Yeah, that’s why I started plastering, I’ll go back tomorrow.”

“Me too, tomorrow, I’ll get up and go,
maybe I could go with you, if you could stop?
I can be here whenever you like.”
“I’ll be going very early.”

“I understand...”

“No, well, I’m really leaving very early,
I didn’t mean to say...”

“That’s fine, I’ll go later,
I’m not in a hurry anywhere, not anymore.”
“I’m leaving very early, don’t get me wrong...”

I let her out by the edge of town.
She was going to the center, the old town.
I was taking the belt route home.
I’m the world’s most idiotic ass!

At seven in the morning, I had already passed the boundary
where I had let her out the day before.
I drove by again at eight,
and nine, and half past nine,
ten, quarter after ten,
half past ten, ten of eleven,
twelve past eleven,

and after the thirty-second time I gave up –
she wasn’t there

but she must be somewhere

ARTHUR SZE

Arthur Sze was born in 1950 in New York, raised in Queens and Long Island in a family of Chinese refugees who fled the Japanese occupation in China. He is a poet, professor and an eminent translator of Chinese literature. He graduated from University of California, Berkeley and taught at the Universities of Washington, Brown and Naropa. Sze published 10 books of poetry was a finalist for the Pulitzer Prize (2015) and was awarded the National Book Award for Poetry (2019).

USA

The Shapes of Leaves

Ginkgo, cottonwood, pin oak, sweet gum, tulip tree:
our emotions resemble leaves and alive
to their shapes we are nourished.

Have you felt the expanse and contours of grief
along the edges of a big Norway maple?
Have you winced at the orange flare

searing the curves of a curling dogwood?
I have seen from the air logged islands,
each with a network of branching gravel roads,

and felt a moment of pure anger, aspen gold.
I have seen sandhill cranes moving in an open field,
a single white whooping crane in the flock.

And I have traveled along the contours
of leaves that have no name. Here
where the air is wet and the light is cool,

I feel what others are thinking and do not speak,
I know pleasure in the veins of a sugar maple,
I am living at the edge of a new leaf.

Arturas Zi gimė 1950 m. Niujorke, užaugo Kvinse ir Long Ailande karo pabėgėlių iš japonų okupuotos Kinijos šeimoje. Poetas, vertėjas ir dėstytojas, žymus kinų literatūros vertėjas. Baigė Kalifornijos Berklio universitetą. Dėstė Vašingtono, Brauno ir Naropos universitetuose. Dešimties poezijos knygų autorius. Vienas iš Pulitzerio premijos nominantų trejeto (2015), *National Book Award for Poetry* (2019) laureatas.

JAV

Lapų formos

Ginkmedis, tuopa, pelkinis ąžuolas, dervamedis, tulpmedis:
mūsų jausmai lapus primena ir gyvi mes
į jų formas puoselėjami esame.

Ar pajutote sielvarto apybraižas ir erdvę
didžiulio klevo pakraščiuos?
Ar prisimerkėte nuo oranžinio tykšnio

nusvilinusio sedulos garbanas?
Žvelgiau iš oru persunktų salų,
kiekvienoje – tinklas išsišakojusių žvyrkelių,

ir jčiau gryną, drebulių aukso pyktį.
Mačiau kanadines gerves vaikštinėjant laukuos,
ir vienišą amerikinę gervę paukščių pulke.

Keliavau palei apybraižas lapų
bevardžių. Čia, kur oras
drėgnas, o šviesa – gaivi,

jaučiu, ką kiti galvoja ir nekalbu,
pažįstu tą malonumą cukrinio klevo gyslose,
gyvenu ant naujo lapo ašmenų.

Adamant

Deer browse at sunrise in an apple orchard,
while honey locust leaves litter the walk.
A neighbor hears gunshots in the bosque

and wonders who's firing at close range;
I spot bear prints near the Pojoaque River
but see no sign of the reported mountain lion.

As chlorophyll slips into the roots of a cottonwood
and the leaves burst into yellow gold, I wonder,
where's our mortal flare? You can travel

to where the Tigris and Euphrates flow together
and admire the inventions of people living
on floating islands of reeds; you can travel

along an archipelago and hike among volcanic
pools steaming with water and sulfuric acid;
but you can't change the eventual, adamant body.

Though death might come like a curare-dipped
dart blown out of a tube, though it might
slam at you like surf breaking over black lava rock,

it will come, it will come, and it unites us—
brother, sister, boxer, spinner—in this pact,
while you inscribe a letter with trembling hand.

First Snow

A rabbit has stopped on the gravel driveway:

imbibing the silence,
you stare at spruce needles:

there's no sound of a leaf blower,
no sign of a black bear;

a few weeks ago, a buck scraped his rack
against an aspen trunk;
a carpenter scribed a plank along a curved stone wall.

You only spot the rabbit's ears and tail:

Nepalaužiamas

Elniai šniukštinėja saulei tekant sode,
kol gledičia lapais takelius nubarsto.
Kaimynas šūvius giraitėje išgirsta

ir stebisi, kas šauda taip arti;
aš pastebiu lokio pėdas prie Pochoakvės upės,
tačiau pumos, apie kurią buvo perspėta, – nė ženklo.

Kai chlorofilas į tuopos šaknis nuslysta
ir lapai aukso geltoniu prasprogsta, stebiuosi,
kur mūsų mirtingas spindesys? Gali nukeliauti

ten, kur Tigras ir Eufratas susilieja, ir gėrėtis
išradimais genčių, gyvenančių plaukiojančiose
nendrių salose; gali perkeliauti

visą archipelagą ar surengti žygį tarp vulkaninių
vandenių ir sieros rūgštimi garuojančių baseinų,
bet negali pakeisti esamo, nepalenkiamo kūno.

Nors mirtis gali kirsti it kurarėje sumirkyta
iš vamzdelio išpūsta strėlytė, nors ji gali
vožti tau it mūšos banga į juodą uolą dūžtanti,

ji ateis, ji tikrai ateis ir ji mus jungia –
brolių, sesė, šokėją ir audėją – šia sutartim,
kai virpančia ranka tu raidę įrašai.

Pirmasis sniegas

Kiškis stabtelėjo ant žvyro keliuko:

gerdamas tylą,
tu žvelgi į eglės spyglius:

negirdėti riaumojant lapų pūtiklio,
juodojo lokio – nė pėdsako;

prieš keletą savaitių elnias kasėsi ragus
į epušės kamieną;
dailidė apibrėžė lentą prie lenktos akmeninės sienos prispaustą.

Tu pastebi tik kiškio ausis ir uodegą:

when it moves, you locate it against speckled gravel,
but when it stops, it blends in again;

the world of being is like this gravel:

you think you own a car, a house,
this blue-zigzagged shirt, but you just borrow these things.

Yesterday, you constructed an aqueduct of dreams
and stood at Gibraltar,

but you possess nothing.

Snow melts into a pool of clear water;
and, in this stillness,

starlight behind daylight wherever you gaze.

After a New Moon

Each evening you gaze in the southwest sky
as a crescent extends in argentine light.
When the moon was new, your mind was
desireless, but now both wax to the world.
While your neighbor's field is cleared,
your corner plot is strewn with desiccated
sunflower stalks. You scrutinize the bare
apricot limbs that have never set fruit,
the wisteria that has never blossomed;
and wince, hearing how, at New Year's,
teens bashed in a door and clubbed strangers.
Near a pond, someone kicks a dog out
of a pickup. Each second, a river edged
with ice shifts course. Last summer's
exposed tractor tire is nearly buried
under silt. An owl lifts from a poplar,
while the moon, no, the human mind
moves from brightest bright to darkest dark.

jam judant, ant margo žvyro jį matai,
tačiau sustojęs vėl su aplinka jis susilieja;

esamas pasaulis kaip tas žvyras:

manai turįs mašiną, namą,
ir marškinius melsvais zigzagais, bet visa tai tik skolinta.

Dar vakar rentei sapnų akveduką,
stovėjai prie Gibraltaro,

bet niekas tau nepriklauso.

Sniegas į skaidraus vandens balutę sutirpsta,
ir, nejudri, nutykusi,

žvaigždžių šviesa už dienos užsklandos, kur tik pažvelgsi.

Paskui jauną mėnulį

Kas vakarą žvelgi į pietvakarių dangų
pusmėnuliui išnyrant sidabro šviesoje.
Kai mėnulis buvo jaunas, tavo protas
nieko netroško, bet dabar abu pilnėja pasauliui.
Kol kaimynas derlių ima, valo laukus,
tavo kampinis sklypelis nubarstytas
saulėgrąžų sausais stiebais. Apžiūri
plikas abrikoso šakas, vaisių niekad nemačiusias,
visteriją, niekuomet nežydėjusią,
ir susirauki išgirdęs, kaip per Naujuosius
paaugliai išspyrė duris ir sudaužė nepažįstamus
žmones. Prie tvenkinio kažkas išspiria šunį
iš pikapo priekabos. Kas sekundę upė ledu
kraštuota vagą keičia. Pernai vasarą
išnirusi traktoriaus padanga jau beveik
dumblu užnešta. Pelėda pakyla iš tuopos,
o mėnulis, ne, žmogaus protas
iš šviesiausios šviesos pasislenka
į tamsą tamsiausią.

Lichen Song

— Snow in the air you've seen a crust on the ceiling wood and never considered how
 I gather moisture when you step out of the shower you don't care that I respire as
 you breathe for years you've washed your face gazed in the mirror shaved combed
 your hair rushed out while I who may grow an inch in a thousand years catch the tingling
 sunlight you don't understand how I can dive to a temperature of liquefied gas and
 warm back up absorb water start growing again without a scar I can float numb in
 space be hit with cosmic rays then return to earth and warm out of my sleep to respire
 again without a hiccup you come and go while I stay gripped to pine and the sugar
 of existence runs through you runs through me you sliver if you just go go go if you
 slowed you could discover that mosquitoes bat their wings six hundred times a second
 and before they mate synchronize their wings you could feel how they flicker with
 desire I am flinging your words and if you absorb not blot my song you could learn you
 are not alone in pain and grief though you've instilled pain and grief you can
 urge the dare and thrill of bliss if and when you stop to look at a rock at a fence post
 but you cough only look yes look at me now because you are blink about to leave—

The Moment of Creation

A painter indicates the time of day
 in a still life: afternoon light slants on a knife,
 lemons, green wine bottle with some red wine.
 We always leave something unfinished?
 We want x and having x want y and having y want z?
 I try to sense the moment of creation
 in the shine on a sliced lemon. I want to
 connect throwing gravel on mud to being hungry.
 "Eat," a man from Afghanistan said
 and pointed to old rotting apples in the opened car trunk.
 I see a line of men dancing a cloud dance;
 two women dance intricate lightning steps
 at either end. My mistakes and failures
 pulse in me even as moments of joy,
 but I want the bright moments to resonate out
 like a gamelan gong. I want to make
 the intricate tessellated moments of our lives
 a floor of jade, obsidian, turquoise, ebony, lapis.

Kerpių giesmė

– Sniegas ore matei luobą ant medinių lubų bet niekada nesvarstei kaip
sugeriu drėgmę kai išeini iš dušo kabinos tau nerūpi kad ir aš įkvepiu kai tu
kvėpuoji daugybę metų prausei veidą spoksojai į veidrodį skutaisi šukavausi
plaukus lėkei lauk kol aš kuri užauga gal tik colį per tūkstantį metų gaudau
virpančią saulės šviesą tu nesupranti kaip galiu įšalti iki dujų suskystėjimo
temperatūros ir vėl sušilti siurbti vandenį vėl augti neįgydama nė rando galiu
plūkuriuoti sustingusi kosmose būti švitinama jo kosminiais spinduliais o tada
grįžti į žemę ir sušildama atgyti vėl kvėpuoti be vargo menkiausio tu ateini
ir išeini kol aš laikausi pušies įsikibusi ir gyvenimo cukrus srūva tavyje srūva
manyje tu atplyšti jei tik leki leki leki jei sulėtėtum atrastum kad uodai mosteli
sparneliais šešis šimtus kartų per sekundę o prieš poruodamiesi suderina
sparnelių virpėjimą galėtum pajusti kaip jie mirga aistra svaidau tau tavo
žodžius ir jei sugertum o ne nuslopintum mano giesmę sužinotum kad ne
vienas patiri skausmą ir sielvartą nors pats kėlei skausmą ir sielvartą galėtum
paskatinti palaimos virpesį jei kada sustotum pažvelgti į akmenį prie tvoros
stulpelio bet tu tik kosi pažvelk o taip pažvelk į mane dabar nes tu esi tik mirksnis
ir tuoj tavęs nebeliks –

Sukūrimo akimirka

Dailininkas nurodo dienos metą
natiurmorte: popietės šviesa įžambiai ant peilio krenta,
ant citrinų, ant žalio stiklo butelio su raudono vyno šlakeliu.
Mes visada paliekame ką nors neužbaigta?
Visada norime x, o gavę x, norime y, o gavę y, norime z?
Stengiuos pajusti sukūrimo akimirką
citrinos griežinėlio švytėjime. Noriu
susieti ant dumblo beriamą žvyrą su alkiu.
„Valgyk“, tarė vyras iš Afganistano
ir parodė į senus pūvančius obuolius bagažinėje.
Matau vorą žmonių, šokančių debesies šokį;
iš abiejų galų moterys šoka įmantrius
žaibo žingsnelius. Mano klaidos ir nesėkmės
pulsuoja manyje net kaip džiaugsmo akimirkos,
bet aš trokštu, kad šviesūs mirksniai aidėtų
it gamelano gongas. Aš trokštu išdėlioti
vingrių mūsų gyvenimų mozaiką, grindis
iš nefrito, obsidiano, turkio, lazurito ir juodmedžio.

Sleepers

A black-chinned hummingbird lands
on a metal wire and rests for five seconds;
for five seconds, a pianist lowers his head
and rests his hands on the keys;

a man bathes where irrigation water
forms a pool before it drains into the river;
a mechanic untwists a plug, and engine oil
drains into a bucket; for five seconds,

I smell peppermint through an open window,
recall where a wild leaf grazed your skin;
here touch comes before sight; holding you,
I recall, across a canal, the sounds of men

laying cuttlefish on ice at first light;
before first light, physical contact,
our hearts beating, patter of female rain
on the roof; as the hummingbird

whirrs out of sight, the gears of a clock
mesh at varying speeds; we hear
a series of ostinato notes and are not tied
to our bodies' weight on earth.

Miegantys

Juodagurklis kolibris nutupia
ant vielos, pailsi penketą sekundžių;
pianistas penkioms sekundėms galvą nuleidžia
ir ilsina ant klavišų rankas;

vyras maudosi ten, kur vanduo drėkinimui
į tvenkinėlį susikaupia prieš nutekėdamas į upę;
mechanikas atsuka kamštelį ir variklio alyva
į kibirą subėga; penkias sekundes

užuodžiu mėtą pro pravirą langą, prisimenu,
kaip lapas laukinis per tavo ranką braukia;
čia lytėjimas aplenkia regėjimą, tave apglėbęs
prisimenu balsus vyrų, kitapus kanalo

auštant dëliojančių sepijas ant ledo;
prieš aušrą – susilietimą,
plakančias širdis, švelnaus lietaus
barbenimą į stogą; kolibriui

purptelint šalin, ratukai laikrodžio
sukimba skirtingu greičiu, mes girdim
ostinato skambant ir nesam prišti
prie kūnų žemiškojo svorio.

SERGEJ TIMOFEJEV

Sergej Timofeev was born in Riga in 1970 into a family of Russian origin. He finished his studies at the University of Latvia, Faculty of Philology, and worked as a journalist and advertising designer. Timofeev is the author of seven books of poetry (four published in Riga and three in St Petersburg and Moscow, some of his books have also appeared in Georgian and Italian). He has participated in poetry festivals in Sweden, Germany, Great Britain, the Netherlands, Ukraine, Slovenia, Georgia, and Croatia. His poems have been translated into English, Italian, Swedish, German, Ukrainian and other languages. Timofeev was a pioneer of video poetry in the post-Soviet territory – his first work of video poetry in collaboration with filmmaker Victor Vilx was *Orchestra Rehearsal* (1994). At present, together with the Orbita collective, he continues to mix poetry with other art-forms and media in installations, pirate poetry radio stations, etc. He was shortlisted for the Andrei Bely Prize (2003), awarded with the Annual Prize for Latvian Literature (2005) and the Sergey Kuryokhin Prize and Vilhems Purvītis Prize for the exhibition *Where Do Poems Come From?* (2019). Despite that, he still keeps wondering where they actually come from.

Latvia

Предложение

Давай поедem в мрачную пустоту.
Примерно 20 километров мрачной пустоты,
И потом надо свернуть налево,
И ещё пара сотен метров.
Именно там – отличный бар с лучшим эспрессо
Из одного кенийского сорта кофе.
Они держат и коста-риканский –
Для тех, кто пьёт кофе с молоком.
Но больше там ничего нет,
Как и посетителей, впрочем.
Там даже шляпу повесить не на что –
Полная пустота.

Её нефть

Из коленных чашечек у неё идёт нефть,
Колени сочатся нефтью.
В хороший день можно набрать
Полулитровую банку,
Если водить её краешком по коже,
Цепляя маслянистые капли.
И что с этим делать?
Врачи только собирают консилиумы,
Хорошо хоть не раструбили журналистам.
Родные уже привыкли к тому,
Что она ходит всё время в чёрных тугих

Sergejus Timofejevas (Сергей Тимофеев, Sergejs Timofejevs) gimė 1970 m. Rygoje. Baigė studijas Latvijos universiteto (Ryga) Filologijos fakultete. Dirbo žurnalistu, reklamos kūrėju. Latvijoje ir Rusijoje išleisti septyni jo eilėraščių rinkiniai, taip pat išėjo knygos sakartvelų ir italų kalbomis. Dalyvavo daugelyje tarptautinių festivalių, jo eilėraščių išversta į anglų, nyderlandų, estų, švedų, ukrainiečių, vokiečių, slovėnų kalbas. 1999 m. su keliais savo kartos rusakalbiais Latvijos poetais įkūrė grupę *Orbita*, vieni pirmųjų Rytų Europoje derino poeziją su videomenu, kompiuteriniais žaidimais, interaktyviomis instaliacijomis. Lietuviškai išverstų jo eilėraščių išspausdinta bendroje grupės *Orbita* rinktinėje *Prekės iš kosmoso* (2014). 2003 m. buvo rusų poezijos Andrejaus Belo premijos trumpajame nominantų sąrašė; 2005 m. su *Orbita* už garso ir vaizdo poezijos rinkinį *Orbita 4* pelnė latvių literatūros Metų premiją; 2019 m. už parodą *Iš kur atsiranda eilėraščiai?* – Sergejaus Kuriochino premiją ir tapo Vilhelmo Purvičio premijos finalininku, – bet tebedaro prielaidas, iš kur jie atsiranda.

Latvija

Pasiūlymas

Davaj važiuokim į niūrią tuštumą.
Maždaug 20 kilometrų niūrios tuštumos,
Ir tada reikia pasukti į kairę,
Ir dar pora šimtų metrų.
Būtent ten – puikus baras su geriausia espreso
Iš vienos Kenijos kavos rūšies.
Jie turi ir kostarikietiškos –
Tiems, kurie geria kavą su pienu.
Bet nieko daugiau ten nėra,
Beje, lankytojų irgi.
Ten net skrybėlės nėra ant ko pakabinti –
Visiška tuštuma.

Jos nafta

Iš jos kelių girnelių teka nafta,
Nafta permirkę keliai.
Gerą dieną galima pririnkti
Puslitrinį indelį,
Jei jo kraštelio braukysi per odą,
Sugaudydamas riebius lašus.
Ir ką su tuo daryti?
Gydytojai tik kviečia konsiliumus,
Gera, kad bent žurnalistams neištrimitavo.
Artimieji jau priprato prie to,
Kad ji visą laiką vaikšto juodomis storomis

Лосинах со специальными уплотнениями
 На коленях, впитывающими всё новые капли.
 Нефть – это её повседневность,
 Она даже отслеживает курс на неё,
 Колебания рынка, как чей-то пульс,
 Чуть лихорадочный, переменный, живой,
 Непонятный. В последнее время
 Она чувствует себя целой
 Нефтедобывающей страной.
 Государством, уверенным в своём смысле.
 Смотрите, как она переходит улицу,
 Как смеётся, как делает покупки.
 Ничего, что от нефти она избавляется
 В ванной, снова и снова смывая тяжёлые
 Чёрные капли. У неё в этой жизни
 Есть нефть. А что есть у вас?

Девятнадцатый век

Начало XIX века пришлось на XIX век.
 В это время все жили как будто в XIX веке.
 Всем уже изрядно поднадоел XVIII век,
 А XX век решили оставить на потом,
 Как очень трудное задание, которое сразу и не решить.
 У них были такие года, например, 1813-й, 1864-й
 Или там 1887-й. И можно было в них родиться,
 Жениться и умереть. Можно было заказать
 Портрет у живописца и добиться аудиенции у короля,
 А можно было бы год за годом работать в шахте
 Или пасти баранов. Они носили всё по моде XIX века –
 Всякие шляпы, панталоны, воротнички
 Или свободные блузы и шейные платки.
 Они следили за развитием мировых событий
 И личных взаимоотношений, слушали оперы
 И посещали цирк. Только благодаря этому
 И состоялся XIX век. Эти люди вели его вперёд и
 Вперёд как будто пышущий паром поезд, прямо
 Перед которым и прокладывали рельсы. Так было
 Весь XIX век, целое столетие. И никто не отлынивал.

Tamprėmis su specialiais antkeliais,
Sugierančiais vis naujus lašus.
Nafta – jos kasdienybė,
Ji net stebi jos kursą,
Rinkos svyravimus, kaip kažkieno pulsą,
Šiek tiek karščiuojantį, kintantį, gyvą,
Nesuprantamą. Pastaruoju metu
Ji jaučiasi esanti visa
Naftą išgaunanti šalis.
Valstybė, įsitikinusi savo prasmingumu.
Stebėkite, kaip ji pereina gatvę,
Kaip juokiasi, kaip apsiperka.
Nieko tokio, kad ji naftos atsikrato
Vonioje, vis nusiplaudama sunkius
Juodus lašus. Jos gyvenime
Yra nafta. O ką turite jūs?

Devynioliktas amžius

XIX amžiaus pradžia prasidėjo XIX amžiuje.
Tuo metu visi gyveno lyg XIX amžiuje.
Visiems jau gerokai pabodo XVIII amžius,
O XX amžių nusprendė palikti vėlesniam laikui
Kaip labai sunkią užduotį, kurios neišspręsi tuoj pat.
Jie turėjo tokius metus, pavyzdžiui, 1813-uosius, 1864-uosius
Arba 1887-uosius. Ir buvo galima jais gimti,
Susituokti ir mirti. Buvo galima užsisakyti
Portretą iš dailininko ir gauti audienciją pas karalių,
Ir buvo galima metų metus dirbti šachtoje
Arba ganyti avinus. Jie viską dėvėjo pagal XIX amžiaus madą –
Visokias skrybėles, pantalonus, apykaklaiteis
Arba laisvas palaidines ir kaklaskares.
Jie stebėjo, kaip vystosi pasaulyje įvykiai
Ir asmeniniai santykiai, klausėsi operų
Ir lankėsi cirke. Tik dėl to
Ir įvyko XIX amžius. Tie žmonės vedė jį pirmyn ir
Pirmyn, tarsi garais šnypščiantį traukinį,
Priešais kurį vis klojo bėgius. Taip buvo
Visą XIX amžių, visą šimtmetį. Ir niekas nepasiplaudavo.

Прогноз

Уже 10 лет назад я говорил тебе,
 Что это навсегда – эти деревья, эти поля, эти неудачи,
 Эти скромные неуверенные победы,
 Эти придорожные кафе, торгующие пустым воздухом
 И немодной музыкой,
 Эти дни, когда родители приводят своих детей
 В первый раз в школу,
 Испытывая щемящую смесь тревоги и радости,
 Эти яблоки, этот туман по утрам в низинах,
 Этот консервированный горошек, украшающий
 Главный салат страны.
 А ты говорил про шоппинг-молы отсюда до горизонта,
 Стопки глянцевого журналов прямо у порога,
 Бесконечные шестиполосные шоссе,
 Утыкающиеся прямо в море,
 Ночи, переходящие в дни,
 Как одна твёрдая валюта – в другую.
 И где это всё? Спрашиваю тебя об этом
 На автобусной остановке,
 Украшенной скромным объявлением
 О пропаже двух такс, девочек, чёрного окраса.
 Оно распечатано на принтере
 Позавчера.

Славить тебя

Когда из всех старых ботинок мира
 Сложат новый Тадж-Махал,
 И эта официантка лет пятидесяти,
 Засматривающаяся на спортивного типа
 Студентов, выйдет покурить за дверь забегаловки,
 И когда девушка, посвятившая 3 года анорексии,
 Запустит зубы в свой первый за это время гамбургер,
 А человек, играющий на банджо по четвергам,
 Сядет в большую раздолбанную машину и поедет
 За горизонт или там до ближайшей заправки,
 Я буду славить тебя, твои длинные шерстяные платья
 И броши с большими овальными камнями,
 Потому что нет занятия лучше, когда вокруг
 Мелькают такие кадры, пылятся такие ступени,
 И даже собиратели сосновых веток для
 Погребальных венков вытирают пот и улыбаются.

Prognozė

Jau prieš 10 metų aš tau sakiau,
Kad tai amžinai – šie medžiai, laukai, šitos nesėkmės,
Šios kuklios neužtikrintos pergalės,
Šios pakelių kavinės, prekiaujančios tuščiu oru
Ir nemadinga muzika,
Šios dienos, kai tėvai atveda savo vaikus
Pirmąkart į mokyklą,
Jausdami skausmingai sumišusį nerimą su džiaugsmu,
Šie obuoliai, šis ryto rūkas kloniuose,
Šie konservuoti žirneliai, puošiantys
Svarbiausią šalies mišrainę.
O tu kalbėjai apie prekybos centrus nuo čia iki horizonto,
Blizgančių žurnalų krūvas tiesiai ant slenksčio,
Begalinius šešių juostų greitkelius,
Įsiremiančius tiesiai į jūrą,
Naktis, virstančias dienomis,
Kaip viena tvirta valiuta į kitą.
Ir kur visa tai? Klausiu tavęs to
Autobusų stotelėje,
Papuoštoje kukliu skelbimu, kad
Parduodamos dvi taksės, juodos spalvos.
Jis išspausdintas spausdintuvu
Užvakar.

Šlovinti tave

Kai iš visų senų pasaulio batų
Sudėlios naują Tadž Mahalį,
Ir ši maždaug penkiasdešimtmetė padavėja,
Vis užsižiūrinti į sportiško tipo
Studentus, išeis parūkyti už pigios knaipės durų,
Ir kai mergina, paskyrusi 3 metus anoreksijai,
Suleis dantis į savo pirmąjį per šitą laiką burgerį,
O vyras, ketvirtadieniais grojantis bandža,
Sės į didelį apdaužytą automobilį ir nuvažiuos
Už horizonto arba tik iki artimiausios degalinės,
Aš šlovinsiu tave, tavo ilgas vilnones suknias
Ir sages su dideliais ovaliniais akmenimis,
Nes nėra užsiėmimo geresnio, kai aplink
Mirguliuoja šitokie kadrai, dulka tokie laipteliai,
Ir net renkantys pušų šakas
Laidotuvių vainikams prakaitą braukia ir šypsosi.

Утро в стране интровертов

Негромко лает собака
 на проезжающего на велосипеде.
 Сдержанно портится погода,
 и рассыпается сарай.
 Ночные птицы слегка критичны
 по отношению к чудесам утра.
 Солнце не может вспомнить,
 до какой точки всходило вчера,
 и старается взять чуть ниже.
 Дети просыпаются раньше всех
 и читают свои книжки,
 чтобы не будить взрослых.
 Вода из крана льётся скромно,
 не брызжет и почти сразу исчезает в стоке.
 Еле-еле движутся тени ёлок и сосен.
 Кто-то намазывает бутерброд тонким слоем масла.
 По радио «Классика» передают интервью пианиста,
 который на всё отвечает «да» или «нет».
 Зато играет он очень точно,
 с небольшими уверенными паузами.

Мисс В.

Приезжай ко мне на велосипеде,
 В транспорте ездить небезопасно.
 Посажу тебя в соседней комнате,
 Будем переговариваться через коридор.
 Очень ты красива и из хорошей семьи,
 Всегда привозишь с собой мытые мылом фрукты.
 Я разливаю бутылку вина по двум маленьким графинам,
 Накрываю на двух столиках, разделённых стеной.
 Приятно быть с тобой и не быть с тобой,
 Быть рядом, но не «касаться рукавами».
 Слушать вместе музыку, рассматривать по очереди
 Одни и те же альбомы (в перчатках – лучше без
 Отпечатков) и сообщать друг другу о найденных опечатках.
 Огромная волна нежности перевернула наш город,
 Мы больше не можем подходить друг к другу и
 Друг друга касаться – просто может быть взрыв,
 Такой, что вам и не снилось, «Вам и не снилось»!
 Важно быть предельно осторожными в такой ситуации.
 Вот и встречаемся – как раньше не могли бы представить.
 Знаю, что ты рядом, слышу твой голос,

Rytas introvertų šalyje

Negarsiai loja šuva
ant pravažiuojančio dviratininko.
Palengva blogėja oras
ir subyra tvartas.
Naktiniai paukščiai yra šiek tiek kritiškai
ryto stebuklų atžvilgiu.
Saulė negali atsiminti,
iki kurio taško pakilo vakar,
ir bando paimti šiek tiek žemiau.
Vaikai atsibunda anksčiau už visus
ir skaito savo knygutes,
kad nežadintų suaugusiųjų.
Vanduo iš čiaupo teka kukliai,
nesitaško ir beveik iškart dingsta skylėj.
Vos vos juda eglių ir pušų šešėliai.
Kažkas tepa plonai ant sumuštinio sviesto.
Per radiją „Klasika“ transliuoja interviu su pianistu,
kuris į viską atsako „taip“ arba „ne“.
Užtat skambina jis labai tiksliai,
su nedidelėmis užtikrintomis pauzėmis.

Mis V.

Atvažiuok pas mane dviračiu,
Kitu transportu važiuoti nesaugu.
Pasodinsiu tave gretimame kambaryje,
Kalbėsime per koridorių.
Labai tu graži ir iš geros šeimos,
Visada atveži muilu nuplautų vaisių.
Aš supilstau butelį vyno į du mažus grafinus.
Padengiu du staliukus, atskirtus siena.
Malonu būti su tavimi ir nebūti su tavimi,
Būti šalia, bet „nesiliesti rankovėmis“.
Klausyti kartu muzikos, žiūrinėti paeiliui
Tuos pačius albumus (su pirštinėmis – geriau be
Pirštų atspaudų) ir pranešti vienas kitam apie surastus pirštų atspaudus.
Didžiulė švelnumo banga apvertė mūsų miestą,
Mes daugiau nebegalime prieiti vienas prie kito ir
Vienas kitą liesti – tiesiog gali įvykti sproginimas
Toks, kokio net nesapnavote, „Net nesapnavote!“
Svarbu būti itin atsargiems tokioje situacijoje.
Štai ir susitikinėjame – kaip anksčiau negalėjome net įsivaizduoti.
Žinau, tu šalia, girdžiu tavo balsą,

Ты говоришь: «Вот и снова на улице жарко».
А на прохладный пол ложатся длинные тени
И рядом лежат, не сближая колени.
Как будто бегут, как будто олени.

Первый снимок чёрной дыры

Вот первое фотоизображение
чёрной дыры.
На нём отчётливо видна
чёрная дыра.
Миллионы людей радуются,
обсуждают событие,
распространяют снимок
в социальных сетях.
Белое – это белое.
Чёрное – это чёрное.
Дыра – это дыра.
Сосед, который курит на балконе,
это сосед, который курит
на балконе.
Этот текст сейчас читаете вы.
Вчера было вчера.
Сверим часы в этой точке
Определённости.
Помашем друг другу в окно.
Переглянемся.
И двинемся дальше.

Tu sakai: „Va ir vėl karšta lauke.“
O ant vėsių grindų gulasi ilgi šešėliai
Ir guli šalia, nesuglausdami kelių.
Tarytum bėga, tarytum elniai.

Pirmoji juodosios skylės nuotrauka

Štai pirmasis juodosios skylės
fotovaizdas.
Jame aiškiai matoma
juodoji skylė.
Milijonai žmonių džiaugiasi,
aptaria įvykį,
dalijasi nuotrauka
socialiniuose tinkluose.
Balta – tai balta.
Juoda – tai juoda.
Skylė – tai skylė.
Kaimynas, kuris rūko balkone,
tai kaimynas, kuris rūko
balkone.
Šį tekstą dabar skaitote jūs.
Vakar buvo vakar.
Sutikrinkime laikrodžius šiame
tikrumo taške.
Pamojuokime vienas kitam pro langą.
Persimeskime žvilgsniais.
Ir judėkim toliau.

IEVA TOLEIKYTĖ

Ieva Toleikytė gimė 1989 m. Vilniuje. Rašytoja, danų literatūros vertėja. Baigusi skandinavistikos studijas, Vilniaus universitete 2015–2018 m. dėstė danų kalbą, skandinavų literatūrą, literatūros teoriją. Nuo 2017 m. savanoriauja vaikų dienos centre *Vilties angelas*. Debiutavo 2009 m. novelių rinkiniu *Garstyčių namas*. Almanache publikuojami eilėraščiai iš pirmosios poezijos knygos *Raudonas slidus rūmas* (2020).

Lietuva

Pykčio nykštukas

Ta ūsuota senė knygų mugėje
kaulijanti dviejų eurų nuolaidos knygoms
kurių neskaitys...

68,5 tūkstančių žmonių minia
kuria paskui taip džiaugsis portalai
(skaičius kasmet vis didesnis!)

visos poniutės su kostiumėliais
popierinio maišelio kainą
priimančios kaip asmeninį įžeidimą

prieš dešimt, penkiolika metų
raudočiau eidama iš mugės, arba sutrėkšta spūs-
tyje (iš tiesų taip ir buvo)
ant svetimo mėlyno sintetinio švarko
(ak, kad mano ašarų druska išėsdintų jame skyles!
dėl buko godulio, lėkštumo)
lemenčiau: „atsiprašau...“

dabar kraujas plūsteli į smilkinius
atkakliausiems pirkėjams kartoju „NE! manot, žmonės nejdėjo
į šitą knygą darbo?! jei kitur pigiau, ten ir eikite“

pernelyg užsiplieskiu

Ieva Toleikytė (b. 1989 Vilnius) is a writer and translator of Danish literature. After completing a degree in Scandinavian studies, from 2015-2018 she taught Danish language, Scandinavian literature and literary theory at Vilnius University. Since 2017 she has been volunteering at Angel of Hope children's day centre. Her literary debut was a collection of short stories *Mustard House* in 2009. These poems are from her second book, *Slippery Red Palace* (2020).

Lithuania

Angry Gnome

That moustached old lady at the book fair
demanding a two euro discount on books
she won't read...

a crowd of 68.5 thousand people
so lauded by news portals afterwards
(the numbers are bigger every year!)

all the ladies in their little suits
taking the cost of a paper bag
as a personal insult

ten years ago, fifteen
I would weep leaving the fair, either crushed in the
throng (really, that's how it was)
crying on some stranger's blue synthetic jacket
(oh, that my salty tears would eat holes through it!
for the obtuse greed, the triviality)
I'd meekly say: "Excuse me..."

now blood floods my temples
to the most persistent customers I repeat "NO! you think people
didn't put any work into this book?! if it's cheaper somewhere else then go there"

I flare up too much

žinau, tas pyktis yra vėluojančios brandos
sveikimo ženklas

bet nieko, po dar dešimties metų mokėsiu
visus tuos gobšuočius supjaustyti skalpeliu
mandagiom tiksliom frazėm, baltaskruostė būsiu...

gal taip ir tampama blogu žmogum?

Atspėjau

Kaip apibūdinti tą kvapą?

Rudų sudžiūvusių lapų, aukso dulkių
(ant jų ištryškę žalių sulčių lašai)

kaip arbata šilto prūdo paviršiaus, saldžiai
pūvančių meldų (kai jau seniausiai turėjo užšalti)

pirmą kartą jį užfiksavau 2015 metų rudenį:
į miestą kelioms dienoms siūbtelėjo
tvanki, į ežerus smingančiom dulkėm dvelkianti vasara

viskas teikė malonumą:
šiluma temstant, maudynės Žaliuosiuose ežeruose
kiekvienas įkvėpimas, žingsnis kiekvienas

klausinėjau visų pažįstamų: iš kur tas kvapas? ar jauti?
ką jis reiškia? kada vėl galiu jo laukti?

žmonės karpė nosimis, lyg nieko nesuprastų
kiti gyrė, bet tarsi dažną, mėgstamą daiktą –
rūką, rasą ar panašiai

šalia nebuvo didelių Nosių
kurios smegenyse kataloguotų kvapus, prisiminimus ir jų derinius
kurtų nuodingas ir gydančias kombinacijas

laukiau, nepamiršau

šį pavasarį jis sugrįžo, drauge su vidurvasario karščiu
kaip radauskiškos pasakos spąstuos žalios skaros suplyšo
žodžiu, naiviai sužydėjo viskas – nuo slyvų iki kaštonų...

visa sutirpau, plaukiojau tame žydinčių rūdžių kvape

I know this anger is a sign of healing
of late maturation

but nevermind, in another ten years I'll know how
to slice up all those greedy people with the scalpel
of polite, precise phrases, I'll be serene...

maybe this is how bad people are made?

I guessed it

How to describe that smell?

Dried brown leaves, gold dust
(sprinkled with drops of green juice)

the surface of a warm pond warm as tea, reeds
rotting sweetly (though it should have cooled off long ago)

the first time I felt it was fall 2015:
for several days summer gushed into the city,
air thick the lakes soaked in dust-scented summer

everything giving pleasure:
heat in the gloaming, bathing in the Green Lakes
every inhale, every step

I asked everyone: what's that smell? can you feel it?
what does it mean? will it come back?

some twitched their noses as though they didn't understand
others praised it, but as a usual thing—
like fog, or dew or the like

there were no great Noses around
who catalogued smells in their minds, their memories and compositions
created noxious or healing combinations

I waited, did not forget

this spring it returned, along with the mid-summer heat
the green buds tore open as though ensnared in a Radauskas story
in short, everything bloomed naively—from the plums to the chestnuts...

I melted, swimming in the scent of blooming rust

kurio nepermušė vyšnios

bet demaskavo ploni balseliai portaluose:
oras baisiai užterštas, išdegė hektarų hektarai miškų
be vėjo ir lietaus smalkės neturi kur dėtis

toks įkyrių peliukų choras:
cyp cyyp, cyp cyyyyp!

cyyyyp!

cyyyyp!

Zero Waste

Gal mano protas – detalių

gatvėje pamačiusi bent kiek pažįstamą veidą
kratau atmintį lyg kiaulę taupyklę
kol identifikuojau mergaitę iš paralelinės klasės
kurią lankėme praėjusiame gyvenime
„Lidlo“ kasininkę, seselę iš poliklinikos
vyrą, su kuriuo kartą važiavau traukiniu
ar tą jauną filologę, kuri draugei pasakojo
apie mokslinę fantastiką, bjauriai trukdydama man skaityti

prisimenu visas niekur nenuvedusias melodijas
iš kurių nepavyko sukurti muzikos
dvejų, penkerių, dvylikos metų senumo motyvus
eilutes našlaitės, žodžių junginius
iš serijos „rausva islandinių beržų žievė“ ir pan.

galiu mėnesių mėnesius kabintis į kažką tokio
kaip skenduolis į juodžalį dumblių kuokštelį:
laaaalala laaaalala laaaalala-la lalalaaala lalalaaala la-laaaaaa...

konvulsiškai, inertiškai
ar iš kvailio vilties

mano smegenyse sukaupta visa šita informacija
kūrybinių atliekų sąvartynas
apgavusių smulkmenų sandėliai, skambios talpyklos

that cherries could not overpower

but all was unmasked by the thin voices in the news portals:
the air is terribly polluted, hectares and hectares of forests burned
no wind or rain the ash has nowhere to go

such a pesky chorus of mice:

squee squee, squee squee!

squeak!

squeak!

Zero Waste

Perhaps my mind is one of details

seeing an even vaguely familiar face in the street
I shake my memory like a piggy bank
until I identify a girl from an adjacent class
we'd both attended in a past life
a Lidl cashier, a nurse from the polyclinic
a man with whom I once rode the train
or that young philologist who was telling her friend
about science fiction and terribly bothered my reading

I remember all those melodies that led nowhere
that I didn't make music from
two-, five-, twelve-year-old motifs
orphan lines, word combinations
À la "rose Icelandic birch bark" and so forth

I can hold onto it for months on end
like a drowning man clinging to a tuft of black seaweed:
laaaalala laaaalala laaaalala-la lalalaaala lalaaalaa la-laaaaaa...

convulsively, inertly
or out of foolish hope

all this information has accumulated in my mind
a dump of creative remains
storehouses of fraudulent details, reservoirs of jingles

tviskantys druskuoti stalaktitai
 kuriuos galiu laužyti nuo olos lubų
 laižyti, triauškinti
 glausti prie kaktos

kartais imu jų nekęsti
 visų neišvystytų, nuvylusių idėjų
 švelniai gniaužiančių kaukolę ir sielą

galvojau, pykstu, kad jos užima vietą
 bet gal man šiurpsta nugarkaulis
 nes pagaliau imu nutuokti
 kiek daug ten erdvės

maždaug kaip Veličkos druskų kasyklose
 per kurias vaikystėje bridau su mama

Išlikimo kaina

„melsvu alyvų mūilu nuskalauti parkai“

vienintelė eilutė iš visų mokyklos laikų eilėraščių
 kurią dar pamenu, daugiau nieko

tada rašydavau daug, eilėraščius numeravau
 su biurokrato, kalnakasio nykštuko pasitenkinimu
 sverdavau ir skaičiuodavau –
 lyg aukso kapšus

publikuodavau irgi baisiai daug
 nežinau, ką manė redaktoriai, kodėl spausdino
 pačiai jau po kelių savaitžių pasidarydavo gėda
 buvau nešvankiai godi, siaubingai reikėjo
 įdomių draugų, užtarėjų, pripažinimo
 mėgau flirtuoti

buvau jau peržengus šimtą, o prisimenu tik vieną eilutę
 visa kita teleportavosi į juodąją skylę
 sugedus kompiuteriui

twinkling salty stalactites
I can break from the ceiling of the cave
lick, crunch
clasp to my forehead

sometimes I hate them
all the undeveloped, disappointing ideas
gnawing gently at my skull and soul

I thought I was angry they take up room
but maybe this chill runs down my spine
because I'm finally starting to realize
how much room there actually is

nearly as much as in the Wieliczka Salt Mine
through which I waded as a child with mum

The price of survival

"parks awash in blue lilac soap"

this is the only line of poetry from my school days
that I still remember, nothing more

I used to write a lot back then, I'd number my poems
with the contentment of a bureaucrat, a mountain-mining dwarf
I swung and counted—
like gold in a purse

I published a great deal as well
I don't know what the editors thought, why they published them
after a few weeks I'd myself be ashamed
I was obscenely greedy, I needed terribly
interesting friends, promoters, recognition
I liked to flirt

I'd already surpassed one hundred but I remember only that one line
everything else has been teleported into the black hole
of my broken computer

jį man kelia kone antropologinį susidomėjimą:
kas buvo tas žmogus? kas jam rūpėjo?
ką nutuokė apie pasaulį, jo dydį ir savybes?

„melsvu alyvų mūilu nuskalauti parkai“
tokia 2007-ųjų metų fosilija
kartais galvoju, joje užfiksuota
mano esmė

ta naivi romantika, estetinis pojūtis
mokėjimas mėgautis (nematant kitų ir savęs)

tokia romantika, kurioje iš tiesų svarbesni
santykiai su gamta
o ne (jį)vaizduojamu partneriu
(meilės siužetas tik fonas parko medžių šlamesiui
žvyro gurgždėjimui, nulytos žemės vėsai ryte
melsvoms alyvų kvapo bangoms)

romantika, kurios naivumas
gali pasirodyti piktybiškas, nuoseklus ir klastingas:
vienas durklas, dvi rankos ilgais pirštais, tūkstančiai blyksnių

ar tas žmogus aš?

this elicits a somewhat anthropological curiosity:
who was that person? what was important to her?
what did she know about the world, of its qualities and magnitude?

“parks awash in blue lilac soap”
such is the fossil from the year 2007
sometimes I think my essence
is captured there

that naively romantic, artistic sensation
knowing how to take pleasure (not seeing others, or yourself)

a kind of romance that real importance lies
in your relationship with nature
and not (en)visioned partners
(the romantic plot is only a backdrop for the rustling of park trees
the crunching of gravel, the smell of rain soaked earth on a cool morning
the scent of blue lilacs coming in waves)

a romance whose naivety
might seem malignant, systematic, insidious:
one dagger, two long-fingered hands, thousands of flashes

is that person me?

TOMAS VENCLOVA

Tomas Venclova gimė 1937 m. Klaipėdoje. Poetas, eseistas, literatūrologas, vertėjas. 1954–1960 m. Vilniaus universitete studijavo lituanistiką. Dirbo Istorijos institute, dėstė Vilniaus universitete, 1966 m. jame įsteigė semiotikų būrelį. 1975 m. įstojo į Lietuvos Helsinkio grupę. 1977 m. Czesławo Miłoszo kvietimu išvyko dėstyti į Berklio universitetą JAV; už disidentinę veiklą jam buvo atimta SSRS pilietybė. 1980–2012 m. dirbo Jeilio universitete, 1985 m. ten apsigynė filosofijos daktaro laipsnį. Slavų (rusų ir lenkų) literatūros profesorius, nuo 2012 m. profesorius emeritas. 2019 m. grįžo į Vilnių. Vilniaus, Vytauto Didžiojo universiteto, Klaipėdos, Liublino, Krokuvos, Torunės, Gdanskio, Getingeno universitetų Garbės daktaras, Vilniaus miesto Garbės pilietis. Pelnė Vilenicos festivalio (Slovėnija) tarptautinę literatūros premiją (1990), Lietuvos nacionalinę kultūros ir meno premiją (2000), Jotvingių premiją (2005), Poezijos pavasario laureatas (2017). Daugiau kaip dvidešimties poezijos, literatūros kritikos, literatūrinės ir politinės publicistikos knygų, taip pat rašytojų biografijų bei knygų apie Vilnių autorius. Jo eilėraščių ir eseistikos versta į anglų, vokiečių, italų, švedų, rusų, lenkų, vengrų, kinų ir kitas kalbas. Tarp jų – ir Czesławo Miłoszo į lenkų bei Josifo Brodskio į rusų kalbą versti eilėraščiai.

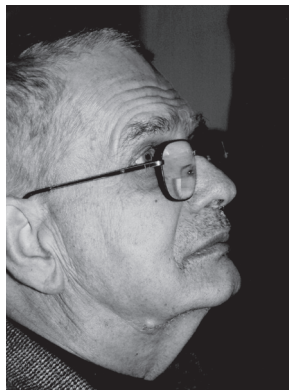
Lietuva

Priešais tvirtovę

Ką beveiksi, kalbėki. Vargu ar sutilps į eiles
Visa tai, kas į stingstantį sąmonės molį įspausta.
Ten surandam spalvų kontrastus ir daiktų detales,
Vandenyno atošvaitas, graužatį, nuostabą, skausmą.
Gal kada po mirties. Bet lėktuvas parieda taku.
Gal tada, kai nebūsi. Bet sakinio baigti neverta.
Už akiračio brūkšnio, šalia serpantino – stogų
Maišatis. Citadelės paunksmė prie Gurdičo vartų.

Pasitik tą sukepusią žolę, sausais gumulais
Aprakinančią įlankos plotą, kur sensta bevardžiai
Akmeniniai miesteliai. Perkūnija pirštų galais
Vaikštinėja pajūry, anapus nusvidinto skardžio.
Debesuota. Įtūžęs motorlaivis pašo sroves,
Iš kietėjančio dugno išskėlęs viduržemio smiltį.
Patamsėjusiam veidrody neatpažįsti savęs.
Lieką lempa, klavišai, žodynas. Bent tiek išsipildė.

Šioj ciklonų pagairėj, Europos kurčiam pakrašty,
Kur likimas ar Viešpaties žaismas tave pavadino,
Įsiterpsi į tamsumą, kaip įsiterpia kiti
Už stogų, už akiračio brūkšnio, šalia serpantino.
Mėguliuoja klavišai, ir stovi kažkas už pečių.
Blėsta veidrodys. Laikas apkausto nuvargusį kūną.

Tomas Venclova was born in 1937 in Klaipėda, Lithuania. He graduated from Vilnius University, travelled in the Eastern Bloc and became friends with poets Anna Akhmatova and Boris Pasternak, as well as Natalya Gorbanevskaya and Joseph Brodsky. Venclova took part in the Lithuanian and Soviet dissident movements and was one of the five founding members of the Lithuanian Helsinki Group. His activities led to a ban on publishing, exile and the stripping of his Soviet citizenship in 1977. From 1985 Venclova taught Slavic languages and literature at Yale University. He has been the recipient of numerous prizes including the Vilenica International Literary Prize (1990), the Lithuanian National Prize in 2000, the Prize of Two Nations (2002), which he received jointly with Czesław Miłosz, the 2005 Yotvingian Prize, and the New Culture of New Europe Prize, 2005. He has published over 20 books including volumes of poetry, literary criticism, political commentary, literary biography, translation and books on Vilnius. His work has been translated into many languages including by Czesław Miłosz into Polish, and by Joseph Brodsky into Russian. He has two poetry books in English: *Winter Dialogue* (Northwestern University Press, 1997) and *The Junction: Selected Poems* (Bloodaxe Books, 2008). Venclova is active in the contemporary cultural life of Lithuania, and is one of its most well-respected figures.

Lithuania

Before the Fort

Whatever else, speak. Verse hardly holds what is pressed
Over time into the hardening clay of consciousness.
There, we find contrasts of colors and fine detail,
The ocean's gleam, shame, wonder, and our travail.
Maybe after death. But the plane rolls down the runway.
Maybe when you won't exist. But the sentence has no fate.
Over the horizon's line, by the switchback – a medley
Of roofs. The citadel casts its shadow by Gurdich Gate.

Greet the scorched grasses, whose dry clumps lock up
The stretch of bay where nameless towns of stone
Age and decay. Thunderstorms slip along the strand
On the other side of the well-burnished slope.
Clouds. An untamed motorboat stirs the current alone
And from bay bottom raises Mediterranean sand.
Now, in the darkening mirror, you don't meet you.
A lamp, a keyboard, a dictionary. That much came true.

On the windward side of storms, at Europe's deaf edge,
Where you've been taken by fate or divine caprice,
You will lodge in darkness, as others have found a place
Beyond horizon's brushstroke or the switchback's ledge.
The keyboard flickers, a presence hovers that you but feel.
The mirror fades. Age enfetters the fatigued body alive.

Kad ir kiek besistengtum, nespėsi pradėti nuo pradžių.
Ką darysi, kalbėki. Nes nieko tikresnio nebūna.

Abipus Alno

Pastumk langinę. Dar tamsoką plotą
perkerta lieptas. Šnabždantis meldynas
remias į šlaitą, padrikai apklotą
kadugio gniūžtėm. Koks giedras žodynas!
Vandenys rūksta, siūbuodami luotą,

stemplę šiurkštokas oro lašas lyti,
gomurio skliautą lyg ugnis ištikęs.
Šerno patelės pėdsakai matyti
prie vartų stulpo. Vilnyse – plaukikas,
Jis, kaip kas rytas, trokšta išbandyti

raumenio tvermę ir ežero tūrį.
Glotnios platybės neapriėpia akys.
Galva panyra. Tvyksteli sugurę
purslai po delnu. Aidi kregždžių šnekos,
debesys dumba lyg apvirtus burė,

stiprėja srovės, ir kūnas atgyja.
Netrukus krantas, o vanduo ledinis.
Pašlovink aukštą Dievo tvariniją,
čiulbesį, šviesą. Spindulių lenktynės
pikelia pienę, plukę ir leliją.

Liesdamas pušį it rusvą koloną,
žinai – pasaulis erdvus ir vienodas.
Toli tie slenksčiai, tie laiptai, ta duona,
svetimas miškas, netikėtas sodas
prie Potomako ar prie Montgerono.

Vėjas ir bronchai tobulai sutapo.
Aukšlė praplėšia įtemptą paviršių.
Nuojaautos dūris neužgniaužia kvapo –
toli šešėlis, į kurį pavirsi,
įveikęs mirtį ant popieriaus lapo.

Rasa nudžiūva, jaunas skruostas dega.
Kitėja formos, pripildančios būtį.
Bręstančią klausą, aštrėjančią regą
palaiminusi stabteli minutė.
Ruduo virš skardžių pučia savo ragą.

You can't begin from the start, no matter how you strive.
Whatever else, now speak. There is nothing more real.

On Both Sides of Alnas Lake

where the young Czesław Miłosz used to swim

Open the shutter. The still dark stretch
is cut by a dock. The whispers of rushes carry
up from the lakeshore sparsely meshed
with wisps of juniper. A limpid dictionary!
The water secretes smoke, rocking a boat,

a rough drop of air touches the throat,
burns the mouth's arch in a sudden blaze.
You can spot the footprints of a boar
by the gate. A swimmer in the waves
tests, as every morning, in private war,

his strength against the contents of the lake.
The eyes can't take in the sleek plateau.
The head dives down. The spume of a wake
glints under a hand. Swallow speech echoes
and a cloud hollows into a sail-like shape.

The current stiffens, and the body revives.
The shore is near, the water is like ice.
Praise the high creation of God – alive
with warbling and light whose rays race
to dandelion, water-lily: their heads rise.

Touching a pine like a rosy column,
you know – the world is wide and one.
Far away – thresholds, others' stairs, a foreign
forest, that bitter bread, an unexpected garden
by the Potomac or next to Montgeron.

The wind and the lungs are in league.
The common bleak breaks out from the depths,
and stings of premonition do not arrest breath –
the shadow which you will be recedes,
having beaten death with a paper's leaf.

The dew has dried, the young cheek burns.
Forms undergo alteration and saturate being.
Sharpening sight, ripening hearing:
stop for a minute with this blessing.
Above the cliff, autumn sounds its horns.

Мне Тифлис горбатый снится...

Осип Мандельштам

Už Onos ir Bernardinų,
kur liturginį vardyną
skaito varpinių šeima,
vienuolyną apkabina
šlaitai, smėlis, žaluma.

Po langais – upokšnių vagos,
nuožulnaus kalvyno spragos,
čerpių linija darni,
ir žibintas įsidedęs
atsispindi grindiny.

Šiapus kryžių, šiapus kalno
miestas sutelpa į delną,
o dorėnų kolona
skaidrumu atliepia šalną,
lengvo laiko sklidina.

Čia šaligatviai nelygūs,
baltos plokštės – tarsi knygos,
suguldytos įstrižai.
Trūkinėja gatvių stygos,
virsta akmeniu dažai.

Per karus nesunaikinta,
gerą šimtmetį nekinta
mūro kreivė po skarda,
atrankinto labirinto,
margo juodraščio valda.

O prie mugės tankumyno
atsigerk raudono vyno –
daug aiškesnė jo dėka
nepažįstamo kaimyno
nenustygstanti šneka.

Liepos lapui lemta kristi,
žolei – želti, kėkštui – skristi,
mirčiai – artintis gatve,
tau – įminti strofos mįslę,
džiaugtis balsių pilnatve.

Sambrėškis. Beveik jaunystė,
apsimetus vienatve.

I dream of hunchbacked Tiflis...

– Osip Mandelstam

Beyond St. Anne's and the Bernardines,
where the liturgical lists
are read by a family of bells,
the monastery is held
by hills, sand, and green.

Under windows, the waves of rills
wander between steep gaps of hills,
roof-tiles sketch harmonious lines,
and a street-light enflamed
reflects itself in pavement.

On this side of crosses,
the city fits into one's palm,
and a Doric column answers
the frost with lucid calm,
full of weightless time.

The sidewalks are unhoned:
white planes like books
laid out slantwise, oblique,
and the strings of streets break
while paint turns into stone.

Not destroyed by wars,
unchanged by passing years,
the wall stretches under tin
to an unlocked labyrinth,
a realm of motley inscriptions.

In the market's dense disorder,
drink a draught of red wine –
thanks to it, the unending whine
of your unknown neighbor
will become a speech more dear.

The linden leaf is fated to fall,
the grass to grow, the jay to fly,
death to mosey on down the street
and you to recall the stanza's *why*
to relish the richness of vowels in speech.

Twilight falls. It's a bit like innocence
feigned and feigning former loneliness.

Hamden, Connecticut

Per statmeną betoną persilieję vandens,
 eglišakiai, užkliudę tvenkinio paviršių.
 Mintyse atkartoju tą asfalto ruožą,
 vingiuojantį į kalną tarp kvapnių lipikų,
 baltažiedžių notrelių, vėdrynų, vanagių.
 Štai cementinio bokšto cilindras, štai sodas,

kur matydavom seną anglistę, kadaise
 žinovų vertinamo veikalo heroję
 (skaudi, tačiau žavinga lemtis). Ši buveinė
 mums, kaip ir tau, žadėjo palaimingą spragą
 tikrovėje. Ji vertė svetimą žemyną
 beveik savų peizažų prieangiais ir slenksčiais.

Čia, šalia daugiabriaunio beviltiško miesto,
 kur netgi nejunti, kaip mažėja bičiulių,
 patirdavome laiko įprastinę trukmę –
 kovo properšų mėlį virš staigių uolynų,
 sudrėkusiais šešėliais slegiantį rugpjūtį
 ir galingą ankstyvojo lapkričio liepsną.

Čia du ar trys svečiai atstodavo daugybę.
 Čia rinkomės prie stalo, ragaudami „Hendrick’s“,
 stebėdami kitokio šimtmečio paveikslus
 ir juodą pianiną. Šičia, ant suoliuko,
 juokavome, kad esti kalbės empirėjus,
 kur per amžius gyvuoja išgrynintos formos –

vokatyvas, aoristas. Ten pasitrauksi,
 kad ne mūsų pasauly ir toliau galėtum
 lukštenti jų dëlionę. Bet kalba – ne viskas.
 Žinojom, tu ne itin mėgsti prisiminti
 vagoną, karo žiemą ir Kotlaso speigą,
 šimtasiūlių rikiuotę prie didžiulės upės,

bet iš to meto liko įgūdžiai – mokėjai
 tikslingai gniaužti pjūklą, apgenėti medį.
 Tas mokslas dar gyveno sąnarius ir nervuos,
 kada, kaip vieną dieną pasakei, jau slydai
 į tamsumą – kas kartą statesniu paviršium,
 iš palatos palaton, iš komos į komą.

Hamden, Connecticut

The water washed over the dam's concrete wall
and over the fir branches stuck on the rim.
In my mind I recall that asphalt strip that wound
and wound up the mountain among scented woodruff,
white-tipped dead-nettles, buttercups and hawkweed.
Here the cylinder of the cement tower, here the garden

where we used to see the old English pro, once
the heroine of a work valued by those who know
(a painful, though charming fate). This place
promised us, as well as you, a blessed breach
within reality. It even translated a foreign continent
into a landscape of porches and doors, almost our own.

Here, beside a multi-sided and hopeless city,
where you can't even feel your friends recede,
we experienced the usual durations of time –
the March clearings of blue above steep cliffs,
an August oppressed by sodden shadows,
and the formidable flame of early November.

Here, two or three guests stood for a multitude.
Here, we gathered at the table, sipping Hendrick's gin,
glancing at the pictures from another century,
and a black piano too. Here, on a bench, we joked
how there must be an empyrean of language
where purified forms live on through the years –

the vocative, the aorist. That's the place you will find
when this world is done to continue to shuck and hull
their mysteries. But language is not all.
We knew you did not much like to recall
the wagon, the winter of war, or the Kotlas frost
where you fell into formations of prisoner's threads.

But from that time, habits remained – you knew
how to properly clutch a saw, trim down a tree.
That learning lived on in your nerves and sinews
even when, as you put it one day, you began the slide
into darkness – each time a steeper surface,
from ward to ward, from coma to coma.

Tarp žaliuojančių krūmų plazdena dagilis
ar volungė. Subrendo naujas metų laikas,
dobilų kepuraitės raudonuoja pievoj.
Pasaulis pakitėjo. Tu nebesikeisi,
atsirėmęs į krėslo atlošą, kaip tąsyk,
priešpaskutinį kartą klausydamas Bacho.

Substancija nedingsta – sako teologai.
O galbūt nepradingsta tiktai atleidimas
ir atmintis. Nežinom kitokios visatos.
Šios mums turi užtekti. Tesuteiks paguodą
fotografijų rūkas, keturios stichijos,
vos įžiūrimas stiklo pėdsakas ant stalo.

A goldfinch flutters within greening brush,
perhaps an oriole. A new season now ripens
and clover caps redden on the lawn.
The world shifted, but you will not change,
leaning on the armchair's back, like when
you listened to Bach that second-to-last time.

Substance does not vanish, say the theologians.
Or maybe it's just memory and forgiveness
that stays. We don't know another universe.
This one should be enough. Let the fog
of photographs console, the four elements,
the hardly visible sign on the table of a glass.

JONAS ZDANYS

Jonas Zdanys (born in 1950), recipient of the 2002 Yotvingian Prize, earned his baccalaureate degree from Yale University and his Masters and Doctoral degrees in English literature from the State University of New York. He has published more than 20 collections of poetry, 5 of them in Lithuanian, and has also published 22 volumes of his translations into English of Lithuanian authors. This year, Lamar University Press published his collected poems: *The Angled Road: Collected Poems 1970-2020*, 300 pages. J. Zdanys currently serves as Professor of English and Poet-in-Residence at Sacred Heart University in Connecticut.

USA / Lithuania

The clock strikes midnight.
Night began like a last letter against
the cold, the flat light the color of shadows
and the shaken wings of cicadas drying
to dust and brown grass under the ice
as the world revolved and time passed
in brisk detachments down the road.
It had snowed all day, the sky fading
to brittle knots and lesser birds folding
to dark echoes on the streetlamps and trees.
When we came back, a haze of blue
smoke blinded the wall, the frail silence
of the street following up the long stairs.
Outside the window, past the red tiles
of the rooftops, in the old square near
the fountain, three white horses rounding
the circle turned and swelled in bronze.
They watched the strangers pass,
the secret given them by the world
an allegory of winter and love,
quick as their eyes could count
the lowest number on the wheel.
And the sky turned dark as a wilted rose,
black and brittle at the root.
And shadows leaked unfocused
at the center and the edge.

Jonas Zdanys gimė 1950 m. Niu Britene Konektikuto valstijoje. 2002 m. Jotvingių premijos laureatas. Bakalauro laipsnį įgijo Jeilio universitete, magistro ir daktaro laipsnius – Niujorko valstijos universitete. Išleido daugiau nei dvidešimt poezijos rinkinių, iš jų penki išversti į lietuvių kalbą; į anglų kalbą išvertė 22 lietuvių autorių knygas. Šiais metais JAV leidykla *Lamar University Press* išleido jo 1970–2020 m. visų eilėraščių rinkinį *The Angled Road (Vingiuotas kelias)*. Šiuo metu dėsto kūrybinį rašymą *Sacred Heart* universitete Konektikute.

JAV / Lietuva

Laikrodis muša vidurnaktį.
 Naktis prasidėjo kaip paskutinis laiškas
 prieš šalčius, blausi šviesa šešėlių,
 numestų cikadų sparnų, subyrėjusių
 į dulkes ir parudavusių žolę po ledu,
 pasisukus pasauliui ir laikui praėjus
 judriais daliniais keliu.
 Snigo ištisą dieną, dangui traukiantis
 į trapias gniūžtes ir menkesniems paukštukams
 nuklojant tamsiais aidais žibintus ir medžius.
 Kai grįžome, melsvas dūmelis
 apakino sieną ir trapią gatvės tylą,
 sekančią ilgais kylančiais laiptais.
 Už lango, už raudonų stogų čerpių
 senoje aikštėje prie fontano
 trys balti žirgai besisukantys ratu
 padidėjo ir sustingo į bronzą.
 Jie stebėjo praeinančius svetimus žmones –
 pasaulio jiems dovanotą paslaptį,
 meilės ir žiemos alegoriją,
 kiek tik akys pajėgė įžiūrėti
 mažiausius skaičius rate.
 Ir dangus užtemo it nuvytusi rožė,
 juoda ir trapi prie šaknų.
 Ir šešėliai neryškūs prasisunkė
 ties viduriu ir kraštais.

Your skin tasted like the air along
 the river, bitter and quick, one light
 shining in the window of the house
 beyond the bend of the road.
 The silence of God muddled the trees
 as the heavens closed and reconciled
 with light, and the twelve winds
 survived the dream's last hour.
 In the distance, rising and falling,
 the echoes of stars scratched effigies
 on broken stone, gatherings of lost birds
 patched breathless near the outer gate.
 Clouds of snow spun clockwise
 in the timeless glass of heaven
 and earth, and the dry bones rode
 on clear wings to history and dust.
 Wait. None of this may be right.
 Tonight memory twists and turns
 in a drunken room, passion ending
 in the echoes of birds in locked boxes
 as the vestments of glass struggle and dull.
 The course of the world slips away and
 the year loses its footing in the street.
 The speculations of what is true conclude
 without conviction or success, the points
 of the wind rose rusted in the arches.
 Consolations of the past darken
 to bottomless reductions in the mirror,
 the artificial line with no fixed point
 compounded at the margins as they fall.
 The synthesis of fire and ice drones
 in the hollows, wings the white wall.

I watched you standing in the hallway,
 red shoes nervous in your hand,
 a gray shape of soot and stone in a
 silent corner of the night leaning against
 the wall like an impossible dream.
 Footsteps shake the floor, the secret out,
 and the city slides into its own blue light.
 The long burdens and spare parts
 of this place as the great wheel spins
 its last come and go as they will.

Tavo odos skonis kaip oro virš upės,
aitrus ir gyvas, viena švieselė
namo lange už kelio posūkio.
Dievo tyla sumaišė medžius,
dangums užsivėrus ir susitaikė
su šviesa, ir dvylika vėjų ištvėrė
paskutinę šio sapno valandą.
Tolumoje stiprėjantys ir pritylantys
žvaigždžių aidai subraižė atvaizdus
suskilusiam akmeny, būriai pasiklydusių paukščių
netekę žado užklojo išorinius vartus.
Sniego debesys sukosi pagal laikrodžius
belaikiam dangaus ir žemės stikle,
o sausi kaulai skriejo skaidriais sparnais
link istorijos ir dulkių.
Palauk. Čia niekas negali būti teigus.
Šiąnakt atmintis sukasi, vejasi
girtame kambary, aistra nuslopstanti
paukščių balsuos užrakintose dėžėse,
o stiklo drabužis gina bei ramdo.
Pasaulio tvarka pradingsta kažkur,
o metai paslysta gatvėje.
Spėliojimai, kas yra tikra, baigiasi
neįtikinamai ir nesėkmingai, vėjų rožės
galai rūdija po arkomis.
Praeities paguodos aptemdo
mažąsias veidrodžių bedugnes,
dirbtinė linija be atskaitos taško
rėmina paraštes, joms nubyrant.
Ugnies ir ledo sintezė zvimbina
tuštymėse, skraidina baltąją sieną.

Stebėjau tave stovinčią prieškambarį,
raudoni bateliai nervingai rankoje,
pilkas akmens ir suodžių kontūras,
atsišliejęs į sieną it neįmanomas
sapnas bebalsės nakties kampe.
Žingsniai grindis sudrebina, paslaptis atskleista,
ir miestas slysta į savo mėlyną šviesą.
Ilgalaikės naštos, ir atsarginės šio buto dalys,
kai didelis ratas pradeda paskutinį apsisukimą,
pasirodo ir dingsta pagal jų valią.

The day will not reconcile with night,
 peels the muster of the rounding stair.
 Things sleep in the tarnish of ice,
 cold in a cold world where time
 wears out, and the street that leads
 home darkens on its steep ascent.
 Its shadows tilt the shadows back
 in a long-abandoned room.

Try to remember the way
 the dark bridge above the dark river
 stands against the white of winter,
 the way dust coats the thin edges
 of the window blinds in the old room,
 the way smoke from the low chimneys
 in the narrow alley dissolves slowly
 in the air, the way the thin street
 turns back to the house, filled
 with memory and desire, and the sky
 erupts with the sound of lost birds
 in a warp of November snow.
 Truth springs up, heavy with the
 passing years, like a mirror
 in an empty house that shatters
 against a sudden wall.
 Take it all in as the year sets low
 on a horizon of cut stone, follow
 the shapes and signs that lift
 the secrets of another life.
 Clip the unexpected.
 Catch the one who was the first to fall.
 It may be enough.
 You may remember the way
 the moon wanes across the corners
 of the house, bleeding away like
 a thousand wings, the way
 the barrier of dead roots covets
 the new world, locked in the tempo
 of shift and change, the way
 light sinks into an open door
 near the edge of the infinite road
 and follows, follows, follows.

Diena nesusitaikys su naktimi –
nugremžia sraigtnių laiptų apžiūrą.
Daiktai miega patamsėjusiame lede,
šaltis šaltam pasauly, kur nusidėvi
laikas, ir gatvė, vedanti link namų,
tamsėja stačiai kildama aukštyn.
Jos šešėliai užkloja kitą šešėlių pusę
seniai apleistam kambary.

Pabandyk prisiminti, kaip
tamsus tiltas virš tamsios upės
dunkso žiemos baltume,
kaip dulkės nugula plonas
langinių briaunas sename kambary,
kaip dūmas iš neaukštų kaminų
siauroje alėjoje iš lėto sklaidosi
ore, kaip siaura gatvė
grįžta atgal į namą, dar kupiną
prisiminimų, aistros, o dangus
prapliumpa paklydusių paukščių balsais
lapkričio sniego properšose.
Tiesa iššoka apsunkusi
praeinančiais metais it veidrodis
tuščiame name, subyrėjęs
nuo smūgio į netikėtą sieną.
Priimk visa tai, metams leidžiantis
link tašyto akmens horizonto, sek
pavidalus, ženklus, iškeliančius
kito gyvenimo paslaptis.
Apkarpyk kas nelaukta.
Sugriebk tą, kas turėjo nukristi pirmas.
To gali pakakti.
Turėtum atminti, kaip
mėnuo dyla už namo kampų
nukraujuodamas tartum
tūkstantis sparnų, kaip
negyvų šaknų užkarda geidžia
naujo pasaulio, įkalinto permainų
ir kaitos greičio, kaip
šviesa plūsta pro atviras duris
prie nesibaigiančio kelio krašto
ir seka seka seka.

Nothing will happen.
The single stem of a cold night
will break like a blue vein,
the windows and doors of gray
towns claiming no further warrants.
A brittle snow will bring November
to a close and the trees along
the river in the center of the city
will thin to slow brick walls, crossed
thresholds, the disorder that sinks
to other shapes in a changing sky.
The old gods, carved in runes and
dry timbers, will cave the darkening
shadows of the streets.
The indifference of time will slide
to its quick, a black angel floating
in dark water under an old stone bridge.
Near the yards, the pulse of rolled
steel will deafen the light and air.
Memory, charred in its own dry visions,
will walk out the door into a silver light.
Nothing will gather into nothing.

The faces in the shop windows
grow old in the same country,
turn gray on the same cross streets,
rise and fall in the same small corners.
It is growing cold a mile down the road,
trains stop, death comes hobbling
like a strange dog suddenly at the door.
The sky beyond opens as if created for the
first time, filled with pale flowers, and a red
bird lifts slowly across the dark steel rails.
An old man's hand works the folds
of the empty wall in the dark, midnight
coiling along the bricks in the walk.
Something light and dry touches his face,
ripples and blurs in dead glass.
The next moment falters, then the next.

Nieko neatsitiks.
Vienas speiguotos nakties stiebelis
lūš it melsva kraujagyslė,
pilkų miestų langams ir durims
nekeliant papildomų sąlygų.
Birus sniegas atneš
lapkričio pabaigą, medžiai
prie upės miesto centre
retės link vangių plytų sienų,
peržengtų slenksčių, netvarkos, kuri į kitus
pavidalus slūgsta keičiantis dangui.
Senieji dievai, iškalti runose ir
sausuose sienojuose, nusileis
tamsėjantiems gatvių šešėliams.
Laiko abejingumas savaime nuslys
iki gyvuonies savo, juodas angelas plūduriuos
tamsiam vandeny po senu akmens tiltu.
Už kiemų lakštinio plieno ankštys
šviesą užgoš bei orą.
Atmintis, suanglėjus į sausas vizijas,
išeis pro duris į sidabrinę šviesą.
Niekas nesusikaups į nieką.

Veidai vitrinose sensta
toje pačioje šalyje,
pilkėja tose pačiose sankryžose,
kyla ir krinta tose pačiose kertelėse.
Šąla pusiaukelėje, sustoja
traukiniai, mirtis prisiartina šlubčiodama
kaip svetimas šuo staiga atsiradęs prie durų.
Dangus anapus atsiveria tartum
ką tik sutvertas, pilnas blyškių gėlių, o raudonas
paukštis kyla iš lėto už tamsių plieno bėgių.
Senio ranka lygina tuščios sienos
raukšles tamsoje, vidurnaktis
rangosi tako plytomis.
Kažkas lengvas ir sausas paliečia jo veidą,
suvilnija ir išnyksta negyvoje žolėje.
Kita akimirka klupteli, tada vėl kita.

I live simply, raise no alarms.
Darkness flows around itself
as eyes stare past the green walls
and light glances off the single vase
in the center of the table
that holds no stems or flowers.
Night deepens without commotion,
tilts its roots into the room,
the world in sleep and second sight.
The table is covered with the heads
of matches, carefully arranged
in circles and lines, a dangerous plain
near the closed attic door.
I endure the shift of things,
watch a small brown spider
make its way among the
phosphorus stones, quicker
than a human hand, my fingers
tapping on the table's edge.
It is centered on its spot,
threading through the rows
of matchheads as if some
needle's eye or frightened wish.
Wind rattles the window glass,
blessing the ground
and surviving the ice.
I stay up half the night
awake in every nerve,
the promise of conflagration
in the dusted air.
The great wheel spins.
A match scratches across
the coarse plate, circles
aimlessly for a minute
in the streak of its pursuit.
The spider dances for
redemption on the table
among the yellow flames.
My fingers tap the edge in time,
nourished on tears and smoke.

Gyvenu paprastai, nekeliu panikos.
Tamsa užplūsta savaime, akims
spoksant pro žalsvas sienas,
o vieniša vaza stalo centre lengvai
žvilgčioja – joje nei žiedų, nei stiebelių.
Naktis gilėja nekeldama jokio sąmyšio,
leidžia savo šaknis į kambarį,
pasaulį, miegantį antrame regėjime.
Stalas nusėtas degtukų
galvutėmis, rūpestingai sudėstytomis
ratais ir linijomis, – pavojinga plynė
prie uždarytų mansardos durų.
Ištveriu daiktų permainas,
stebiu, kaip rudas voriuukas
vinguriuoja tarp fosforo akmenų
sparčiau nei žmogaus ranka pirštais
man barbenant į stalo kraštą.
Jis kol kas pačiame centre ir
skverbiasi pro degtukų galvučių
eiles lyg per kokią adatos akį
ar troškimą bauginantį.
Vėjas tarškina lango stiklą
laimindamas žemę
ir ištverdamas ledą.
Pusę nakties budžiu
kiekvieną savo nervu
nujausdamas didelį gaisrą
dulkių pilnam ore.
Didysis ratas sukasi.
Degtukas brėžias per
šiurkščių plynę, be tikslo
sukasi dar akimirką
savo siekinio rėžyje.
Voriukas šoka ant stalo
išsigelbėjimo šokį
tarp geltonų liepsnų.
Mano pirštai barbena į laiko kraštą,
išmaitintą dūmų ir ašarų.

DOVILĖ ZELČIŪTĖ

Dovilė Zelčiūtė gimė 1959 m. Kaune. Užaugo žinomų aktorių šeimoje, todėl jos kūryba nuo pat pradžių susijusi su teatru. Poetė, dramaturgė, eseistė, išleido devyniolika įvairių žanrų knygų, jos kūrinių išversta į rusų, anglų, švedų, bulgarų, lenkų, vokiečių ir prancūzų kalbas, poezija įvertinta įvairiomis literatūrinėmis premijomis, iš kurių svarbiausios: Salomėjos Nėries premija (2004, už eilėraščių knygą *Lapkričio pratimėliai*), Kauno meno kūrėjų asociacijos premija (2009, už knygą *Klaidinantys judesiai* ir žodžio bei vaizdo sąsajas pastarojo meto Lietuvos fotomenininkų darbuose), Kauno miesto savivaldybės Kultūros ir meno premija (2015, už knygas *Paleisk mano ranką* ir *Po repeticijos*) bei Jono Aisčio ir Vieno lito literatūrinės premijos (2019, už eilėraščių knygą *Prieglaudos miestaį*). Parašė teatro pjesių, išleido interviu knygų su garsiais teatro žmonėmis ir fotomenininkais bei esė apie juos. Su Algimantu Aleksandravičiumi išleido dvikalbę poezijos ir fotografijos knygą *Stotys* (2006). 2020 m. apdovanota Prezidento ordino medaliu „Už nuopelnus Lietuvai“.

Lietuva

Hamletas

Ji niekada nepareis
širdies ramybė mano motina
aš žiūrėsiu į aukštus medžius
trečio aukšto balkonas
košiamas vėjo ir monologų
vis dar virpa
šviesa nuo Nemuno ir Nėries,
Dieve,
kada šitai buvo
tėvo nerūpestingas juokas
mamos papurusios garbanos
jo delnuose
negi dėdė gyvenimas
mus būtų išdavęs
ten Ofelija brenda per vandenį
su dilgelėm ir varnalėšų šaknim
trinksis plaukus
jos galva ir po žemėm man kvepia
upe kriauklėmis ir akmenimis
žengdama
ji grįžta ir grįžta
negi visa atstūmiau
vienu netikėjimo judesiu
pakišau po velėna
ir mano siela suskilo
ilgiuosi pasaulio
jį turėdamas liesdamas

Dovilė Zelčiūtė was born in Kaunas in 1959 to a family of distinguished actors and for this reason her work has always been connected to the theatre. She is a poet, playwright, and essayist and has published 19 books in various genres. Her writing has been translated into Russian, English, Swedish, Bulgarian, Polish, German, and French. Her poetry has been honoured with several literary awards, the most notable being the Salomėja Nėris Proze (2004, for the poetry collection *November Exercises*), the Kaunas Association of Artists Prize (2009, for the book *Mistaken Movements* and for her work with Lithuanian photographers in the following year, connecting her words to their images), the Kaunas Municipality Arts and Culture Prize (2015, for the books *Touch My Hand* and *After Rehearsal*), as well as the Jonas Aistis Prize and the One Lita Prize (both in 2019, for the poetry book *Haven Cities*). She has written plays and has published a book of interviews with eminent theatre people and photographers, as well as several essays on the same topic. In 2006, in cooperation with Algimantas Aleksandravičius, she published *Stations*, a bilingual book of poetry and photographs. In 2020 she was awarded the Presidential Medal of the order of Merits to Lithuania.

Lithuania

Hamlet

She'll never return
 peaceful heart my mother
 I'll look at tall tree
 third storey balconies
 stirred by wind and monologues
 the light
 still trembling from the Nemunas and Neris
 Oh God,
 when was this
 father's carefree laugh
 mama's tousled hair
 in his palms
 not a chance that life, uncle
 would betrayed us
 it's there that Ophelia waded into the water
 with nettles and burdock roots
 rattling in her hair
 even from underground I can smell her head
 river shells and stones
 crossing
 she returns and returns
 don't tell me I pushed it all away
 in a single disbelieving motion
 shoved it under the turf
 and my soul fractured
 I yearn for the world
 where I have her touch her

ir mirdamas
 nesugebu mirti
 mane valkios po sceną
 tamsoje
 aš springsiu tamsa
 netikėjimo vėmalais:
 sudraskyta gyvybė
 Ofelijos dumbblas
 Motinos ilgesys
 Tėvo šmėkla
 visuose namuose
 kapuose
 visose bažnyčiose scenose

Tėvai sėdi įsauly saloje vidur upės
 birželis vasaros pradžia Nemunas kirai
 jų aukšti balsai juokas
 ant žolės nedidelis termosas
 saugioje vandens juostoje
 be drabužėlių šokčioju upės užuteky nardau
 ir kirai krenta arba rėkia tiesiog virš galvų
 smėlyje paukščių kiaušiniai atsargiai! įspėja mama
 šitoks vėjas
 medžio kvapą nuo lentpjūvės – tiesiai į mus
 atneša žinią
 vasara niekada nesibaigia
 su artimaisiais
 sesuo kažkur piešia lubinus
 renka žemuoges ji visada man suaugusi
 batukai su aukšta pakulne
 pavojus vėliau – tasai *kaukšt kaukšt*
 bet kol kas aš nardau kaip prieš gimimą supuojama
 rankų mano tėvo mamos švelnių balsų
 apie keliones vaikus šį birželį
 didelė jau jų mažoji duktė
 žvelgiu į dugną griebiu
 vandens nugludintą šukę
 visam laikui pagriebiau
 tėvus sėdinčius įsauly saloje
 šukę vidur švytinčios upės

and dying
 I don't manage to die
they'll haul me onto the stage
 in the darkness
I will choke on darkness
non-believer vomit:
ravaged life
Ophelia's seaweed
Mother's longing
Father's ghost
 in all the houses
 the graves
 on all the church stages

My parents sit on a sunlit island in the middle of the river
June the start of summer Nemunas gulls
their high voices laughter
on the grass a small thermos
a safe stretch of water
without clothes I leap into a cove in the river dive
and the gulls fall or rather screech above our heads
in the sand are bird eggs careful! cautions mama
this wind
the smell of wood from the mill comes directly at us
bringing news
summer never ends
with our near and dear
 my sister is somewhere drawing lupines
collecting strawberries she's always grown up to me
her little high-heeled shoe
a danger later—that *click clack*
but right now I dive as before birth cradled
in the hands of my father mother's gentle voice
about journeys children this June
how big their youngest daughter is already
I look to the bottom grasp
a water polished shard
I've always grasped for it
my parents sitting on a sunlit island
a shard in the middle of the shining river

Ar Tu apie mane pagalvojai
kai skambėjo *Liberta* kai varė iš proto
juk tai tu apie mane pagalvojai
ryte kėliausi gyvas gyvensnis nei vakar
atstūmęs tris, dvidešimt dvasių
juk tai Tu
apie mane pagalvojai
nes dar būnu ir čia man patinka dar leista
žiūrėt į brangiausius girdėti
veidus paliesti
nes Tu apie mane pagalvojai
o kai mano veidą paliesi pakviesi
kai skudurėliai sudils
ir išbluksiu –
ar prisiminsi
ar priimsi
į Prieglaudos miestą?

Gražus yra šis pasaulis

Gražus yra šis pasaulis
 tėvai seserys broliai
 vedu tave už rankos
 galime žaisti
 ieškoti miesto parduotuvėse
 pigių vaikiškų drabužėlių
 ateisi ir apsilvksi žydrą suknelę su baltais žirniukais
 broliui į stalčių padėjau
 mėlynas dryžuotas kojinaites
 o tu jau siektumei
 pasimatuoti mamos vestuvinę
 dar anksti
 dar saulėtekiai ir saulėlydžiai juokas ir ašaros
 skaudžios priesaikos
 jų laikysitės arba sulaužysit
 bet visą laiką žinok
 namai tavęs laukia
 o pasaulis yra gražus
 dosnus ir viltingas
 išmoksi skraidyti perkęsti kryčius
 neverksiu aš jau didelė
 išeidama pasakei matėmės šį sekmadienį
 paskui vėl daug kartų dar susitiksime
 dubenėlį šilauogių paliksiu ant taburetės

Did You think about me
when *Liberta* played when it drove you out of your mind
you must have thought about me then
in the morning rising more alive than yesterday
pushed aside three, twenty spirits
You must have
thought about me
because I'm still here and I like it here and I'm still allowed
to look at the most precious to hear them
to touch their faces
because You thought about me
and when you will touch my face invite me
when these rags are used up
and I disappear—
will you remember
will you take me in
into the city of Sanctuary?

This world is beautiful

This world is beautiful
parents sisters brothers
I lead you by the hand
we can play
search the city shops
for cheap childish clothes
you'll come and don a sky-blue dress with white polka dots
I put a pair of blue striped stockers
into brother's drawer
and you reach for
mama's wedding dress
it's early yet
there are still sunrises and sunsets laughter and tears
hurtful promises
you will uphold them or break them
but always know
home awaits you
and the world is beautiful
generous and hopeful
you'll learn to soar to survive falls
I won't cry I'm grown up already
you said when you left after seeing each other this Sunday
we will meet many times again
I'll leave a bowl of bilberries on the tabouret

visada prisimink
gražus yra šis pasaulis

aš žinau.
Man buvo gražus

pagal Matą
visa kas paslėpta bus atidengta

ir iš kur man žinoti
po koku *bliūdu*
aš pati dabar pavožta,
mano Viešpatie

Prieš iškeliaudama
mama norėjo rūkyt
čia turi būti balkonas
nors porą dūmų!
neleidom
kalbėjom kažkokias nesąmones
negalėjom ištraukti vamzdelių
negalėjom palatoj
tiesiog imt ir užmušti
kai galvoju
didžiausiems nusikaltėliams prieš egzekuciją
leidžiama surūkyt cigaretę
kaip dabar
man pateisinti savo negailestingą sveiką protą
kai buvo likę vos keletas valandų nepilna para
ji tik norėjo susikaupti ir suprasti visa kas vyksta
ką reikės toliau daryti toliau nuo teatro nuo visų
privalomų vaidinimų kaip suvaldyti laiką
rūkyčiau dabar už tave bet mūsų
juk tai nepasotins, brangiausioji

Vėl sučiups iki dusulio
lapkričio žnyplės
ir kartojasi laikas – ar viskas
kaip Rašte parašyta įvyko
paskutinių savaičių tamsa

I know.
It was beautiful to me.

according to Matthew
everything that was hidden will be revealed

how am I to know
under what *bowl*
I've hidden myself
my Lord

Before leaving
mama wanted a smoke
There should be a balcony
just a couple of puffs!
we didn't let her
told her some kind of nonsense
we couldn't pull out the tubes
we couldn't in the ward
we couldn't just up and kill her
 but when I think about it
even the people found most guilty
are allowed to smoke a cigarette before execution
 how can I now
correct my ruthlessly healthy mindset
when there remained only a few hours not even a full day
she only wanted to gather herself to understand everything that was happening
what will need to be done next and away from the theatre away from everything
the obligatory roles how to manage her time
I would smoke for you now but
that won't satisfy us, my darling

Again November's claws
will grab me until I'm short of breath
and the horror repeats—has everything
happened as it is written in the Scriptures
the darkness of the past weeks

raudojimai naktį
 užsispaudusi veidą pagalve
 kad tik tu neišgirstum
 namų darbai nepavykę
 nenuryjamos košės
 nenubėgantis gerkle vanduo
 neatmirkomas kraujas
 nebegalinti atsimerkti užtinusi
 dešinioji akis
 sukarpyta
 į keturias tuojau pat ir į tris
 valandas mūsų para nuo skausmo
 iki skausmo nuo vieno iki kito narkotiko
 haliucinacijų pleistrai legionai –
 nepažįstami žmonės kalbina girdžiu kaip kalbiesi
 žvelgdamas į lubas į dangų virš pianino

iki kaklo semia aistra –
 sumaišyti visa su smėliu
 iškart – tave ir mane –
 nelaukiant tų antkapių
 Viešpatie kaip sau atleisti
 o jei viską dariau neteisingai
 Viešpatie aš nežinau
 ar mokėjau tave numirti

Praėjus kokiam pusmečiui
 po visko
 vėl atsargiai, truputį tyčia palengvintai
 aiškinant apie kremaciją
 mažoji paklaus
 o tai kur senelio galva?
 ir tada smogs
 jo balsas žvilgsnis ir juokas
 bučinyt tyrumas kurio neradau kituose

Na žinai, atsakysi kasdieniškai
 lyg išsiblaškiusi lyg savaime suprantama –
 tenai pat
 pušynėly

wailing in the night
 face pressed into my pillow
 so you wouldn't hear
 homework not done
 porridge unswallowed
 water unable to find its way down the throat
 unremovable blood
 unopenable swollen
 right eye
 chopped up
 into four soon into three
 hours our days from pain
 until pain from one until the next narcotic
 hallucination plasters legions—
 unknown people talk to me I hear how you talk
 looking at the ceiling at the sky above the piano

up to my neck in desire—
 to mix it all with sand
 at once—you and me—
 not waiting for the grave
 Lord how to forgive oneself
 and what if I did everything wrong
 Lord I don't know
 if I knew how to give you death

After about six months
 after everything
 again carefully, a little lightheartedly on purpose
 explaining about cremation
 the little one will ask
 and where is grandpa's head?
 and then the blow strikes
 his voice gaze and laughter
 a kiss so pure not found in any other

Well you know, you'll answer normally
 as though distracted as though it goes without saying—
 the same place
 the pine grove

EUROPOS POEZIJOS PLATFORMA VERSOPOLIS

www.versopolis.com

Versopolis – tai poezijos platforma, jungianti penkiolika Europos poezijos festivalių įvairiose šalyse. Tai – Slovėnija, Slovakija, Lenkija, Lietuva, Prancūzija, Italija, Kroatija, Makedonija, Jungtinė Karalystė, Švedija, Austrija, Belgija, Ispanija, Vokietija ir Ukraina. Tarp festivalių tokie pasaulyje žinomi ir ilgus metus skaičiuojantys literatūros festivaliai kaip *Poetų pavasaris* Prancūzijoje, *Strugos poezijos vakarai* Makedonijoje, *Poezijos ir vyno dienos* Slovėnijoje ir kiti. Ši platforma skirta populiarinti jaunus poetus ir jų kūrybą kitose Europos valstybėse. Kiekvienas festivalis deleguoja keletą savo šalies poetų – pirmaisiais projekto metais po penkis jaunus poetus, antraisiais ir trečiaisiais – po tris. *Versopolis* dar pratęstas iki 2021 metų. Lietuvai atstovauja festivalis *Poetinis Druskininkų ruduo*, išrenkantis jaunus lietuvių poetus ir kasmet nuo 2015–ųjų pats pasikviečiantis po penkis įvairių šalių *Versopolio* autorius. Poezijos platformą remia Europos Komisijos programa *Kūrybiška Europa*.

EUROPEAN POETRY PLATFORM VERSOPOLIS

www.versopolis.com

Versopolis is a European poetry platform that creates new opportunities for emerging European poets and is supported by the European Commission's Creative Europe programme.

Excellent young poets write poems in every language but are often unknown beyond the boundaries of the language they write in. The aim of Versopolis is to change this, creating a unique, Europe-wide platform that gives emerging European poets the chance to become international poetry stars.

This year the Versopolis project will promote authors and their poetry, united under its motto 'where poetry lives', along with 15 festivals from Slovenia, Slovakia, Poland, Lithuania, France, Italy, Croatia, Macedonia, the United Kingdom, Sweden, Austria, Belgium, Spain, Germany and Ukraine, which will act as literature promoters and publishers in the European literary space.

Versopolis will help authors already established in their home countries spread their poetry across borders, its first and foremost aim being to promote European poets and their work and to create a close-knit poetic community.

DEJAN ALEKSIĆ

Dejan Aleksić, born in 1972. He finished his elementary and secondary school in Kraljevo. He graduated from the University of Novi Sad, the Department for Serbian Literature and Language. He published nine poetry books and over fifteen books for children. In the following years he had become one of the leading representatives of his generation. For his literary works he was awarded with the most significant rewards and recognitions in Serbia and abroad. He works as the Editor in Chief of the Publishing house Povelja and in the Public Library Stefan Prvovenčani in Kraljevo.

Serbia

Кућа усред света

Има једна кућа иза високе лиснате
Ограде, пуста под стражама тамних
Чемпреса, као меланхолична удовица
Коју заобилазе љубавници и хлеб.

Њених станара одавно нема;
Капци се годинама не дижу
Са обневиделих прозора.
У потрази за коренима, путују
Кроз њене собне митологије
Гласови бивше деце,
Мириси бивших трпеза.

Са ове стране су улица и живот,
Брзи дани завршеног времена.
Толико хлеба и толико љубави
Чека на споразуме са истином.

Мало знам о тајнама које бране
Смисао, али ово могу да потврдим:
Једног јутра пред вратима те куће
Седала је мачка жмиркајући на сунцу,
Као сенилни игуман, на тренутак збуњен
Нечим лепим, а тако земаљским.

Versopolis

Dejanas Aleksičius gimė 1972 m. Mokyklą baigė Kraleve. Novi Sado universitete baigė serbų kalbos ir literatūros studijas. Išleido devynias poezijos knygas, keliolika knygų vaikams, teatro pjesių. Vienas svarbiausių savo kartos serbų poetų ir vaikų rašytojų, pelnė Mešos Selimovičiaus premiją (2011) ir daugelį kitų savo šalies literatūros apdovanojimų. Leidyklos *Povelja* vyriausiasis redaktorius, dirba Kralevo viešojoje bibliotekoje.

Serbija

Namas pasaulio vidury

Yra namai už aukštos vijoklių
Tvoros, atokūs, budriai saugomi tamsių
Kiparisų, kaip melancholiška našlė,
Kurią apeina įsimylėjęliai ir duona.

Nuomininkų seniai nebėra;
Langinės ant nereginių langų
Nejudintos metų metus.
Po jo kambarių mitologiją
Ieškodami šaknų klajoja
Buvusių vaikų balsai,
Buvusių užstalių kvapai.

Šiapus yra gatvė ir gyvenimas,
Trumpos praėjusio laiko dienos.
Tieka duonos ir tieka meilės
Laukia sutarimo su tiesa.

Mažai žinau apie paslaptis, kurios saugo
Prasmę, bet galiu tai patvirtinti:
Vieną rytą ties šio namo slenksčiu
Tupėjo katė, mirksinti priešais saulę,
Kaip iškaršęs abatas, akimirkai sutrikdytas
Kažko nuostabaus, bet tokio žemiško.

Vertė Antanas A. Jonynas

GAIA GINEVRA GIORGI

Gaia Ginevra Giorgi was born in Alessandria in 1992. She graduated in Philosophy, at the University of Turin. After years of experimentations in poetry and music she published her first poetic work: *Sisifo* (2016) – a book and, at the same time, itinerant voiced performance poetry. She's currently promoting her second book, *Manovre segrete* (2017) through poetry performance and video-poetry. In addition, she's studying theater at the Alessandria Galante Garrone School of Theater in Bologna.

Italy

scatto in avanti e
rovescio la testa
lo spigolo della ferrovia
lo spacco verticale
della nuvola che insegna
l'attesa
l'esecuzione impeccabile
del vento
la sua rivolta

oggi sono un animale pigro
che piglia l'aria
e caccia respiri
un frutto maturo
per poco appeso
un letto ancora sfatto

sono una mattina
di settembre la pace
la tua
acqua del pozzo
un pugno di sassi
gettato di sotto

Versopolis

Gaja Džinevra Džjordži gimė 1992 m. Alesandrijoje. Turino universitete baigė filosofijos studijas. Po keletą metų trukusių poezijos ir muzikos eksperimentų 2016 m. išleista pirma jos poezijos knyga *Sizifas (Sisifo)* ir atliekamosios poezijos garso įrašai. Antrąjį eilėraščių rinkinį *Slaptieji manevrai (Manovre segrete, 2017)* papildė videopoezijos projektai. Šiuo metu studijuoja Bolonijos *Alessandria Galante Garrone* teatro mokykloje.

Italija

pašoku į priekį ir
užverčiu galvą
geležinkelio kampas
vertikalus debesies
kuris moko laukimo
plyšys
nepriekaištinga vėjo
egzekucija
jo maištas

šiandien aš tingus gyvūnas
traukiantis gryną orą
ir gaudantis kvapą
brandus vaisius
vos kabantis
nepaklota lova

aš esu rugsėjo
rytas taika
tavo
šulinio vanduo
sauja akmenukų
paleistų apačion

Vertė Ramunė Brundzaite

MYROSLAV LAIUK

Myroslav Laiuk was born in 1990 in the Carpathians, now lives in Kyiv. He is a Ukrainian novelist, poet, PhD in philosophy & literature and a teacher at the Kyiv-Mohyla Academy. He also compiled *Anthology of Young Ukrainian Poetry of the III Millennium*. Myroslav is a host of the show *The Poetry Time on UA: PBC*. KyivPost distinguished Laiuk at Top 30 Under 30 ranking of 2018 as one of the most innovative young Ukrainians. Myroslav is the author of 3 poetry books: *Thistle!* (2013), *Metrophobia* (2015) and *Rose* (2019) that were awarded by numerous prizes, especially by Litakcent Roku as the best poetry books of the year in Ukraine (2013, 2015). Myroslav authored 2 novels: *Babornya* (2016), and *The World is not Created*, (2018).

Ukraine

Після виборів президента

Учора вони вдруге обрали президента. А що ти?
Учора вважав себе котом (божечку, дитині чотири роки –
все у неї нормально з психікою). А сьогодні –
о четвертій, переступивши сплячі тіла,
потягнув усі каструлі надвір, щоб наповнити їх ґрунтом.
З поля й підлісся, які належали до твого королівства,
приніс липку розторопшу, дзвіночки, плаун –
і зарив у посуд. Із холодильника дістав скіпетр –
курячу лапу з чотирма пальцями: дивовижна рослина!
Однак усе це не хотіло рости, падало на стінки посудин,
як шиї мертвих лебедів.

Якби мене запитали, що таке поезія, відповів би, що оце –
садити зірвані рослини у горшки.

Відповідь не годиться? Тоді додам:
поезія нагадує мишей, кротів і землерийок,
які коти приносять на поріг своїм господарям.
Нікому тих гризунів не потрібно,
втім, це не може не викликати поблажливого захоплення.
Або навпаки: «Знов чортяка приніс мені цих щурів,
поганий, поганий кіт!»

Versopolis

І ця відповідь не годиться? А якщо я скажу,
що куряча лапа таки проросла?

Myroslavas Lajukas (Мирослав Лаюк) gimė 1990 m. Smodnėje, Ukrainos Karpatuose. Gyvena Kijeve, dėsto Kijevo Mohylos akademijoje, filosofijos ir literatūros daktaras. Sudarė *Trečio tūkstantmečio jaunosios ukrainiečių poezijos antologiją*. Trijų poezijos rinkinių autorius: *Piene! (Ocome!)*, 2013, leidyklos *Smoloskyp* prizas ir Kovaliovų fondo premija), *Metrofobija (Метрофобія)*, 2015, portalo *Litakcent* metų knygos premija), *Rožė (Троянда)*, 2019; parašė romanus *Bobinčius (Баборня)*, 2016, nominuotas BBC Metų knygos ir *Espresso TV* apdovanojimams), *Nesukurtas pasaulis (Світ нестворений)*, 2018). Kūrybos išversta į 10 kalbų. Dalyvavo Lietuvos rašytojų sąjungos rengtose vertimų dirbtuvėse *Daugiabalsė Lvove* bei Literatūros vertėjų sąjungos – lietuvių ir ukrainiečių literatūros vertimų dirbtuvėse Druskininkuose. Išvertė Gintaro Grajausko eilėraščių ir Danutės Kalinauskaitės apsakymą *Išregistruoti vaiduoklį*. Eilėraščių lietuvių kalba išspausdinta žurnale *Durys* (vertė G. Grajauskas).

Ukraina

Po prezidento rinkimų

Vakar jie antrąkart išrinko prezidentą. O ką tu?
Vakar maneisi esąs katinas (dievulėliau, vaikui ketveri –
jo psichika visiškai normali). O šiandien –
ketvirtą, perlipęs per sumigusius kūnus,
išvilkęs visus katilus į kiemą, pribėrei žemių.
Iš lauko ir pamiškės, priklausančių tavo karalystei,
atnešei kibių margainių, varpelių, pataisų –
ir užkasei induose. Iš šaldytuvo išsitraukei skeptrą –
šaltą keturpirštę vištos koją: įstabus augalas!
Tačiau visa tai nenorėjo augti, sviro prie indų sienelių,
lyg negyvų gulbių kaklai.

Jeigu kas nors paklaustų manęs, kas yra poezija, atsakyčiau štai ką:
sodinti nuskintus augalus į puodus.

Netinka atsakymas? Tada pridursiu:
poezija – tarsi pelės, kurmiai ir kirstukai,
kuriuos katės atneša savo šeimininkams ant slenksčio.
Niekam tų graužikų nereikia,
bet vis tiek neišvengsi atlaidaus pasigėrėjimo.
Arba atvirkščiai: „Vėl velnio išpera prinešė man tų žiurkių,
negeras, negeras katinas!“

Ir šis atsakymas netinka? O jei pasakysiu,
kad vištos koja vis dėlto sudygo?

THOMAS TSALAPATIS

Thomas Tsalapatis was born in Athens in 1984. He studied history and theory of theater at the University of Athens. His first collection *Daybreak is Slaughter, Mr. Krak* (Ekati editions, 2011), received the National Prize for best emerging author (2012) and was published in Italian in 2018. His second collection *Alba* (Ekati editions, 2015) was published in 2015 and translated into French in 2017, published by Desmos editions. In 2016 and 2019 he wrote *Encore* and *Monica Vittì does not recall*. He writes articles for Greek newspapers, magazines and web portals. Several of his poems have been translated into English, French, Spanish, Italian, Arabic and have been included in more than 8 anthologies. He has translated and published poems of W.B. Yeats and W.H. Auden.

Greece

Στην πρώτη γειτονιά της Άλμπα

Στην πρώτη γειτονιά της Άλμπα, τα πουλιά βουλιάζουν σαν πέτρες στον ουρανό.
Στην πρώτη γειτονιά της Άλμπα, αυτή που πρώτη συναντάς και τελευταία αφήνεις.
Εδώ οι ανηφόρες αρνούνται να γίνουνε κατηφόρες. Εδώ οι διαδρομές διαρκούνε
πάντοτε 10 λεπτά. Όλες οι διαδρομές. Άσχετα με την απόσταση, το μεταφορικό,
άσχετα με τον ρυθμό του βήματος, την ταχύτητα του οχήματος. Πάντοτε 10 λεπτά.
Εδώ. Στην πρώτη γειτονιά της Άλμπα.

Εδώ τα δέντρα μεγαλώνουν γυμνά. Τα σταφύλια γεννούν και γερνούν μέσα σε
λίγες ώρες. Χυμός, σάρκα, τα στοιβαγμένα τους δευτερόλεπτα. Κάποιες φορές,
μέρες της ήσυχης ανθοφορίας, τα σύννεφα κατεβαίνουνε μέχρι κάτω. Βουλιάζουν
σε θάλασσες, λίμνες, φλιτζάνια. Δεν βρέχει, μα τα δοχεία παραμένουν γεμάτα.
Το μόνο σίγουρο είναι πως κι εδώ νυχτώνει
Μα μόνο μέχρι τη μέση
Έτσι,
όσο πιο κοντός είσαι
τόσο περισσότερο ξημερώνεις

Την ώρα αυτή η Άλμπα κοιμάται τον φοβερό κοιμισμένο της ύπνο
Εδώ προσευχή είναι η πέτρα
Και ο άνθρωπος
μια κλωστή θαυμάτων
ραμμένη σ' ένα αντίο

Versopolis

Tomas Calapatis (Θωμάς Τσαλαπάτης) gimė 1984 m. Atėnuose. Atėnų universitete studijavo teatro istoriją ir teoriją. Išleido poezijos rinkinius *Dienos pradžia yra skerdynės, pone Krakai* (Το ξημέρωμα είναι σφαγή Κύριε Κρακ, 2011, nacionalinė debiuto premija; 2018 m. išleistas italų kalba), *Alba* (Άλμπα, 2015; prancūzų kalba – 2017), *Fritzų ir Langų geografija* (Γεωγραφίες των Φριτς και των Λανγκ, 2018), pjeses *Encore* (Άνκόρ, 2016) ir *Monica Vitti nebeprisimena* (Η Μόνικα Βίτι δεν θυμάται πια, 2019). Rašo keliems Graikijos žurnalams, laikraščiams ir interneto portalams. Dalyvavo daugelyje tarptautinių poezijos festivalių; eilėraščių išversta į anglų, prancūzų, ispanų, italų, arabų kalbas. Išvertė W. B. Yeatso ir W. H. Audeno kūrinių.

Graikija

Pirmajame Albos rajone

Pirmajame Albos rajone paukščiai skęsta danguje kaip akmenys. Pirmajame Albos rajone, kurį pirmutinį atrandi ir paskiausią palieki. Čia įkalnės nesileidžia paverčiamos nuokalnėmis. Čia maršrutai visada trunka 10 minučių. Visi maršrutai. Nepriklausomai nuo atstumo, transporto, žingsnio spartumo, ratų nartumo. Visada – 10 minučių. Čia. Pirmajame Albos rajone. Čia medžiai auga nuogi. Vynuogės užsimezga ir sunoksta per kelias valandas. Sultys, minkštimas, tampriai sulipusios jų sekundės. Kartais, tylaus žydėjimo dienomis, debesys nusileidžia iki pat žemės. Jie skęsta jūrose, ežeruose, puodeliuose. Nelyja, tačiau indai visuomet pilni.

Nekintama tik tiek – temsta ir čia,
bet tik iki pusės,
tad
kuo esi žemesnis,
tuo ilgiau aušroji

Šią akimirką Alba miega, jos sapnas sunkus ir grėslus,
čia malda yra akmuo,
ir žmogus
tėra stebuklų siūlas,
jaustas į vieną sudie

Vertė Rūta Burbaite

BIBLIOGRAFIJA BIBLIOGRAPHY

**Nuo rugpjūčio iki rugpjūčio Lietuvoje
išleistų poezijos knygų bibliografija**

**Bibliography of Poetry Books Published
in Lithuania from August to August**

Originalioji poezija / Original Poetry

Atokios stotys 2019: Lietuvos periferijose ir emigracijoje gyvenančių lietuvių poetų almanachas, sudarė Vytautas Kaziela, Utena: Kamonada, 2019.

Kristina Bačiulienė, *Slėpynės*, Kaunas: Kauko laiptai, 2020.

Algimantas Baltakis, *Skrynelė dvigubu dugnu*: nauji eilėraščiai, posmai, virtę dainomis, kronikėlės, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2020.

Simonas Bernotas, *Reivas*, Vilnius: Versus, 2019.

Gintautas Dabrišius, *Baltas iš manęs*, Kaunas: Kauko laiptai, 2019.

Valdas Daškevičius, *Budėtojas*, Vilnius: Homo liber, 2019.

Romas Daugirdas, *Sielapjūtė*, Vilnius: Homo liber, 2019.

Elena Dereškevičienė, *Lietaus atspalviai*, Kaunas: Kauko laiptai, 2020.

Dainius Dirgėla, *2D ir kiti formatai*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2020.

Paulius Drevinis, *Ieškok tik širdies...*: kūrybos rinkinys 100-osioms gimimo metinėms, sudarė Laima Ramutėnienė, Utena: Utenos Indra; Biržai: Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka, 2019.

Zita Gaizauskaitė, *Labas vakaras, geny*: eilėraščiai vaikams, Kaunas: Spaudos praktika, 2019.

Zita Gaizauskaitė, *Linksmasis traukinukas*: eilėraščiai vaikams, Kaunas: Spaudos praktika, 2019.

Zita Gaizauskaitė, *Žalio miško abėcėlė*: eilėraščiai vaikams, Kaunas: Spaudos praktika, 2020.

Dainius Gintalas, *Duokit kelią Begemotui*, Kaunas: Žalias kalnas, 2019.

Jonas Jakštas, *Užuominos*, Vilnius: Homo liber, 2020.

Ineza Juzefa Janonė, *Dvigulė Iova*, Vilnius: Homo liber, 2019.

Benediktas Januševičius, *Trumpiausias Benedikto Januševičiaus eilėraštis*: konkrečioji poezija, Vilnius: Žiemos žodžiai, 2019.

Antanas A. Jonynas, *Naujieji sonetai*, Vilnius: Tyto alba, 2020.

Antanas A. Jonynas, *Skambanti ABC*, Vilnius: Tyto alba, 2020.

Antanas A. Jonynas, *Tylos atšvaitai*: neparašyti eilėraščiai ant neegzistuojančio popieriaus, Voversiai, 2020.

Ramūnas Kasparavičius, *Poezija*: appendix, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2019.

Vytautas Kaziela, *Už ilgesio kalnų*, Utena: Kamonada, 2020.

Robertas Keturakis, *ne ži no ma sis*, Kaunas: Pasaulio lietuvių centras, 2020.

Vytautas Kirkutis, *Rūko ženklėjimas*, Vilnius: Žuvėdra, 2019.

Laima Kreivytė, *Artumo aritmetika*, Vilnius: Homo liber, 2019.

Laura Kromalcaitė, *Mūsų čia niekad nebuvo*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2020.

Marija Meilė Kudarauskaitė, *77 žodeliavimai*: eilėraščiai 2017–2020, Vilnius: Homo liber, 2020.

Literatūrinės slinktytys: jaunųjų rašytojų ir dailininkų kūryba, Goda Gurinskaitė, Ugnė Makselytė ir kt., Vilnius: Asociacija „Slinktytys“, 2020.

Lyrika plius: papasakok man eilėrašty..., sudarė Kęstutis Navakas, Vilnius: Alma littera, 2019.

Aidas Marčėnas, *Ir*: 123 eilėraščiai, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2019.

Marcelijus Martinaitis, *Lyrika*, sudarė Marcelijus Martinaitis ir Gintaras Bleizgys, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2019.

Elena Mezginaitė, *Mano senas drauge*: kūrybos rinktinė, sudarė Valdas Kukulas ir Jonas Strielkūnas, 3-ia papild. laida, Panevėžys-Klaipėda: Eglės leidykla, 2020.

Giedrius Mickūnas, *Iš skaudančios ir kuždančios*, Vilnius: Homo liber, 2020.

Henrikas Nagys, *Pasakų sakalas*: poezijos rinktinė, sudarė Manfredas Žvirgždas, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2019.

Matilda Olkinaitė, *Atrakintas dienoraštis*: kūrybos rinktinė, sudarė Mindaugas Kvietkauskas, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2019.

Gintaras Patackas, Arvydas Palevičius, *Dvigubo viskio bliuzas*: tapyba & poezija, Kaunas: Kitos spalvos, 2020.

Gintaras Patackas, Arvydas Palevičius, *Laiškai į Ameriką*: tapyba & poezija, Kaunas: Kitos spalvos, 2020.

Tomas Petrulis, *Sterili*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2020.

Poetinis Druskininkų ruduo 2019 / Druskininkai Poetic Fall 2019: almanachas, sudarė ir redagavo Vytas Dekšnys, Marius Burokas, Vilnius: Vaga, 2019.

Poezijos pavasaris 2020: almanachas, sudarė Dainius Gintalas, Benediktas Januševičius, Vilnius: Rašytojų sąjungos fondas, 2020.

Irena Pranculytė, *Mano draugė boružėlė*: eilėraščiai vaikams apie gamtą, Vilnius: Homo liber, 2020.

Aldona Elena Puišytė, *Vienintele neišsakoma būtie*, Vilnius: Homo liber, 2019.

Henrikas Radauskas, *Visi eilėraščiai*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2020.

Vytautas Rubavičius, *Smilgos šešėlis: vidurnaktis*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2020.

Viktoras Rudžianskas, *Eilėraščiai*, Kaunas: Naujasis lankas; Kauno meno kūrėjų asociacija, 2019.

Romas Sadauskas, *popieriaus lapas: ... seniai toli...*, Vilnius: Žuvėdra, 2020.

Romas Sadauskas, *Seniaitoli: žaltvykslės nemigo naktį*, Vilnius: Žuvėdra, 2020.

Antanas Sėlis [Vytautas Vanagas], *Opera vitae in umbra mortis*: poetiniai užrašai ir pokalbis, sudarė Virginijus Gasiliūnas, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2019.

Jolita Skablauskaitė, *Lapai iš dienoraščio*, sudarė Janina Riškutė, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2020.

Rimvydas Stankevičius, *Kiaurai kūnus*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2020.

Jolanta Sereikaitė, *Mėlynos musmirės*, Kaunas: Kauko laiptai, 2020.

Jonas Strielkūnas, *Eilėraščiai*, sudarė Rimvydas Strielkūnas, Kaunas: Naujasis lankas; Kauno meno kūrėjų asociacija, 2019.

Enrika Striogaitė, *Žmonės*, Kaunas: Naujasis lankas, 2019.

Summa: lietuvių dailininkų poezijos antologija, sudarė Gintarė Bernotienė, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2020.

Paulius Širvys, *Po mirgiuoju žvaigždynų šalmu*: poezijos rinktinė, sudarė Elena Baliutytė, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2019.

Mindaugas Švėgžda, *Geltona ornamentika*, Kaunas: Kauko laiptai, 2020.

Tomas Taškauskas, *Ilgėsio tomografija* [elektroninis išteklius], Vilnius: T. Taškauskas, 2019.

Ieva Toleikytė, *Raudonas slidus rūmas*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2020.

Vytautas Steponas Vaičiūnas, *Kasdienybėje Tavęs ilgiosios*, Kaunas: Pasaulio lietuvių centras, 2020.

Indrė Valantinaitė, *Apsisiautusias saule*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2020.

Tomas Vyšniauskas, *Invazinės rūšys*, Kaunas: Kauko laiptai, 2020.

Dovilė Zelčiūtė, *Šokiai Vilniaus gatvėje*, Kaunas: Kauko laiptai, 2020.

Žemyna: lietuvių poezijos pavasaris JAV, 2019: poezijos almanachas, sudarė Sandra Avižienytė, Kaunas: Technologija, 2019.

Vertimai / Translations

Dante Alighieri, *Dieviškoji komedija*, iš anglų [i.e. italų] k. vertė Aleksys Churginas, Kaunas: Obuolys [i.e. Lectio divina], 2019.

Jonas Čečiota, *Sodiečio dainos*, iš lenkų k. vertė ir parengė Regina Koženiuskienė, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2019.

Hesiodas, *Darbai ir dienos*, iš senosios graikų k. vertė, įvadą ir komentarus parašė Arnoldas Kazimierėnas, Vilnius: Naujasis židinyš-Aidai, 2019.

How the Earth Carries Us: New Lithuanian Authors (Chinese), sudarė Marius Burokas, iš anglų į kinų kalbą vertė Wang Yuanyang, Guangdong Flower City Publishing House, 2019.

Antanas A. Jonynas, *Ночная предпража*, į serbų k. vertė Sofija Sotirovski, Belgradas: Alma, 2019.

Grzegorz Kielar, *Węzły węzłki = Mazgai mazgeliai*, iš lenkų k. vertė Tadas Žvirinskis, Vilnius: „Naujosios Romuvos“ fondas, 2019.

Giorgis Lobžanidzė, *Šventofobija*, sudarė Viktoras Rudžianskas, iš sakartvelų k. vertė Nana Devidzė, Irina Jermakova ir kt., Kaunas: Kauko laiptai, 2020.

Jidi Majia, *Aš snieginis leopardas*, sudarė Dominykas Norkūnas, iš anglų k. vertė Dominykas Norkūnas ir Sonata Paliulytė, Vilnius: Kitos knygos, 2020.

David Meltzer, *Kai aš buvau poetas*, iš anglų k. vertė Dominykas Norkūnas, Vilnius: Bazilisko ambasada, 2019.

Adomas Mickevičius, *Lenkų tautos ir lenkų piligrimystės knygos*, iš lenkų k. vertė Žilvinas Norkūnas, Vilnius: Flavija, 2019.

Krystyna Myszkiewicz, *Transas: laikas, laikas, laikas*, iš lenkų k. vertė Žilvinas Norkūnas, Vilnius: Bazilisko ambasada, 2019.

Edgar Allan Poe, *Nevermore*: didysis iliustruotas poezijos rinkinys, iš anglų k. vertė Algimantas Zeikus, Kaunas: Obuolys [i.e. Lectio divina], 2020.

Edgar Allan Poe, „*Varnas*“ ir kiti eilėraščiai, iš anglų k. vertė Algimantas Zeikus, Kaunas: Obuolys [i.e. Lectio divina], 2019.

Jerome Rothenberg, *Plaukuotasis Viešpats*, iš anglų k. vertė Dominykas Norkūnas, Vilnius: Bazilisko ambasada, 2019.

Rutulinis žaibas į sielą: XX–XXI amžiaus latvių poezija, sudarė ir iš latvių k. vertė Arvydas Valionis, Vilnius: Homo liber, 2019.

Avrom Sutzkever, *Dešimt eilėraščių = Ten poems*: Vilniaus getas, 1943: žydų paveldas, sudarė Lara Lempertienė, iš jidiš k. vertė David E. Fishman, Barbara ir Benjamin Harshav, Mindaugas Kvietkauskas, C. K. Williams, iš anglų k. vertė Julija Korostenskienė, Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2020.

Avrom Sutzkever, *Kapo vaikas*: eilėraščių ir poemų rinktinė, sudarė ir vertė Laurynas Katkus, pažodiniai vertimai iš jidiš k. Akvilė Grigoravičiūtė, Vilnius: Vilniaus žydų viešosios bibliotekos labdaros ir paramos fondas, 2020.

Rimas Uzgis, *Tarp*, iš anglų k. vertė Marius Burokas, Dominykas Norkūnas, Edgaras Platelis, Kaunas: Kauko laiptai, 2019.

Versopolis: Monika Herceg, iš kroatų k. vertė Antanas A. Jonynas; Natalia Malek, iš lenkų k. vertė Vytas Dekšnys; Jacob Polley, iš anglų k. vertė Dominykas Norkūnas; Nyk de Vries, iš nyderlandų k. vertė Dominykas Norkūnas, Poetinis Druskininkų ruduo, 2019 (eilėraščiai originalo, lietuvių ir anglų k.).

Versos en blanco: poezija lituana contemporánea, sudarė ir į ispanų k. vertė Dovilė Kuzminskaitė, María Sebastián-Sáez, Puebla: Circulo de Poesia, 2019.

Julia Vinograd, *Aš klausausi radijo*, iš anglų k. vertė Dominykas Norkūnas, Vilnius: Bazilisko ambasada, 2019.

Walt Whitman, *Žolės lapai*: poezijos rinktinė, sudarė ir iš anglų k. vertė Marius Burokas, Kasparas Pocius, Vilnius: Kitos knygos, 2019.

Agnė Žagrakalytė, *Właśnie*, į lenkų k. vertė Agnieszka Rembiałkowska, Gdanskas: Instytut Kultury Miejskiej, 2019.

А что, если бог – это чайка?: антология современной литовской поэзии, кн. 1, sudarė ir į rusų k. vertė Georgij Jeremin, Kaliningradas: Phoca Books, 2020.

XXX
POETINIO
DRUSKININKŲ
RUDENS
AIDAI

**XXX
DRUSKININKAI
POETIC FALL,
ECHOES OF
2019**

KAS RAŠO MANO EILĖRAŠTĮ?

XXX tarptautinis literatūros festivalis „Poetinis Druskininkų ruduo“ įvyko 2019 metų spalio 2–7 dienomis, o įvairūs renginiai, skaitymai ir susitikimai vyko visus metus. Festivalio renginiuose dalyvavo Lietuvos literatūros bendruomenė ir svečiai iš įvairių šalių: poetai, rašytojai, kritikai, leidėjai, užsienio literatūros festivalių organizatoriai, įvairių organizacijų atstovai.

Praėjusių metų pagrindinių skaitymų dalyviai bei poetai, kurių eilėraščiai išspausdinti PDR almanache: Yorgos Alisanoglou (Graikija; vertė Rūta Burbaitė), Greta Ambrazaitė (Lietuva; vertė Rimas Užgiris), Gerardo Beltran (Meksika; vertė Dovilė Kuzminskaitė), Vaiva Grainytė (Lietuva; vertė Rimas Užgiris), Almis Grybauskas (Lietuva; vertė Medeinė Tribinevičius), Katrina Chadad (Ukraina; vertė Vytautas Dekšnys), Veronika Kivisilla (Estija; vertė Agnė Bernotaitė), Jarosław Mikołajewski (Lenkija; vertė Vytautas Dekšnys), Kęstutis Navakas (Lietuva; vertė Rimas Užgiris), Ernestas Noreika (Lietuva; vertė Medeinė Tribinevičius), Vijay Seshadri (JAV; vertė Marius Burokas), Toms Treibergs (Latvija; vertė Erika Drungytė), Georgia Trouli (Graikija; vertė Elžbieta Banytė). Almanache spausdinami ir festivalyje nedalyvavusių poetų eilėraščiai: Annos Ayanoglou (Belgija; vertė Agnė Žagrakalytė ir Edgaras Platelis), Haydaro Ergüleno (Turkija; vertė Justina Pilkauskaitė-Kariniauskienė ir Marius Burokas), Semiono Chanino (Latvija; vertė Benediktas Januševičius), Violetos Palčinskaitės (Lietuva; vertė Rimas Užgiris).

Festivalis „Poetinis Druskininkų ruduo“ dalyvauja tarptautinėje poezijos platformoje VERSOPOLIS.

Projektas vyksta nuo 2015 metų ir tęsis iki 2021-ųjų. „Versopolio“ šūkis: „Kur poezija gyvena“ (*Where poetry lives*). Jo tikslas – suteikti galimybę pasirodyti jauniems, kylantiems poetams ir leisti jiems būti išgirstiems už savo valstybės sienų. 2019 m. į PDR buvo pakviesti keturi projekto „Versopolis“ poetai: Monika Herceg (Kroatija; vertė Antanas A. Jonynas), Natalia Malek (Lenkija; vertė Vytautas Dekšnys), Jacob Poley (Jungtinė Karalystė; vertė Dominykas Norkūnas), Nyk de Vries (Nyderlandai; vertė Dominykas Norkūnas). Kiekvieno iš šių poetų kūryba išleista atskiru trikalbiu leidiniu: lietuvių, anglų ir originalo kalba.

Įvyko visi programoje numatyti festivalio renginiai: du almanacho poetų skaitymai – penktadienį ir šeštadienį Druskininkuose; festivalio dalyvių, lietuvių poetų ir jaunųjų poetų skaitymai; mėgstamo eilėraščio skaitymai M. K. Čiurlionio muziejuje, taip pat du skaitymai Vilniuje: almanacho pristatymas klube UNESCO galerijoje ir baigiamasis renginys ŠMC skaitykloje; taip pat vyko poetų susitikimai su vaikais ir jaunimu. Ketvirtadienį drauge su Lietuvos rašytojų sąjunga Druskininkuose surengėme vertimų dirbtuvių, kuriose dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos poetai, skaitymus.

WHO WRITES MY POEM?

The 30th Annual Druskininkai Poetic Fall (DPF) Festival took place October 2-7, 2019, with a variety of events, readings and meetings occurring throughout the year. Participants included the Lithuanian literary community and international guests: poets, writers, literary critics, publishers, literary festival organizers, and representatives from various organizations.

The principal participants whose work was also included in the DPF Anthology were: Yorgos Alisanoglou (Greece; translated by Rūta Burbaitė), Greta Ambrazaitė (Lithuania; translated by Rimas Užgiris), Gerardo Beltran (Mexico; translated by Dovilė Kuzminskaitė), Vaiva Grainytė (Lithuania; translated by Rimas Užgiris), Almis Grybauskas (Lithuania; translated by Medeinė Tribinevičius), Katrina Haddad (Ukraine; translated by Vytas Dekšnys), Veronika Kivisilla (Estonia; translated by Agnė Bernotaitė), Jarosław Mikołajewski (Poland; translated by Vytas Dekšnys), Kęstutis Navakas (Lithuania; translated by Rimas Užgiris), Ernestas Noreika (Lithuania; translated by Medeinė Tribinevičius), Vijay Seshadri (USA; translated by Marius Burokas), Toms Treibergs (Latvia; translated by Erika Drungytė), Georgia Trouli (Greece; translated by Elžbieta Banytė). The Anthology also included the work of the following poets who did not participate in the festival: Anna Ayanoglou (Belgium; translated by Agnė Žagrakalytė and Edgaras Platelis), Haydar Ergülen (Turkey; translated by Justina Pilkauskaitė-Kariniauskienė and Marius Burokas), Semyon Khanin (Latvia; translated by Benediktas Januševičius), Violeta Palčinskaitė (Lithuania; translated by Rimas Užgiris).

The Druskininkai Poetic Fall festival was part of the international poetry platform VERSOPOLIS. This project has been in place from 2015 and will continue until 2021. The theme of VERSOPOLIS is *Where poetry lives*. Its goal is to promote young poets and provide an opportunity for them to read their work outside of their own countries. In 2019, the following four poets from VERSOPOLIS were invited to DPR: Monika Herceg (Croatia; translated by Antanas A. Jonynas), Natalia Malek (Poland; translated by Vytas Dekšnys), Jacob Poley (United Kingdom; translated by Dominykas Norkūnas), Nyk de Vries (Netherlands; translated by Dominykas Norkūnas). The work of each of these five poets was published in a separate trilingual (Lithuanian, English, and the original language) publication. The festival's program was full of events: two readings by poets featured in the anthology in Druskininkai, readings by festival participants, Lithuanian poets, new poets, and a presentation of favorite poems at the M.K. Čiurlionis Memorial Museum. There were also two readings in Vilnius: a presentation of the anthology at the club in the UNESCO gallery and a closing ceremony at the Contemporary Art Center, and engagements with youth and children. On Thursday, in partnership

Penktadienio rytą užsienio ir Lietuvos poetai vyko susitikti su Druskininkų mokyklų mokiniais. Vėliau, pakėlus festivalio vėliavą, vyko konferencija tema „Kas rašo mano eilėraštį?“. Diskusiją moderavo Lina Buividavičiūtė, dalyvavo Jurgita Jasponytė, Giedrė Kazlauskaitė, Gytis Norvilas, Kornelijus Platelis, užsienio svečiai. Kaip ir kiekvienais metais, surengtas PDR almanacho bei kitų per metus išleistų knygų pristatymas ir mažoji knygų mugė, vedė Giedrė Kazlauskaitė. Buvo pristatytos Ugnės Žilytės piešinių paroda „Pieštas poetas“ ir Dariaus Jurevičiaus paroda „Tostai“. Vyko „Vaikų žemės“ organizuoti kūrybiniai užsiėmimai vaikams.

Penktadienio vakaro skaitymus vedė Greta Ambrazaitė ir Dominykas Norkūnas, jaunųjų skaitymų vakarą – Mantas Toločka ir Dovydas Grajauskas. Po šių skaitymų kvietė atviras mikrofonas su Donatu Petrošiumi, o naktinėje programoje – uždaras mikrofonas, arba slapsti skaitymai.

Šeštadienio rytą pradėjome M. K. Čiurlionio memorialiniame muziejuje, vyko dviejų eilėraščių – kito poeto mėgstamiausio eilėraščio ir savojo – skaitymai, juos vedė Ričardas Šileika ir Dainius Gintalas. V. K. Jonyno galerijoje buvo pristatyta Irenos Mikos (Mikuličiūtės) tapybos paroda „Ant poezijos altoriaus“.

„Bubilo“ salėje įvyko projekto „Versopolis“ poetų skaitymai, po jų ten pat – lietuvių poetų skaitymai „Ar bus pavadinimas?“, juos vedė Marius Burokas ir Lina Buividavičiūtė. Skaitė poetai Alis Balbierius, Tomas S. Butkus, Rima Juškunė, Elena Karnauskaitė, Zita Mažeikaitė, Lukas Miknevičius, Viktoras Rudžianskas, Enrika Striogaitė, Rimas Užgiris.

Šeštadienio vakarą vyko iškilmingas baigiamasis poezijos vakaras, buvo įteiktos Jotvingių ir Jaunojo jotvingio premijos, apdovanoti konkursų laureatai, vakarą vedė Agnė Žagrakalytė ir Edgaras Platelis. Baigiamajame renginyje poetui Ramūnui Kasparavičiui už 2019 m. išleistą knygą „Poezija“ įteikta Jotvingių premija, o poetui Ernestui Noreikai už 2019 m. išleistą knygą „Apollo“ įteikta Jaunojo jotvingio premija. Apdovanotas ir geriausias jaunųjų kūrėjų skaitymų dalyvis – Antano A. Jonyno skiriamą prizą gavo Tadas Zaronskis. Trečią kartą įteiktas kultūros žurnalo „Nemunas“ įsteigtas prizas, šiemet jis atiteko Sarai Poisson. Įteikta ir forumo „Šiaurės vasara“ įsteigta „Tropo premija“, ja apdovanota Agnė Žagrakalytė.

Po apdovanojimų tradiciškai paskelbti ir apdovanoti anoniminių eilėraščių konkursų nugalėtojai. Eilėraščiai buvo rašomi trimis temomis – vieno eilėraščio, eilėraščio tema „Ne mano eilėraštis“ ir humoristinio eilėraščio tema „Eilėraštis, parodijuojantis stilių“. Šeštadienio vakaras baigėsi Agnės Žagrakalytės organizuotu aukcionu bei Trisdešimtmečio diskoteka.

Sekmadienį festivalio dalyviai per Merkinę, kur vyko valanda poetui Stasiui Stacevičiui atminti, grįžo į Vilnių, čia PDR svečiai bei laureatai dalyvavo skaitymuose Šiuolaikinio meno centro skaitykloje, skaitymus vedė Indrė Valantinaitė ir Rimas Užgiris, džiažavo Dmitrijus Golovanovas ir Veronika Chi Chi. Pirmadienį knygyne „Mint Vinetu“ vyko skaitymai, skirti Alfonso Nykos-Niliūno gimimo šimtmečiui, eilėraščius skaitė ir prisiminimais dalijosi poetai Kornelijus Platelis, Ričardas Šileika, Alvydas Šlepikas, Greta Ambrazaitė, Mantas Balakauskas.

Visus trisdešimtojo festivalio metus vyko įvairūs „Poetinio Druskininkų rudens“ organizuoti poetiniai renginiai – kūrybiniai užsiėmimai vaikams Vilniuje, Kaune, Anykščiuose, Trakuose. Vasarį susitikimai, skaitymai, knygų pristatymai

with the Lithuanian Writers' Union, readings were held in Druskininkai with participants in a translation workshop from Lithuania, Latvia, and Estonia.

On Friday morning, international and Lithuanian poets went to meet with students in schools in Druskininkai. Later, after the festival's flag was raised, a conference on the festival's theme *Who writes my poem?* took place, moderated by Lina Buividiavičiūtė, and featuring Jurgita Jasponytė, Giedrė Kazlauskaitė, Gytis Norvilas, Kornelijus Platelis, and international guests. Just as it happens every year, a presentation of the DPF anthology and recently published books, together with a small book fair, was organized by Giedrė Kazlauskaitė. Visual art presentations included an exhibition of drawings Ugnės Žilytė titled *Pieštas poetas* (*Drawn Poet*) and work by Darius Jurevičius titled *Tostai* (*Toasts*). Activities for children were organized by the group Land of Children.

Friday night's readings were led by Greta Ambrazaitė and Dominykas Norikūnas, and the young poets' readings were led by Mantas Toločka and Dovydas Grajauskas. This was followed by an invitation to an open mike with Donatas Petrošius, and the evening ended with a closed mike night, in other words, secret readings.

Saturday morning started off with a reading at the M.K. Čiurlionis Memorial Museum that focused on two poems – a favorite poem by another poet followed by one's own poem – which was hosted by Ričardas Šileika and Dainius Gintalas. An exhibition of paintings titled *Ant poezijos altoriaus* (*On the Altar of Poetry*) was presented at the V. K. Jonynas gallery.

The VERSOPOLIS project poet's reading took place at the Bubilas hall, followed by a reading by Lithuanian poets *Will there be a title?* led by Marius Burokas and Lina Buividiavičiūtė. The following poets read their work: Alis Balbierius, Tomas S. Butkus, Rima Juškūnė, Elena Karnauskaitė, Zita Mažeikaitė, Lukas Miknevičius, Viktoras Rudžianskas, Enrika Striogaitė, and Rimas Užgiris.

On Saturday evening, the formal closing ceremonies took place, which featured the presentation of the Yotvingian and the Young Yotvingian prizes and the various award ceremonies. The evening was led by Agnė Žagrakalytė and Edgaras Platelis. Ramūnas Kasparavičius was awarded the Yotvingian Prize for his 2019 book *Poezija* (*Poetry*), and Ernestas Noreika was awarded the Young Yotvingian Prize for his 2019 book *Apollo*. The best young poets' reading participant was also recognized by receiving the Antanas A. Jonynas prize – Tadas Zaronskis. In its third iteration, the Nemunas culture magazine prize was awarded to Sara Poisson. And the Northern Summer forum "Trope prize" was awarded to Agnė Žagrakalytė.

Following the award ceremony, the anonymous poem contest winners were announced. The poems were written under the guise of three themes: one poem, *Not my poem*, and a humorous poem on the theme *A poem in parody of style*. The evening ended with an auction organized by Agnė Žagrakalytė and a 30th anniversary discotheque.

On Sunday, the festival participants travelled back to Vilnius, stopping in Merkinė where a memorial reading for poet Stasys Stacevičius took place. Back in Vilnius, DPF guests and awardees participated in a reading at the Contemporary Art Center, led by Indrė Valantinaitė and Rimas Užgiris. This was followed by

vyko Vilniaus knygų mugėje; kovo mėnesį prancūziškosios literatūros skaitymais paminėta Frankofonijos diena; birželį Kauno menininkų namuose įvyko „Poezijos dienos“. Gruodį Vilniuje surengtas dviejų dienų „Versopolio“ festivalių organizatorių susitikimas; knygyne „Mint Vinetu“ vyko Slovėnijos poeto Alešo Štegerio skaitymai. Metus baigėme drauge su Maironio muziejumi surengtu moterų kūrybos vakaru.

Festivaliui buvo išleista Neringos Butnoriūtės ir Andriaus Jakučiūno sudaryta PDR apdovanojimų istorinė saga „Jotvingių šutvės reikalai: laudacijos ir kiti pa(s) garbstymai“.

a jazz performance by Dmitrijus Golovanovas and Veronika Chi Chi. On Monday, readings in honour of the 100th anniversary of the birth of poet Alfonsas Nyka-Niliūnas took place at the Mint Vinetu bookstore, featuring poetry readings and recounting memories by Kornelijus Platelis, Ričardas Šileika, Alvydas Šlepiakas, Greta Ambrazaitė, and Mantas Balakauskas.

The 30th anniversary of the Poetic Druskininkai Fall was celebrated throughout the year with various readings and creative workshops for children in Vilnius, Kaunas, Anykščiai, Trakai. In January, readings and book presentations took place at the Vilnius Book Fair. In March, readings of French literary works took place in honor of International Francophonie Day. In June, the Poetry Days took place at the Kaunas Artists' House. In December, a two-day meeting of VERSO-POLIS festival organizers took place in Vilnius and a reading by Slovene poet Aleš Šteger took place at the Mint Vinetu bookstore. The year closed out with an evening celebrating works by women at the Maironis Lithuanian Literature Museum.

In honor of the festival, Neringa Butnoriūtė and Andrius Jakučiūnas compiled a historical saga of DPF awards titled *Jotvingių šutvės reikalai: laudacijos ir kiti pa(si)garbstymai* (Affairs of the Yotvingian Gang: Ovations and Other Adorations).

RAMŪNAS KASPARAVIČIUS

Ramūnas Kasparavičius gimė 1948 m. Žikaronyse Kaišiadorių rajone. Poetas, prozininkas, vertėjas. Vilniaus universitete studijavo prancūzų kalbą ir literatūrą. Mokytojavo, dirbo įvairiose redakcijose. Lietuvos rašytojų sąjungos narys nuo 1989 m. Debiutavęs 1983 m., išleido tris eilėraščių rinkinius – naujoviškus, originalius, savo metu literatūrą išmanančio skaitytojo pastebėtus, bet tuometės literatūrinės konjunktūros nepakankamai suvoktus bei įsisąmonintus ir nepakankamai įvertintus; vėliau – keturias prozas (romanų ir novelių) knygas. 2019 m. išėjo poezijos rinktinė *Poezija*, ji buvo apdovanota Jotvingių premija. Poezija sklidina netikėtumų ir paradoksų, gyvos ir gaivališkos fantazijos, remiasi lietuvių lyrikai kiek neįprasta prancūziškąja poetine tradicija. Miesto, gamtos ir kaimo vaizdai persmelkti kultūrą pažinusio subjekto patirties ir skepsio, o konkreti detalė dera su abstrakcija, tradicinė forma – su netikėtais sąskambiais, kalambūrais, itin subtiliu humoru.

Griežimas siela

- Kas gal apsakyt Jūsų grožį, ciecorien,
lyg tirpimą sniegų, kėlusių malonų šiurpulį andai?
Taipogi Jūsų, draugės mokytojos, melžėjos,
pavardžių neminėsim, prašmatniai ištekėjusios
beigi linksmosios senmergės? – štai mes, aukšti
arba stori, su smuikais ir dūdomis – ištikimi Jums...
- Visad visados, – šaukia dėdė Zigmas, jis joja ant
baltojo arklio, išpūtęs krūtinę.
Bet Jūs raukotės ir nė kiek netikit į vieningą
ir didelę orkestro sielą, dievinamosios.
- Ak, gal truputį numirus, – dūsaujam apsiverkę.
- Tai peiktina, – sakot Jūs ir nė kiek netikit į vieningą
didelę sielą, – tai nuobodu, – sakot, – it silkės skeletas, –
bet dėdė Zigmas joja šuoliais ant baltojo arklio ir
šaukia:
- Visad visados.

RAMŪNAS KASPARAVIČIUS

Ramūnas Kasparavičius was born in 1948 in Žikaronys, in the district of Kaišiadorys. He is a poet, prose writer, and translator who studied French language and literature at Vilnius University. Kasparavičius worked as a teacher and in various editorial offices. A member of the Lithuanian Writers' Union since 1989, he debuted as a poet in 1983 and published three collections of poetry. The collections were modern and original, and in time they were noticed by readers with literary sensibilities. But at the time, the literary structures did not comprehend or realize them, nor were they appropriately appreciated. He later published four works of prose (novels and short stories). In 2019, R. Kasparavičius published a book of poetry called *Poezija (Poetry)*, which was awarded the Yotvingian prize. The poetry of Kasparavičius shines with surprise and paradoxes, an animated and spontaneous imagination. It invokes a French poetic tradition that is unusual for Lithuanian lyricism. Images of the city, nature, and villages are permeated by the experience and skepticism of a subject that has cultural awareness, while the concrete detail combines with abstraction, and the traditional form with unexpected harmonies, puns and subtle humor.

Grinding with the soul

– Who can describe your beauty, queen.
like melting snows stirring a pleasant shudder the other day?
Will we not mention your surnames either comrade teachers, milkmaids,
those who married well and happy spinsters, too? – here we are, tall
or fat, with violins and pipes – loyal to you...
– Ever forever, – shouts Uncle Zigmas, he rides
a white horse, his chest puffed out.
But you scowl and don't believe even slightly in the unified
and large soul of the orchestra, adored ones.
– Oh, maybe after we die a little, – we sigh tearfully.
– That's reprehensible, you say and don't believe even slightly in the unified
large soul, – it's boring, – you say, – like a herring's skeleton, –
but Uncle Zigmas rides at full gallop on a white horse and
shouts:
– Ever forever.

ERNESTAS NOREIKA

Ernestas Noreika gimė 1989 m. Kaune. Poetas, reperis. 2012 m. Lietuvos edukologijos universitete baigė lietuvių kalbos ir literatūros bakalauro studijas. 2009 m. – pirmosios publikacijos įvairiuose literatūros žurnaluose ir laikraščiuose. Išleido poezijos knygas: *Povų ežeras* (2012), už kurią buvo įvertintas Z. Gėlės premija už geriausią metų debiutą, ir *Andalūzijos šuo* (2016). Trečioji poezijos knyga *Apollo* išleista 2019 m. Taip pat išleido du repo albumus: *Tvin pyksas* (2014) ir *Kūlgrinda* (2017).

žiebtuvėlis

ji sako kad mano viduje
metalinis žiebtuvėlis

jog galima girdėti kaip cinktelį
atvožiamas jo dangtelis

kad knatas turi būti įmirkęs

kad reikia keisti akmenukus
nuolat pildyti save
degiu gyvenimo skysčiu

kurį sugeria sielos vata

aš juokaudamas atsakau
jog ta vata esu užkamšęs įtrūkius
per kuriuos į mus patenka šviesa

kaip dainavo leonardas cohenas

akimirką juokiamės

ji nupasakoja piešinį
ant metalinio paviršiaus

visokias smulkmenas
mažyčius ornamentus įbraižas

Winner of the Young Yotvingian Prize

ERNESTAS NOREIKA

Ernestas Noreika was born in 1989 in Kaunas. He studied Lithuanian philology in Lithuanian Educology University. His first poetry book *Lake of Peacocks* (2012) won the Zigmas Gėlė-Gaidamavičius prize for the best poetry debut. His second poetry book "An Andalusian Dog" was published in 2016. His third poetry book "Apollo" was published this year. Ernestas Noreika is also a well-known rap and hip-hop singer (his stage name is Beeta).

lighter

she says that there's a metal lighter
inside me

that she can hear the clink as its cover
opens

that the wick must be saturated

that the flint must be changed
constantly filling oneself
with a flammable fluid of life

that the soul's wadding soaks up

I respond joking
that I use the wadding to fill the cracks
which is how the light gets in

like Leonard Cohen said

we laugh for a moment

she talks about the drawing
on the metal cover

all sorts of details
tiny scratches inscriptions

lyg žvelgtų kiaurai mane

papasakoju kaip vaikystėj
rinkdavau žiebtuvėlių galvutes

skeliančias žiežirbas ir nuostabą

kuriančias stebuklo jausmą

spragsėdavau kol visiškai
baigdavosi akmenukai

sakau žiūrėdamas jai į akis

dabar spragsiu
bet niekaip nesibaigia

akmenys

as though she could see right through me

I told her how as a child
I'd collect lighter tops

striking sparks and wonder

creating the sense of a miracle

I'd strike sparks until
the flint wore down altogether

looking her in the eyes, I say

now I strike sparks
never wearing down

the flints

SARA POISSON

Niekas

Juoda kaip anglis, liesutė,
būtum galėjęs suskaičiuoti
stuburo slankstelius, įsivaizduodamas,
kokie jie balti ten, po tankiu juodu kailiu.
Prieš keletą dienų buvo apsivaikavusi.
Kai atsivertė aukštiekninkė,
su nuostaba puolėm fotografuoti
pritvinkusias jos pieno ankštis
per visą pilvo ilgį.
Supratom patiriantys dar vieną
mamystės pavidalą.
Pagarbą jam išreiškėme pabėrę
baltos varškės. Ji mums atlygino
urzgimu pramaišiui su murkimu,
nieko panašaus iki tol nebuvo girdėję.
Dar pažymėjo vieną iš mūsų
negiliu įdrėskimu dilbyje.
Tą pačią dieną paaiškėjo: ant aukšto
jų, aklų, buvo septyni,
lygiai tiek pat ir neliko,
visa dingo po velėna,
išskyrus žodį ir skaičių,
motinystės virpinamą erdvę,
žemyn takeliais link pamiškės
čiuožiančią tylą.
Kitaip sakant, nieką,
kartais vadinamą kultūra.

SARA POISSON

Nothing

Black as coal, skinny,
you could've counted
the vertebrae of her spine, picturing
how white they are under that thick black fur.
A few days ago, she had a litter.
When she rolled onto her back,
with amazement we rushed to take photos
of her swollen nipples
across the length of her stomach.
We understood we were experiencing another
form of motherhood.
We paid our respects by sprinkling
white cheese curds for her. She rewarded us
with a growl mixed with purring,
we'd never heard anything like that before.
She also marked one of us
with a superficial scratch on the forearm.
That same day it became clear: up on the landing
there were seven blind ones,
and just as many were no longer there,
it all disappeared beneath the sod,
save for the word and the number,
the space vibrating with motherhood,
the silence skating down the paths
to the edge of the forest.
In other words, nothing,
which is sometimes called culture.

Argi ne ja galiausiai užklojame
visokius kaulus ir kaulelius?

„Geriau būtume
apie tai nė nepakláusę“, –
sakėm, turėdami omeny
dar didesnį nieką,
vadinasi, dar daugiau
kultūros.

Keletą sykių girdėjau
šį nieką griaudint
tuščiuose
plastiko buteliuos.

In the end, don't we use it to cover
all kinds of large and small bones?

"It would've been best if we
had never asked about it," –
we said, having in mind
an even bigger nothing,
that is, even more
culture.

A few times I heard
this nothing rumbling in
empty
plastic bottles.

Jaunųjų poezijos skaitymų laureatas,
apdovanotas Antano A. Jonyno prizų

TADAS ZARONSKIS

kambaryje kuriame šį vakar negalėsiu užmigti
ir negalėsiu gerti raminamųjų nes jau gėriau alaus
ir negalėsiu galvoti kaip ir negalvoti
negalėsiu tik trūkčiosiu
kaip signalas į radijo imtuvą kuris nieko nepaima
ir mane užpiso kad nepaima ir ištaškiau jį į grindis, kaip toks signalas
trūkčiosiu, šnibždėsiu pro baltą sniego triukšmą
sau pačiam nesuprantamai nors nusitrauk rankas
įsikibęs metalinio lovos rėmo nesuprantamai
uždusęs įniršęs ir visiškai pasidavęs
kaip žmonės kurie nieko nenuveikia arba dukart nieko ir tai tampa viskas
kaip šlapime ir purve išsityręs šuo kuris perkanda mėnuliui gerklę, kaip aš
pro paskiras smegenų ir skiemenų skeveldras susirenku
patį nuoširdžiausią atvirlaiškį savo draugams, ar kas jie bebūtų,
kambariuose ir bulvaruose, nesuprantamais lėtais judesiais išėję pasivaikščioti
į tirštą sniegą tarp savižudybės ir laimės

TADAS ZARONSKIS

in the room where tonight I won't be able to fall asleep
and won't be able to take a sleeping pill because I drank beer
and I won't be able to think of how not to think
I won't be able to, I'll just twitch
like a signal to a radio receiver that receives nothing
and I'm pissed that it doesn't receive and I smash it on the ground,
like that signal
I'll crackle, I'll whisper through the noise of the white snow
to myself incomprehensibly still I might pull my arms off
clutching the metal bed frame for some reason
panting angry and totally helpless
like people who don't do anything or do nothing twice and that
becomes something
like a dog that rolled in piss and dirt and bit the moon's throat, like me
who through separate shards of brain and syllable gathers
the most sincere postcard for my friends, whoever they may be,
in rooms and on boulevards, out for a walk with incomprehensibly
slow movements
into the thick snow between suicide and happiness.

DAINIUS DIRGĖLA

I vieta

dabar esu pirmas

I
nidoje yra tik tai du
greitosios pagalbos
automobiliai
o jeigu tu trečias?
net jeigu tu pirmas ar antras
būsi vežamas su švyturėliais
medžių šaknų iškilotu
keliu iki mėmelio
net jeigu tu pirmas ar antras
sėdėsi arba gulėsi įsikibęs
visomis keturiomis į viską
barškant visiems kaulams dantims
trūkinėjant laidams ir siūleliui
laikančiam tave kaip helio balioną
pririštą prie šiapus
sirenos ir švyturėliai
signalizuos
esi gyvas
esi pirmas ar antras
o jeigu tu trečias?

II
esu gyvas
esu pirmas ar antras
ačiū dievui ne trečias
pakeliui iš nidos į mėmelį

DAINIUS DIRGĖLA

1st place

now I'm first

I
there are only two
ambulances
in nida
but what if you're the third?
even if you're first or second
you'll be transported with lights
on a road laced with tree roots
to memel
even if you're first or second
you'll sit or lie clinging
with all fours onto every edge
while all of your bones and teeth rattle
while the cords and the string that held you tied
on this side like a helium balloon
unravels
sirens and lights
will signal
you're alive
you're first or second
but if you're third?

II
I am alive
I am first or second
thank god not third
on the way from nida to memel

kratomas trūkinėjančios
vidinės elektros srovės
prisimenu mamos
paskutinę greičiausią kelionę greitąja
per saulės įkaitintą vilnių
suprantu kaip nuo greičio ir kratymo
atsijungia paskutiniai laideliai nutrūksta siūlelis
laikęs helio balioną jis sprogs
bando išsiveržti pro langą
ir subliūkšta
staiga iš si kvė pęs

ar turite žvakę?

III
esu gyvas
dabar esu pirmas
net jeigu nidoje vilniuje
būtų tūkstančiai
greitosios pagalbos automobilių
net jei jie judėtų šviesos greičiu
dabar esu pirmas
net jeigu eilės nėra
net jeigu paklausia
kas čia paskutinis
dvidešimt pirmas amžius
išmanieji turi prožektorius
bet išeidami
vis tiek pasišviečiam žvake

shaken by intermittent
surges of an internal electric current
I remember my mother's
final fast journey in an ambulance
through a sun-drenched vilnius
I understand how the speed and the jolting
unplugs the last cords, releases the string that held
the helium balloon it bursts
tries to escape out the window
and collapses
suddenly ex-hal-ing

do you have a candle?

III
I am alive
now I am first
even if in nida vilnius
there were thousands of
ambulances
even if they moved at the speed of light
now I am first
even if there's no line
even if they ask
who here is last
in the twenty-first century
mobile phones have flashlights
but as we go
we still light our way with a candle

RIMAS UŽGIRIS

II vieta

Našlaičiai

Jarosławui Mikołajewskiui

esame kalbos našlaičiai
bandome surasti savus namus
ne bet kokius namus savus
klajojame nuo žodžio prie žodžio
trankomės į sakinius
svidome skiemenis į užvertus langus
klausomės kaip jie krenta į pakraigę
negyvi paukščiai
kilkite ir giedokite

Vertė Marius Burokas

RIMAS UŽGIRIS

2nd place

Orphans

for Jarosław Mikołajewski

We are orphans of language
trying to find a home
not any home
 but ours –
wandering from word to word
knocking on sentences
throwing syllables at shut windows
listening to how they fall under eaves:
dead birds
get up and sing

ELENA KARNAUSKAITĖ

III vieta

Ne-haiku

I

Mano eilėraščių rudenio
Jūros paviršiu į nageliu skrebena katė
Medūzų jau nėra

II

Mano eilėraščių rugsėjo
Danguj sparnų galiukais išrašo žąsys
Varnai pasilieka

III

Parko voverės dantiraščiu
Įkyla mano eilėraščių riešuto kevalan
Žolė nušarmoja

ELENA KARNAUSKAITĖ

3rd place

Non-haiku

I

A cat scratches my poem
On the surface of the autumn sea with its claw
There are no more jellyfish

II

Geese write my poem on the September sky
With the tips of their wings
The ravens remain

III

The park squirrels engrave the cuneiform of my poem
Onto a nutshell
The grass frosts over

Translated by Ada Valaitis

RIČARDAS ŠILEIKA

IV vieta

KENOTAFAS genčiai, kuri (mes)

sklaidome albumus kasamės po pamatais šiugždinam
išakijusius popierskučius liežuviais seilėjame legendas
mitais maitiname tapatybes
užsižiebia ir nugęsta, užsiplieskia ir silpsta aukuras visų
šventųjų visų nuodėmingųjų

-----iš naujos eilutės-----

kas mums darbo nusispjaut į jūsų sapnus į jūsų aimanas
žaiždas randus niekas ir niekada nėra regėję jūsų veidų
nors ligi šiol tebegaminamos kaukės ligi šiolei šmėklos
smaluoja laivus smaluoja istoriją smaluoja smegenis
iš kraujo sunkias vanduo iš nuodo spaudžiamas vynas
bronziniam dubeny spengia įsviestas žiedas

-----iš naujos eilutės-----

kilmingos kapinių varnos iškapoja snapais epitafijas
kalnagūbryje vyksta apeigos kyla dūmų stulpas ausis
pasiekia požeminiai varpai kaip pamišę gyvieji kuria
totemus užperka menamą amžinybę paniškai tęsia
kelionę be kompasų be žemėlapių autostradoj grūstis
kryžkelėj šachas ir matas

-----iš naujos eilutės-----

akis mirteli akiai lūpos antspauduoja lūpas
vietose stinga laisvų vietų – vien kiaurymės vien duobės
per adatos skylę braunasi kupranugaris
šuntuojama atmintis pumpuojama atmintis vakuojama
prie akmens prideda akmuo „ak“ transformuojas į „ai“
be dievo leidimo galvą palieka plaukas kišenėje
barkščioja raktai tačiau nėra ką rakinti – nei durų nei spynų

RIČARDAS ŠILEIKA

4th place

CENOTAPH for a tribe, which (we)

we browse through albums dig beneath the foundations rustle
through deteriorating scraps of paper we lick old legends with our tongues
feed identities with myths
it lights up and dims, it flares up and fades, the altar of all the
saints all the sinners

----- line break-----

why should we care about your dreams about your groans
wounds scars no one and never has anyone seen your faces
although masks are still made ghosts still
tar boats tar history tar the brain
water seeps from blood wine is pressed from poison
a ring dings cast into a bronze bowl

----- line break-----

noble cemetery crows peck epitaphs with their beaks
ceremonies take place on the ridge a column of smoke rises the sound of
subterranean bells reaches the ears when the deranged living create
totems donate offerings to attain imagined eternity anxiously continue
the journey without compasses without maps congest the highway
chess and checkmate at the crossroads

----- line break-----

eye winks at an eye lips press onto lips
in some spots there are no free spots – only holes only pits
a camel pushes its way through the eye of a needle
memory is shunted memory is pumped vacated
a stone rolls next to a stone “oh” becomes “ugh”
without god’s will a hair leaves the head in a pocket

-----iš naujos eilutės-----

siuvamos vėliavos draskomos mūsų vėliavos užstingdomos
gyslos nuosavybė užkrečiama virusais išsprogdinami serveriai
gedulo spalva skelbiama geltona
bet toliau suku būties plokštelė gėlos fleitas persvirpia smuikai
nebežinokime kur nuneš šis gyvenimas meilė neturi
garantinio laiko nes žiedas pradeda vaisių nes žiedas
pradeda sėklas rašomas tekstas prilgsta tylai

-----iš naujos eilutės-----

juos išpustė mus iššvilpia juos ištirpino mus išlaipina
juos išsviedė mus išjungia juos ištratino mus išprotina
išskaido į nežinomuosius sutrupina į trupmenas sulaikina
ir skaitmenizuoja
tūkstančiai vorų ir vorų peraudžia pasaulio struktūras
visata padaugina elektronus sustiprina valentingumą
šaka užkliudo šaką – ir pakinta šviesa marių dugne
sužaižaruoja žuvys iš lėto verčias puslapių bangos

-----iš naujos eilutės-----

įtempiamos stygos įpučiamos burės – vėjo architektūra
vandens architektonika skruzdės uoliai tarpininkauja
iš kur į kur patikimiausia amžių perkraustymo įmonė
kur šis viešpats kur šis malūnininkas kur šis žvejas kur šis
muitininkas kur jis ten ir aš kur jis ten ir tu –
esame vietininkai čia esame vardininkai

-----iš naujos eilutės-----

išošė pušys būtuosius kartinius būtuosius kertinius pergraužė
kandys tautinės mažumos lytinės mažumos didžiūros
maišos valgiaraščiai myšta kalbos emigracija invazija okupacija
burtažodžiai nebeveikia nebeveikia antibiotikai nebereikia
dievams aukų ir maldų rievė įkandin rievės priebalsis šliejas
prie balsės gentainių perduodami dantys ainiams
nuolatinėje ryšio zonoje mano širdis tuksena sms'us
dabarčiai dabarčiai dabarčiai

keys rattle but there's nothing to lock – neither doors nor locks

----- line break-----

flags are sewn our flags are ripped veins

harden property is infected with viruses servers are blown up

yellow is declared the color of mourning

but the record of existence keeps turning the flutes of sorrow overwhelmed by
violins

let's no longer know where this life will take us love doesn't have

a guarantee because a blossom starts a fruit because a blossom

starts the seeds a written text equals silence

----- line break-----

they were blown away we are whistled away they were dissolved we are set down

they were hurled out we are unplugged they got screwed we are driven mad

broken down until we're unknown quantities crushed into fractions disposable
and digitized

thousands of spiders and their mates weave the world's structures

the universe multiplies electrons strengthen valency

a branch strikes a branch – and the light changes at the bottom of the lagoon

fish sparkle slowly the waves of the pages turn

----- line break-----

strings are tightened sails are filled – the architecture of wind

the architectonics of water ants cooperate

from where to where the most reliable moving company of the ages

where is this lord where is this miller where is this fisherman where is

this customs officer I am where he is and he is where you are –

we are locatives here we are nominatives

----- line break-----

the pines rustled away the simple past tenses past cornerstones were chewed
by

moths ethnic minorities sexual minorities majorities

menus get mixed up languages blend emigration invasion occupation

incantations don't work any longer antibiotics don't work gods

don't need sacrifices tree rings follow tree rings consonants lean on

vowels tribesmen's teeth are passed onto descendants

in the perpetual connection zone my heart beats SMS messages

for the present for the present for the present

VIKTORAS GULBINAS

V vieta

Nebūtinai krepšinis

Esi penktas numeris
vieno žaidėjo
komandoje

kurioje tavo pastangos
nieko nereiškia
ir nelemia

– tamsta ne to kalibro –

greičiau profanas
nei profas –

per dažnai
nuklysti į lankas
nuo scenarijaus
ir žaidimo strategijos

originalūs
tavo viražai, sprendimai
bei išmonė
nesulaukia palaikymo;

tiesiog:

atėjai –
pamatei –
pralaimėjai.

VIKTORAS GULBINAS

5th place

Not necessarily basketball

You are number five
on a one person
team

where your efforts
mean nothing
and don't forecast well

– sir you're not of that caliber

more profane
than professional –

too often
you wander away
from the script
and the game plan

your original
turns, decisions
and your ingenuity
is not encouraged;

simply put:

you came –
you saw –
you lost.

Translated by Ada Valaitis

Vieno eilėraščio tema „Ne mano eilėraštis“ konkursas

Anonymous Poem Contest: Not My Poem

(imitation of a chosen Lithuanian poet's style: in Lithuanian only)

GIEDRIUS ALKAUSKAS

/Sigitas Geda/

I vieta / 1st place

**Orakulystė apie marą bei rusų, švedų
nuosiaubtes ilgiems dvylikai metų
iš poemos WAYKITOIA WIESZPATIA**

Benkartai! Ties pravertais Siono vartais
Kartos kurtos – neužkurtos, o pakartos!
Tik vertelgos kartais vargą atkartoja,
Tą, kai Viešpats tveria ne ranka, o koja.
Kalsis, malsis gaivalijos,
Iš burnos lįs kalavijas –
Prievartausite ties užvertais Siono vartais...

Gandas negandos, o ilgitės pagundų:
Kadagiais smilkykitės – Pavietrė bunda!
Palaikus klaikius palieka šitas laikas,
Kūnas pūna – siela jo neužsilaiko.
Klibins maras proto sijas,
Melsite karštai Mesijo –
Dykinėsite ilgai, beverčiai būti gundomi...

Dovanos žadėtos – kaustyti žuvėdai
Neš nuo lyvių pusės geležies parėdų.
Nuo galindų – rusai dervos šildyt odai;
Velnio vėtrungė – Pavietrė kelią rodo.
Ad te clamamus, Maria,
Giltinės gaidžiai nebijo –
Vėtros guoliais nemiruoliai nardys lyg žuvėdros...

Rudagalviui ožiui, Jonušui, Kėdainiuose,
Jonas, striukis baltagalvis, pasipainios.
Velniava atšventins Ventą, pančios Ančią,
Johanas, ožys tretys, sems samčiais kančią!
Cibių, cagių vejas gijos,
Persivaidys vaivadijos –
Smūtkai smuks – ne vien tik smuklės,
tvindys – bet ne dainos...

Ims į žmonas linksmas, juodnagis jaunikis
Nuotakas be nuotaikos, našlėm palikusias.
Nieks nesergės sergančių, berūbių būrų,
Plaučiais, suodžių išplautais, skūrom nuskurusiom.

In tremenda illa dies
Nukliedės, klebs klebonijos –
Angelai nuo Žemės kils – iš žemių kils angėles...

Witoldas bus nudangiñtas – ne nudañgintas,
Myriu dengtas, kriptos pàtvenktos bus vandeniui.
Vado runų ant karūnų nesimato –
Šitas vadas jums neatvedė nei vados!

Sklis kantičkų vėrinijos
Decantatis gloria Filio –
Priedangos kunvulsijos tik susikuls į dangų...

Vieno eilėraščio tema „Ne mano eilėraštis“ konkursas

Anonymous Poem Contest: Not My Poem

(imitation of a chosen Lithuanian poet's style: in Lithuanian only)

GRETA AMBRAZAITĖ
/Dainius Gintalas/

II Vieta / 1st place

Blood on the Tracks

išraut liežuviu, sukramtyti kietąsias šaknis,
atgal nesigręžt nei į priekį, nei išvirkščiai,
neperbristi pauzės tarpeklio,
vien šokčiot apžliugusio sodo lentom
tarp mylimo medžio šešėlio
ir jo altoriūkščių
ratu ar tiesiog
nebejust pakeleivių rakščių

nusiteikti syvų iš kūniško teksto drobės
įženklintam rūpesčio stulpui ir balsui,
nuplikusiam garso takelį

visiems
užsukusiems šiapusinį visureigį,
slystantį ūmia smegduobe,
jūsų
iškasinėtu akių dugnu

po laukinių gaurų apnikus kultūriniam sluoksniui,
ropodamas nuo šaknų link šakų,
smaugdamas jūsų medžius žinosiu,
kaip iščiulpti jų esmę

ta išskyrų maišatis tvardo, suriša,
atsėlina bambagyslėm,
nė nenutuokiant, kur jos pajungtos

iš manęs teesie vien stoka išcentruota,
kol užtikrinti šliaužiojam gličiais randais
iki virstam sraigėm,
bet ir jos tik galop, tik užuominom
padengia mūsų melodijos trūkius

kaip skylantis akmuo iš branduolinio choro
tenoriu klaust daugiau nebeklausydamas,
ar rėkiantys solistai susilygins,
kai baigsis freskos, sukljuotos sraigėm,
ar pamiškės darželis persodintas sodu dygtų,
jei žodis–kūnas buvo tiktai mėlynbarzdžių tauškalai

kol pilsto, teesie pirmyn atgal juostelė,
kol šliaužia šliaužia, šliaušu apsivijęs greitį,
srauni, sraunesnė ir suvilgiusi eilių tapetą
aptaško sienas sprogsi ekspresionistės kolonėlė

Vieno eilėraščio tema „Ne mano eilėraštis“ konkursas

Anonymous Poem Contest: Not My Poem

(imitation of a chosen Lithuanian poet's style: in Lithuanian only)

VIKTORAS GULBINAS
/Justinas Marcinkevičius/

III vieta / 3rd place

Gimtinėje

Esi čia savas, tarp dainų išaugęs:
kol mišką apeini ir pabalius –
tu sveikini kiekvieną vabalą,
ir medį pašauki vardu – lyg draugą...

Ir vis mielesnis, artimesnis rodosi,
kiekvienas, kurs tave prisimena...

Ko sutrikai, už rankos imamas,
gyvenime, nesibaigęs atodūsiu?

Jotvingių premijos laureatai**Yotvingian Prize Winners**

1985	Kornelijus Platelis
1986	Vytautas P. Bložė
1987	Bronius Kutavičius
1988	Alfonsas Nyka-Niliūnas
1989	Kazys Bradūnas
1990	Henrikas Čigriejus
1991	Henrikas Nagys
1992	Donaldas Kajokas
1993	Knuts Skujenieks
1994	Sigitas Geda
1995	Sigitas Parulskis
1996	Marijus Šidlauskas-Jonaitis
1997	Antanas A. Jonynas
1998	Marcelijus Martinaitis
1999	Nijolė Miliauskaitė
2000	Alfonsas Bukontas
2001	Jonas Strielkūnas
2002	Jonas Zdanys
2003	Vladas Braziūnas
2004	Stasys Jonauskas
2005	Tomas Venclova
2006	Kęstutis Navakas
2007	Almis Grybauskas
2008	Aidas Marčėnas
2009	Valdemaras Kukulas
2010	Viktorija Daujotytė
2011	Alfonsas Andriuškevičius
2012	Rimvydas Stankevičius
2013	Jonas Kalinauskas
2014	Gintaras Bleizgys
2015	Rolandas Rastauskas
2016	Eugenijus Ališanka
2017	Gytis Norvilas
2018	Daiva Čepauskaitė
2019	Ramūnas Kasparavičius

Jaunojo jotvingio premijos laureatai**Young Yotvingian Prize Winners**

1998	Darius Šimonis
1999	Gintaras Bleizgys
2000	Gintaras Beresnevičius
2001	Tomas S. Butkus
2002	Gytis Norvilas
2003	Agnė Žagrakalytė
2004	Donatas Petrošius
2005	Sonata Paliulytė
2006	Vytautas Dekšnys
2007	Benediktas Januševičius
2008	Dainius Gintalas
2009	Giedrė Kazlauskaitė
2010	Antanas Šimkus
2011	Marius Burokas
2012	Indrė Valantinaitė
2013	Ramunė Brundzaitė
2014	Aivaras Veiknys
2015	Mindaugas Nastaravičius
2016	Nerijus Cibulskas
2017	Vytautas Stankus
2018	Greta Ambrazaitė
2019	Ernestas Noreika

PDR ekspertų taryba / DPF Board of Experts:

Kornelijus Platelis (pirmininkas / chairman), Vladas Braziūnas (pavduotojas / vice-chairman), Eugenijus Ališanka, Lina Buividavičiūtė, Marius Burokas, Daiva Čepauskaitė, Vytas Dekšnys, Dainius Dirgėla, Erika Drungytė, Rūta Elijošaitytė-Kaikarė, Dainius Gintalas, Antanas A. Jonynas, Donaldas Kajokas, Giedrė Kazlauskaitė, Kerry Shawn Keys, Andrius Mosiejus, Mindaugas Nastaravičius, Dominykas Norkūnas, Gytis Norvilas, Donatas Petrošius, Rolandas Rastauskas, Ričardas Šileika, Rimas Užgiris, Agnė Žagrakalytė.

Rengėjai / Organizers:

Asociacija Poetinis Druskininkų ruduo, Centras Dainava.
Association Druskininkai Poetic Fall, Centre Dainava.

PRIEDAS

APPENDIX

**PDR svečių eilėraščių
vertimai į anglų kalbą**

**English translations
of poems by our guests**

TATIANA FAIA
Portugal

**the ephemeral happiness of antiphon,
athenian vase painter, ca. 490 BC**
after C. P. Cavafy

pistachios and loneliness
fill the workshop from the ground to the
ceiling
during autumn nights
now that september is done
outside we get nerve-wrecking rainfall
which is one of the ways in which we can
measure time around here

while humbled by darkness I eat my
pomegranate
darkness is what is crossing through the red
of the seeds spilled over the table
and some kind of bad luck keeps me awake
at night

and I go over everything that keeps me
worried
useless banalities disputes with other
craftsmen
all the stupid things that do not leave me
alone
to carry on with my work
and I count my tiny joys and they make me
perplexed
I am sowing these seeds in the dark
they encompass the night and they will
someday turn into spring
which is going to arrive long after
I have allowed the tigers
to walk all over my chest for no good reason

in what also looks like darkness
absurd and absolute black
I will make sure that his figure
which is now fleeting to me is well-lit there
at the centre seating absorbed in his own
work
his name and mine will be long gone
and that forgetfulness
another form of happiness
will seal our secret
but he will be more forgotten than me
because his work is even more perishable

my sketches at the surface
will make his face seem undetermined to
start with
and about me someone will say that I
always preferred

to paint in vases
scenes comprising aristocratic athenian
boys
and mythical battles
to be gazed upon and adored at parties
by yet some more
aristocratic athenian boys
scenes where one can chance upon
the most respectable greek heroes
the bloodiest greek myths
the archaeologists will notice
that very few women
figure in the vases where my hand
can be recognized, the hand through which
my name will be known
my name which is no longer going to be
my name
but the name given to me by others
by appreciation of my sketches
my patterns, even in tiny fragmented clay
my real name emerging in half-gone images
carefully crafted details will make it clear
that my drawings were mine
that these drawings
because of a few details will be made
famous
and there is nothing wrong
with a talented craftsman trying to make
a living
out of his art
with some dignity

but not tonight
not for the work of this vase
that will be recovered quite far from where
this scene took place and this scene should
itself be ephemeral
you are not going to think immediately
of pages in history
of darius, and xerxes and the years when
the accursed persians
crossed the hellespont to give us hell

this young man who is neither an aristocrat
nor a mythical ephebe
he who doesn't even have a name
will remain like this patiently seated gazing
upon the helmet which was his work
to sculpture from just one piece

focused, almost motionless, almost
beating time
at the speed of a mortal race
his hand performs gestures
that will put an end to a work that is not of
my making
this oppressive intention chiselled in bronze
the strength of a lightness like light swelling

the chest
until these invisible images cross over from
darkness
and turn into fire and through fire are made
visible

I wanted not to have known nothing of this
I wanted to have left him quietly asleep in
the workshop
among pistachios and pomegranates

it so happened that it was mine then
although I didn't see it
a brief worldly thing
suddenly a face I could recognize
and this other thing
which is very difficult to master
which can now be seen here
an undeciphered and ephemeral law of
chaos

the saddest poem

that there would be between us
a time for plague and calligraphy
was something that never came to pass
between florence and your adam's apple
our worst fears
insofar as we play a part in them
rarely come to pass
or not completely
or at least not in the worst version we
envisaged them

in genova filippo in the palazzo bianco
I found one of your paintings
the genovese who were stingy and proud
still reproach tourists like me to this day
for calling your painting *fiorentino*
for if it is in genova it must be genovese
is what the old tour guide in the gallery tells
me
harsh, angry, grey
like the day outside
like winter which is waiting for me

I can no longer tell, filippo, to which country
my body belongs
but yours so it is recorded on all accounts
bloomed in prato, a city near florence
they say that the woman you chose
that in fact the woman you stole
like the romans did with the sabine women
and a child tied you to the earth
and that your son became a painter

of my love something is flourishing
from penumbra to barrenness
a sad darkness is devouring my heart
and evil which for many seasons I allowed
to thrive with a great lack of concern
with a coward and silent indifference
is now coming to its term in the way I
imagined it would:

now the whole earth terrifies me
there is no place in which I feel at home
I belong to no country
I will roam around like odysseus
but no spouse will wait for me
and I will not be reminded
of whom I resemble
when a mind flourishes next to another
mind
in slow dialogues
during sunny afternoons
or in long winter nights
I am now afraid of that
because I want to go
because I do not want anything to tie me

ink fixes itself to the frame
the colours hold the eye together
I think this is something like an ending
but the purest blue
absolves me and pulls me away
from everything I think I know
and from the seasons' labour

in her utmost solitude
her hands are held together high
her eyes are lowered but not my eyes
my thoughts are peopled with people
and I come out into the street
and maybe because I am fooled
by a love of life that asks for nothing in
return

that expects nothing from me
I concede that I can start over
even if your shadow is sprawling across
the slabs
flowering in every window

Translated by the Author

KONRAD GORA
Poland

A Step Away From Them

I waded across the ditch slick with
blackberries, and pissed. I got closer and
pathos
Kept me from spitting. Only a season, no
older than four months;
its stomach didn't even turn red. A hotbed
of sense, which craves priority
And finality, until eventually it ends up
preying on itself, grasping everything
With its own pathological lucidity, which
overwhelms the content, not changing
Its expression. White after whirling away the
colors, the horizon so shattered
That its glands seep down throats and
dribbling deeper, they become the glands
Of the Earth. The war in Ossetia, the
catastrophe in Madrid, stepping on the
brakes
Was terrible for people who stole wood,
and above them the sky,
A guarantee of silence everywhere, where
the gaze stays for too long
with an involuntary premonition of self-
confirmation, as if the distance was too
much to cover.

Translated by Lynn Suh

MADARA GRUNTMANE
Latvia

a tempting dawn
has braided the sheets into birds' trills
it wriggles
waiting for the sun
the spring breathes apathetically
preparing for summer
hoarse thrushes tint their lips yellow
they murmur beguilingly about recent
migrations
they don't believe their feathers are black

if you're my person
let's get married without a wedding
but make it pretty
me in a white dress
you in a shirt with cufflinks
on the castle mound
which a river laps on three sides
let's find a damp meadow
let's promise each other never to be dry

crumbling castles
without rooms
without selves
a tower waits
when a tongue touches it
the scene changes
now someone's clinging – shyly, slowly – to
someone else's neck
in the next shot, mothers with empty
strollers
stroll in fields of dandelions
a little boy on a couch, posed like a treble
clef,
rolls right and left, right and left
someone plays cards with himself
there are tranquilizers instead of
communion wafers
as doctors do shots
thinking real life is what's outside

I touched
your timorous breath
transformed me into a doe
now at roadsides I pluck people's fear like
grass

I have sisters
at night they stand guard over their children
hissing
they don't know

how to bark
maybe they're not allowed to
I'd have joined the does, myself
then I touched you
now, at roadsides, I hear the sighs
of scared people driving past

at night I have to protect the road against my
sisters
when things get too loud
they throw themselves into the road
looking, stunned, into the drivers' eyes

but great love
doesn't suit me
well, take a look
at how lovely I am
large
with thick lips
a wet tongue
expectantly hot
always ready to get
hit in the face

touch your cheek
lay your palm on your cheek
feel it settle into your hand like a peach
look, you have a dimple in your cheek
tense the corners of your mouth
tense your jaw
feel it
now let your hand slide slowly down
find that spot
breathe in
see, you're beautiful

Granny
do you remember
the long hallways of the Seļmaš factory
wooden abacuses
cheese biscuits in the cafeteria
bosses in suits
me under the table
business trips to Riga
the bus
endless little bags in your handbag for when
I felt sick
the ice-creams
you ate more slowly, so you could give me
half of yours
'Rock-a-bye-baby' until I fell asleep
your hand rubbing my belly
Granny
I can't eat pickles any more
I give your last batch
away to my friends
before you died, you said

don't get hurt
I had just enough time to say
I love you
this story won't be about pickles and love
anymore
now I'm alone

*Translated by Marta Ziemelis and
Richard O'Brien*

a full moon
in my dream I'm making love to an actor from
the New Riga Theatre
this time everything turns out well
I can go on living
without him of course
I come to next to my painting
I take a rag and wash everything off
after each swipe I see a different picture
delighted, I tell people
I've discovered a new technique
no one believes me
they say there's no image there
but I can clearly see
retired ballerinas
trapped in pointe shoes
playing tennis
at an abandoned airfield
killing time
until they can fly away

she picked up a grass snake
whose head the cat had bitten off
and threw it away into the bushes

you know, I like those grass snakes
but I don't like them dead
it's the same with bugs
I like the way they crawl around
when I have to kill them
I can't do it

look, here in the garden things
are only growing along the edges
I'll have to fertilize the middle more
maybe that'll make it better

I arranged to get some soil
I'm going to grow pumpkins

do you want marijuana?
there's some in the greenhouse

*Translated by Marta Ziemelis
and Richard O'Brien*

MAARJA PARTNA
Estonia

close the curtains
to hide yourself. in the blackout
the city dissolves into the landscape
in the world's closing fist.

when the air raid comes
they might crush and destroy you
but this way it's harder to find you –
at least that's what you hope.

when you
reached the opposite shore in a boat
the light left you speechless.
from that dark and ruined city
now to all these lights, the warmth
of domestic life shining through
the brightly-lit windows

everything you missed for so long –
the normality and ordinariness
left you at a loss for words.

seventy years later in this city on this street
in the same apartment you once left behind
someone pores over your letters
tries to understand this moment.

perhaps this person is me.
what do I know
about darkness
and the light that follows it?
what would you say if you saw my struggle
to will myself beyond my peaceful
surroundings
of switches, lamps and screens –
doorways into an endless space?

I imagine holding my breath
while I wait inside a tightly closed fist
where no pairs of car lights
part the darkness ahead

a place no ringing
of a phone can reach.

a place no lamp turns on
above the front door to light the way
for the one who arrives home so very late.

weathervane

becoming ever lighter
I ascend through the smoke
hole, exhale and turn on my back

my wings spread through the atmosphere
like azure fans. down on the ground

a heavenly still summer day –
in a farmer's open palm a small cross-
shaped corpse
above a sandstone breast two panes of
black eyes

behind the panes
the starry landscapes of deep fields.

inside you tie a silk cord round my beak
hang me from the ceiling so I display
the changes in the weather

but I spin on my axis carelessly like a top –
I don't plan to tell you
anything at all

despite my bird's eye view
of swirling dervish hurricanes and wildfires
wiping old growth forests from land
now dry and burnt. signs

like falling stars
break up into pieces on the threshold
one after the other –
titles, news, articles
books, shows, conferences.

this debate is older than me
but it's up to me to resolve it.

one side of the world someone says
with a look of importance *change*
opens up new possibilities.

on the other side someone cries out –
a voice that's never been heard before.

shelter

all my shelters
are only temporary. something is always
left undone, unfinished, unsaid –
something always remains
the crests of night-time waves
hope, escape, the illegible scrawlings
of jackdaw flocks in the sky
above a scarred city.

I don't want to stand on
the narrow fault line of history
but I won't hide. rising
up a slender timeline
the landscape of possibilities
is becoming visible all around.

Translated by Jayde Will

SERGEJ TIMOFEJEV

Latvia

Proposal

Let's head into the murky nothingness.
Roughly 20 km of murky nothingness,
Then make a left turn,
Then another 200 meters.
Right there is this bar with the best
espresso
Made from special Kenyan beans.
They also have Costa-Rican,
For people who put milk in their coffee.
But they don't have anything else,
Not even customers, by the way.
Nothing to hang your hat on even.
Complete nothingness.

Her Oil

Oil comes out of her kneecaps.
Her knees are oozing with oil.
On a good day you can accumulate
A half-liter bottle,
By dragging the lip along her skin,
Catching unctuous drops.
And what can you do about that?
The doctors just hold consultations;
At least they haven't sounded off to the
press.
Her relatives are already used to her
Always wearing those snug black
Leggings with special padding
On the knees to soak up all the droplets.
Oil is her daily routine.
She even keeps an eye on prices,
Market fluctuations, like someone's pulse,
Slightly feverish, dynamic, alive,
And unfathomable. Lately
She feels like she's a whole
Oil-producing nation herself—
A state, confident of its own significance.
Look how she crosses the street,
How she laughs, goes shopping.
So what if she gets rid of the oil
In the bath, wiping away heavy black drops
Again and again. In this life of ours
She has oil. What have you got?

The Nineteenth Century

The start of the XIX century transpired in the
XIX century.
In that time, everyone lived as if in the XIX
century.

They were all completely fed up with the
 XVIII century,
 And preferred to leave the XX century for
 later,
 As quite a difficult challenge, not to be
 resolved on short order.
 They had certain years, for instance 1813,
 1864
 Or 1887, for that matter. In them, you could
 be born,
 Or marry, or die. You could order
 A portrait from a painter or be granted an
 audience with the king;
 Or you could work year in and year out in the
 mines
 Or herd sheep. They dressed only in XIX-
 century fashions—
 All kinds of hats, bloomers, collars
 Or flowing blouses and cravats.
 They followed the progress of world events
 And personal relationships, listened to opera
 And attended the circus. It was only thanks
 to this
 That the XIX century took place. Those folk
 led it on
 And on like a puffing and hissing steam
 engine, with
 Rails being laid directly in front of it. It was
 like that
 The whole XIX century, that entire age. And
 no one slacked off.

Forecast

It's been ten years since I told you
 That it's forever: these trees, these fields,
 these misfortunes,
 These modest, timid successes,
 These roadside cafes, peddling vacant air
 And unfashionable music,
 These days, when parents bring their kids
 To school for the first time,
 Feeling a wrenching mix of anxiety and joy;
 These apples, this morning fog in the gullies,
 These canned peas, glory
 Of the national salad.
 And you spoke of shopping malls from here
 to the horizon,
 Stacks of glossy magazines right by the
 door,
 Endless six-lane highways,
 Driving right into the sea,
 Nights that pass into days
 Like one hard currency into another.
 And where is all that? I ask you
 At a bus stop,
 Decorated with a simple announcement

Of the loss of two Dachshunds, female,
 with dark coloration.
 It was generated on a printer
 Two days ago.

To Glorify You

When, out of all the old boots of the world,
 They construct a new Taj Mahal,
 And that fifty-or-so-year-old waitress
 Who feasts her eyes on the jock
 Students steps out of the dive for a smoke,
 And when the girl who dedicated three years
 to anorexia
 Sinks her teeth into her first hamburger after
 that whole time,
 And the guy who plays on the banjo on
 Thursdays
 Gets in a big bashed up car and heads off
 Beyond the horizon or to the nearest gas
 station,
 I will glorify you — your long wool dresses,
 And brooches with large oval stones —
 Because there is no better thing to do, when
 all around
 Such shots flash by, such steps gather dust,
 And even collectors of pine branches for
 Burial wreaths wipe away their sweat and
 smile.

Morning in a Land of Introverts

A dog softly barks
 at a passing cyclist.
 With restraint, the weather grows worse
 and the barn falls apart.
 Night birds are slightly critical
 of the glories of the morning.
 The sun can't remember
 to what point it ascended yesterday
 and aims slightly lower.
 Children rise before everyone else
 and read their books
 trying not to wake the grownups.
 Water pours modestly from the faucet
 not splashing and disappearing in the drain
 almost at once.
 Shadows of firs and pines barely move.
 Someone spreads butter in a thin layer on
 bread.
 The Classics radio station airs an interview
 with a pianist
 who answers every question with "yes" or
 "no."
 Although he plays very precisely
 with short, confident pauses.

First Photo of a Black Hole

Here's the first photographic image
of a black hole.
In it one clearly sees
a black hole.
Millions rejoice,
discuss the event,
and circulate the photo
on social media.
White is white.
Black is black.
A hole is a hole.
That neighbor who smokes on the balcony
is a neighbor who smokes
on the balcony.
This text is now being read by you.
Yesterday was yesterday.
Let's synchronize watches on that point
of determinacy.
Wave to one another in the window.
Exchange glances.
And move along.

*Translated by Kevin M. F. Platt
and Karina Sotnik*

Poetinis Druskininkų Ruduo
Druskininkai Poetic Fall

VERSOPOLIS

Pagrindiniai festivalio rėmėjai / Main festival sponsors

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

Rėmėjai ir partneriai / Sponsors and partners

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

LIETUVOS
NACIONALINIS
MUZIEJUS

Lietuvos
kultūros
institutas

